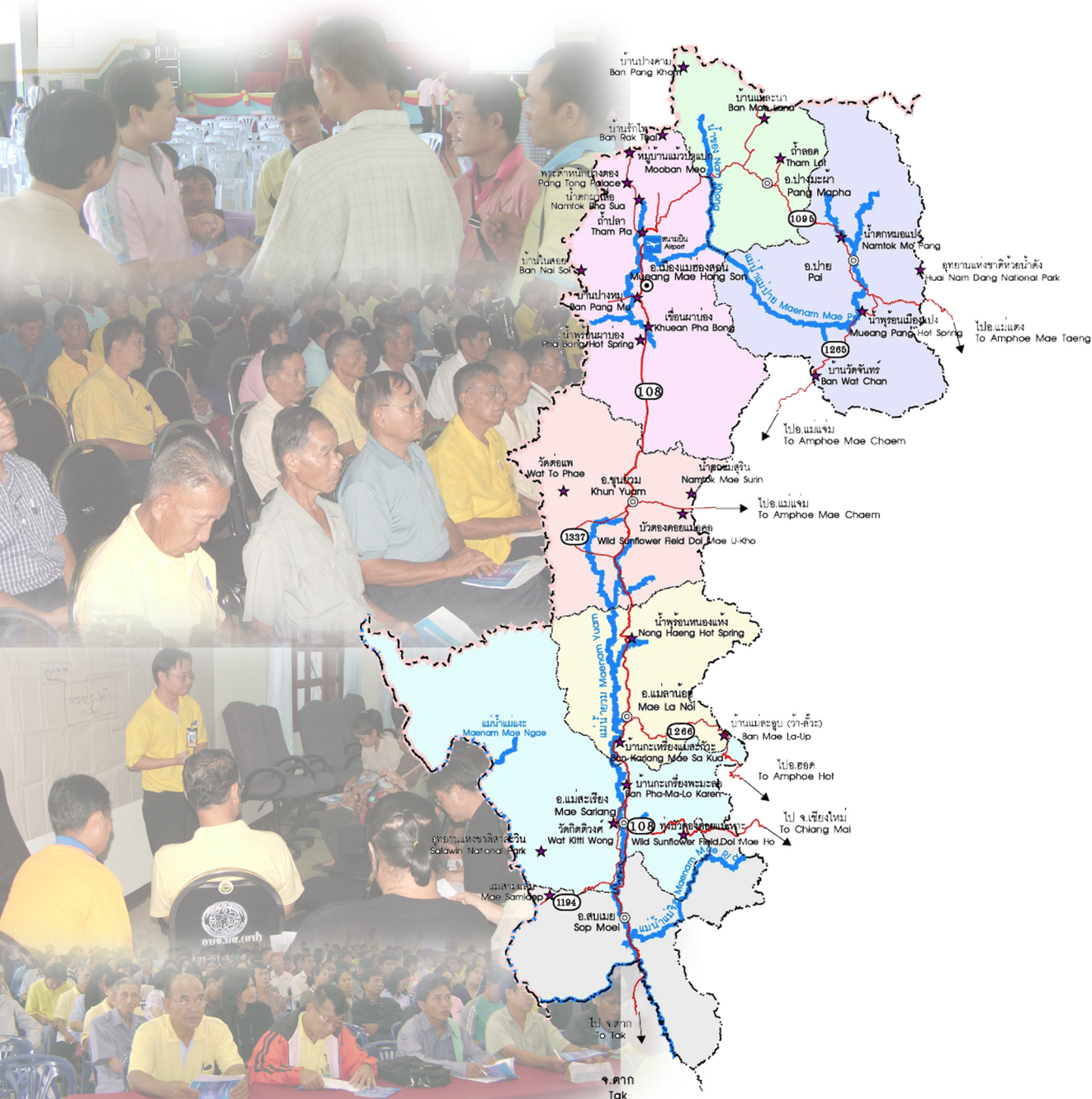

แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554)

ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

คำนำ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำแผนพัฒนาสามปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น และใช้เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งจะมีลักษณะที่เป็นการกำหนดรายละเอียดของ โครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ สถานะ ทางคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงได้จัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552 - 2554) ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ขึ้น โดยนำปัญหาความต้องการที่ได้จากการจัดเวทีประชาคม ทั้ง 7 อำเภอ โครงการที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด และโครงการที่หน่วยงานอื่น เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ มาพิจารณาบูรณาการจัดทำเป็นโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์และ แนวทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งแยกออกเป็น โครงการพัฒนาที่องค์การบริหารส่วน จังหวัดแม่ฮ่องสอนดำเนินการเอง โครงการพัฒนาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดหนุนให้หน่วยงานอื่น ดำเนินการตามที่ระเบียบ กฎหมายกำหนดไว้และโครงการพัฒนาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอรับการ สนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ทั้งนี้ก็เพื่อเกิดการประสานงานบูรณาการทำงานร่วมกัน ลดความซ้ำซ้อน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ ตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชน และประชาชนได้รับผลประโยชน์ สูงสุด

ขอขอบพระคุณ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชนและ ภาคประชาชน ที่ได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลการพัฒนา ข้อเสนอแนะ ปัญหาความต้องการ คณะกรรมการ พัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน จังหวัด ที่ร่วมกันจัดทำและพิจารณาแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด แม่ฮ่องสอนให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

(นายอัครเดช วันไชยธนวงศ์)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สารบัญ

		หน้า
ส่วนที่ 1	บทนำ	
	1.1 ลักษณะของแผนพัฒนาสามปี	1
	1.2 วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี	2
	1.3 ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี	3
	1.4 ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี	3
ส่วนที่ 2	สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดแม่ฮ่องสอน	
	2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับที่ตั้ง อาณาเขต เขตการปกครอง ประชากร การศึกษา สาธารณสุข	5
ส่วนที่ 3	สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา	
	3.1 การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	27
	3.2 การประเมินผลการนำไปปฏิบัติ	45
ส่วนที่ 4	ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี	
	4.1 วิสัยทัศน์การพัฒนา	52
	4.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	53
	4.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	59
	4.4 นโยบายการพัฒนาของผู้บริหารท้องถิ่น	61

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 5	
บัญชีสรุปโครงการพัฒนา	64
รายละเอียดโครงการพัฒนา แผนพัฒนาสามปี พ.ศ.2552 - 2554	
➡ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	69
➡ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมการลงทุน พาณิชย์กรรม หัตถกรรมและสินค้า OTOP	120
➡ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ	128
➡ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น	149
➡ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	153
➡ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	157
➡ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี	160
บัญชีโครงการที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	
➡ บัญชีโครงการที่ขอรับการสนับสนุนตามยุทธศาสตร์จังหวัด	173
➡ บัญชีโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนกลาง	186
ส่วนที่ 6	
การนำแผนพัฒนาสามปีไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล	197

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 ลักษณะของแผนพัฒนาสามปี

แผนพัฒนาสามปี เป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์การปฏิบัติ ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีหลักคิดที่ว่า ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านหนึ่ง ๆ จะมีแนวทางการพัฒนาได้มากกว่าหนึ่งแนวทางและภายใต้แนวทางการพัฒนาด้านหนึ่งจะมีโครงการ/กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งโครงการ/กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละยุทธศาสตร์พัฒนา ซึ่งจะมีผลต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน และวิสัยทัศน์ในที่สุด

นอกจากนั้น แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้การวางแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยนำโครงการ/กิจกรรมจากแผนพัฒนาสามปี ในปีที่จะจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีไปจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบและผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน

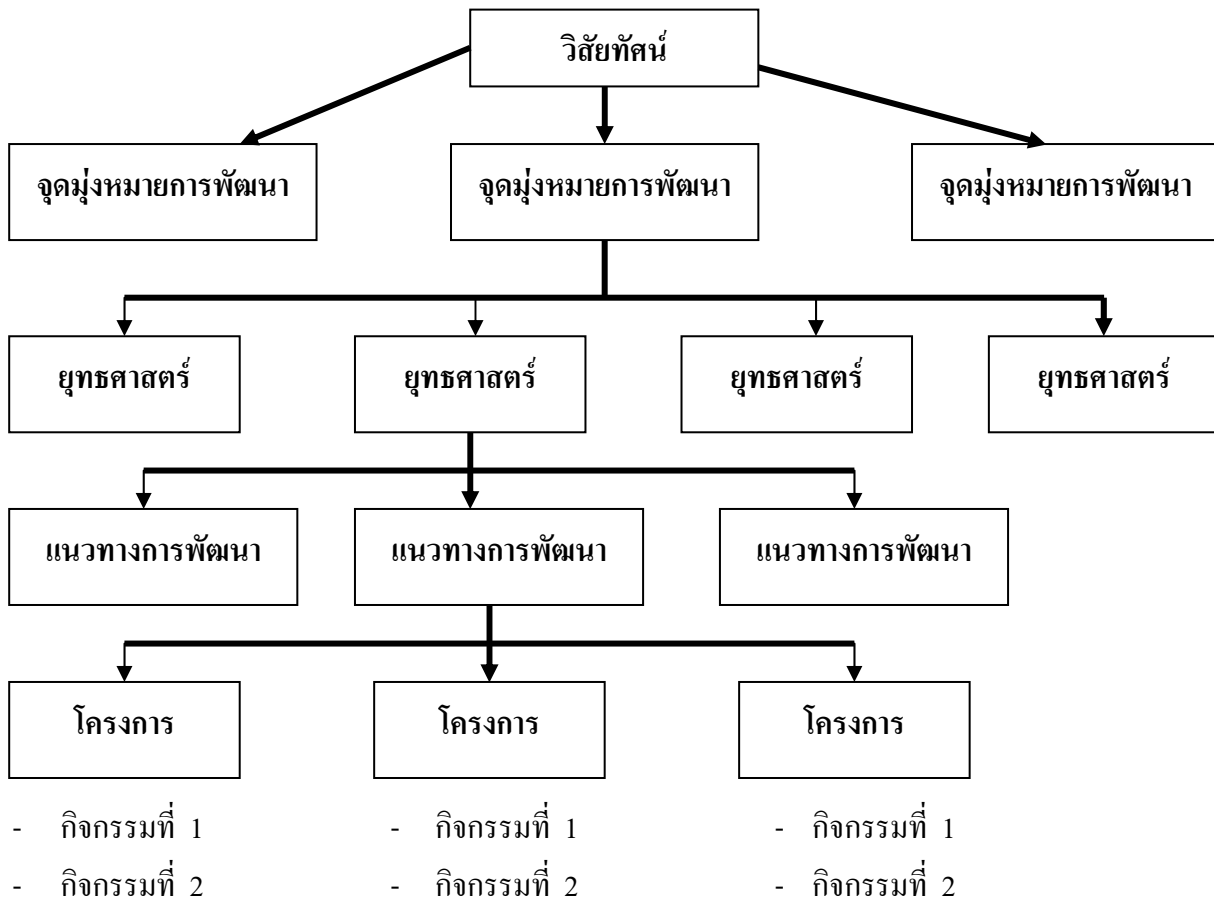
ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ว่า “แผนพัฒนาสามปี” หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

ดังนั้น โครงการที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาสามปี โดยเฉพาะในแผนประจำปีแรกของห้วงระยะเวลาสามปีนั้น ควรมีสภาพความพร้อมอย่างน้อย 2 ประการ คือ

1. มีความแน่นอนของกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยควรมีการประเมินถึงความเป็นไปได้ของโครงการ/กิจกรรม รวมทั้งผลประโยชน์สาธารณะที่จะได้รับความโครงการ/กิจกรรม
2. กิจกรรมที่อยู่ในแผนประจำปีแรกของห้วงระยะเวลาสามปี ควรมีความพร้อมในเรื่องรูปแบบ และรายละเอียดทางเทคนิคพอสมควร เพื่อให้สามารถกำหนดรายการในแผนพัฒนาที่จะนำไปใช้จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ต่อไป

ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากับแผนพัฒนาสามปี

แผนพัฒนาสามปี มีลักษณะกว้าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
2. เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนและมีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่ดำเนินการ
3. เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนายที่จะดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลาสามปี
4. เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

1. เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี
2. เพื่อแสดงแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปีที่มีความสอดคล้องและสามารถสนองตอบต่อยุทธศาสตร์การพัฒนายอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อเป็นการจัดเตรียมโครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในเอกสารงบประมาณประจำปี และนำไปปฏิบัติได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณ

1.3 ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

1. ประเมินผลและทบทวนกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และขอบเขตประเภทโครงการที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2551 ถึงวันที่ 30 มีนาคม 2551
2. จัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และขอบเขตประเภทโครงการที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2551 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2551
3. รวบรวมข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี
ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2551 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2551
4. การจัดประชุมประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2551 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2551
5. การจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี
ระหว่างวันที่ 19 มิถุนายน 2551 ถึงวันที่ 20 กรกฎาคม 2551
6. การอนุมัติแผนและประกาศใช้แผน
ระหว่างวันที่ 21 กรกฎาคม 2551 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2551

ในการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าวมีองค์กรรับผิดชอบได้แก่ กองแผนและงบประมาณ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงกองต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.4 ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

การจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่างๆ ที่อาจมีความ เชื่อมโยงและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมา ตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ทรัพยากรการบริหาร โดยทั่วไปประกอบด้วย

เงิน ทั้งเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง และแหล่งงบประมาณภายนอก รวมทั้งมาตรการประหยัดงบประมาณรายจ่ายด้วย

คน ซึ่งหมายความว่ารวมถึงแต่ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุก ระดับ ซึ่งจะมีความแตกต่าง หลากหลายทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องนำศักยภาพของกำลังคนเหล่านั้นมาใช้ รวมทั้งต้องพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และถ้าพิจารณาในความหมายอย่างกว้างขวางและอาจหมายความว่ารวมถึง ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งจะมีส่วนในการพัฒนาท้องถิ่นด้วย

วัสดุอุปกรณ์ หมายถึงเครื่องจักร เครื่องมือ รวมทั้งอาคารสถานที่ที่จะสามารถนำมาใช้ในการ บริหารจัดการท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาสูงสุด โดยมีการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ให้มีความทันสมัยเพื่อรองรับ ความก้าวหน้าของสังคมโดยรวมได้อย่างเท่าทัน และใช้วัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวเต็มศักยภาพ

การบริหารจัดการ เป็นสิ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนทรัพยากรทั้งสามประการข้างต้นให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ และมีสภาพการพัฒนาอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ต้องศึกษาและนำไป ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ทางภาคเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศไทยระหว่างเส้นรุ้ง(ละติจูด) ที่ 17 องศา 38 ลิปดา - 19 องศา 48 ลิปดาเหนือ และเส้นแวง (ลองจิจูด) ที่ 97 องศา 20 ลิปดา - 98 องศา 39 ลิปดาตะวันออก ซึ่งห่างจากกรุงเทพมหานครมากที่สุดในภาคเหนือ มีระยะทางประมาณ 924 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 12,681.259 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,925,812.5 ไร่ ซึ่งใหญ่เป็นอันดับ 3 ของภาคเหนือ และเป็นอันดับ 7 ของประเทศ มีความยาวจากเหนือจรดใต้ประมาณ 250 กิโลเมตร และกว้างประมาณ 95 กิโลเมตร มีอาณาเขตพรมแดนติดต่อกับสหภาพพม่าทุกอำเภอถึง 483 กิโลเมตร เป็นพรมแดนที่เป็นพื้นดิน ประมาณ 326 กิโลเมตร พรมแดนแม่น้ำสาละวิน 127 กิโลเมตร และแม่น้ำเมย ประมาณ 30 กิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือและทิศตะวันตก ติดต่อกับประเทศสหภาพพม่า รวม 3 รัฐ คือรัฐฉานตอนใต้ รัฐกะยาและรัฐกอกูเล โดยมีเทือกเขาถนนธงชัยตะวันตก แม่น้ำสาละวิน และแม่น้ำเมย เป็นแนวพรมแดนกั้นระหว่างประเทศ

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอท่าสองยาง จ.ตาก โดยมีแม่น้ำยวม และแม่น้ำเงา เป็นแนวเขตจังหวัด

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อ.เวียงแหง อ.เชียงดาว อ.แม่วิม อ.แม่แจ่ม อ.ฮอด และอ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ โดยมีเทือกเขาถนนธงชัยกลาง และเทือกเขาถนนธงชัยตะวันออก เป็นแนวเขตจังหวัด

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นทิวเขาสูงสลับซับซ้อน และยังคงเป็นป่าไม้ตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์โดยมีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 6,976,650 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 88.02 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด มีทิวเขาเรียงตามแนวทิศเหนือ-ใต้ ขนานกัน ซึ่งมีทิวเขาที่สำคัญ คือ ทิวเขาแดนลาว อยู่ทางตอนเหนือสุดของจังหวัด เป็นแนวแบ่งเขตแดนประเทศไทยกับประเทศสหภาพพม่า และทิวเขาถนนธงชัย ซึ่งประกอบด้วย ทิวเขาเรียงขนานกัน 3 แนว คือทิวเขาถนนธงชัยตะวันตก เป็นแนวเขตแดนไทย - สหภาพพม่า ทิวเขาถนนธงชัยกลาง อยู่ระหว่างแม่น้ำยวมและแม่น้ำแม่แจ่ม และทิวเขาถนนธงชัยตะวันออก อยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดเป็นแนวแบ่งเขตระหว่างจังหวัดแม่ฮ่องสอนกับเชียงใหม่ ยอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขาแม่ยะอยู่บริเวณทิวเขาถนนธงชัย

ตะวันออกทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดในเขตอำเภอปาย ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 2,005 เมตร พื้นที่ราบที่เหมาะสมสำหรับเพาะปลูกมีจำกัดเพียง 211,413 ไร่ หรือ ร้อยละ 2.6 ของพื้นที่จังหวัด บริเวณอำเภอแม่สะเรียง บริเวณอำเภอขุนยวม และบริเวณอำเภอปาย

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีภูมิอากาศแบบร้อนชื้น โดยในฤดูร้อนจะมีอากาศร้อนจัด อากาศหนาวจัดในฤดูหนาว และฝนจะตกชุกในฤดูฝน นอกจากนี้จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีหมอกปกคลุมตลอดทั้งปี ทั้งนี้มีสาเหตุเนื่องจากลักษณะภูมิประเทศที่เป็นหุบเขาสูงมีพื้นที่อยู่บนที่สูงเหนือระดับน้ำทะเล ทำให้มีอุณหภูมิสูงในตอนกลางวันเนื่องจากถูกแสงแดด ส่วนในตอนกลางคืนจะได้รับอิทธิพลจากลมภูเขาทำให้อากาศเย็นลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งเมื่อความร้อนในตอนกลางวันลอยตัวขึ้นปะทะกับความชื้นของอากาศ จึงทำให้เกิดหมอก ปกคลุมโดยทั่วไปในตอนกลางคืน สภาพภูมิอากาศจะมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ทั้ง 3 ฤดูกาล โดยในปี 2550 สภาพภูมิอากาศของจังหวัดแม่ฮ่องสอนสรุปได้ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ช่วงระหว่างกลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม จะมีอากาศร้อนอบอ้าว โดยอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 40.3 องศาเซลเซียส เมื่อเดือนมีนาคม 2550

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ช่วงกลางเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนตุลาคม จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ทำให้อากาศชุ่มชื้นฝนจะตกชุกมาก ซึ่งจะมีปริมาณมากที่สุดในเดือนมิถุนายน รวมทั้งปีฝนตกโดยเฉลี่ยประมาณปีละ 2,800.4 มิลลิเมตร และในรอบหนึ่งปีมีฝนตกเฉลี่ย 132 วัน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ช่วงกลางเดือนตุลาคม - กลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและความกดอากาศสูงจากประเทศจีน อากาศจะหนาวเย็นมาก อุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ 10.5 องศาเซลเซียส เมื่อเดือนมกราคม 2550

อุณหภูมิ

อุณหภูมิในจังหวัดแม่ฮ่องสอนนั้น จะมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ระหว่างกลางวันกับกลางคืน และระหว่างฤดูร้อนกับฤดูหนาว ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศเป็นหุบเขาสูงเหนือระดับน้ำทะเล ทำให้อุณหภูมิสูงในตอนกลางวันเพราะถูกแสงแดด ส่วนตอนกลางคืนจะได้รับอิทธิพลจากลมภูเขาทำให้อากาศเย็นลงอย่างรวดเร็ว โดยอุณหภูมิสูงสุดตลอดปี 2550 จะอยู่ในช่วง 35.0 – 40.3 องศาเซลเซียส ซึ่งสูงสุดที่วัดได้ ใน 40.3 องศาเซลเซียส ในเดือน มีนาคม สำหรับฤดูหนาวจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงเหนือและความกดอากาศสูงจากประเทศจีน อากาศจะหนาวจัด โดยอุณหภูมิต่ำสุดตลอดปี 2550 จะอยู่ระหว่าง 10.5 - 22.0 องศาเซลเซียส ซึ่งอุณหภูมิต่ำสุดที่วัดได้ 10.5 องศาเซลเซียส ในเดือน มกราคม

เขตการปกครอง

จังหวัดแม่ฮ่องสอน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 อำเภอคือ อำเภอเมือง อำเภอแม่สะเรียง อำเภอปาย อำเภอขุนยวม อำเภอแม่อาย อำเภอสบเมย และอำเภอปางมะผ้า มี 44 ตำบล (ไม่รวมตำบลจองคำ ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน) มี 415 หมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 50 แห่ง ประกอบด้วย

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง
- เทศบาลเมือง 1 แห่ง
- เทศบาลตำบล 4 แห่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบล 44 แห่ง

สรุปเขตการปกครองของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มี 6 ตำบล , 68 หมู่บ้าน , อบจ.1 แห่ง ,เทศบาลเมือง 1 แห่ง, อบต. 6 แห่ง
2. อำเภอแม่สะเรียง มี 7 ตำบล , 77 หมู่บ้าน , เทศบาลตำบล 1 แห่ง , อบต. 7 แห่ง
3. อำเภอปาย มี 7 ตำบล , 62 หมู่บ้าน , เทศบาลตำบล 1 แห่ง , อบต. 7 แห่ง
4. อำเภอขุนยวม มี 6 ตำบล , 43 หมู่บ้าน , เทศบาลตำบล 1 แห่ง , อบต. 6 แห่ง
5. อำเภอแม่อาย มี 8 ตำบล , 69 หมู่บ้าน , เทศบาลตำบล 1 แห่ง , อบต. 8 แห่ง
6. อำเภอสบเมย มี 6 ตำบล , 58 หมู่บ้าน , อบต. 6 แห่ง
7. อำเภอปางมะผ้า มี 4 ตำบล, 38 หมู่บ้าน, อบต. 4 แห่ง

โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคมและขนส่ง

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีการคมนาคมและขนส่งได้ 2 ทาง คือ ทางบก และทางอากาศ

การคมนาคมทางบก

สามารถเดินทางระหว่างจังหวัดได้ 3 เส้นทาง คือ

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 จาก จ.เชียงใหม่ ผ่าน อ. สอด อ. แม่สะเรียง อ. เมืองแม่ฮ่องสอน ระยะทาง ประมาณ 350 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 7 ชั่วโมง ในเส้นทางสายนี้มีสภาพถนนลาดชัน และมีทางโค้งจำนวนมากถึง 1,864 โค้ง

- ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1095 จาก จ.เชียงใหม่ ผ่าน อ.แม่แตง อ.ปาย ถึง อ.เมืองแม่ฮ่องสอน ระยะทางประมาณ 245 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 5 ชั่วโมง สภาพถนนจะมีความลาดชันกว่าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108

- ทางหลวงหมายเลข 1085 จาก อ.แม่สลด จ.ตาก อ.สบเมย อ.แม่สะเรียง ถึง อ.เมืองแม่ฮ่องสอน ระยะทาง ประมาณ 394 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 7 ชั่วโมง

ถนน

ในปี พ.ศ. 2551 จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีระยะทางถนนที่ก่อสร้างแล้วเสร็จที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานทางหลวงชนบท แยกเป็นทางลัดลง 351.995 กม.(57.13%) ถนนลูกรัง 54.221กม.(8.80%) ถนนลาดยาง 129.645 กม. (21.04%) และถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก 80.362 กม. (13.05%) และมีสายทางที่ได้การถ่ายโอนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนจากกรมทางหลวงชนบท จำนวน 16 สายทาง

ตารางระยะทางถนนของจังหวัด จำแนกตามหน่วยงานที่รับผิดชอบและประเภทผิวจราจร

ประเภทผิวจราจร	ระยะทางที่อยู่ในความรับผิดชอบ ของ สนง.ทางหลวงชนบท. (กม.)
ทางลัดลง	351.995
ถนนลูกรัง	54.221
ถนนลาดยาง	129.645
ถนนคอนกรีต	80.362
รวม	616.223

ที่มา : - สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางระยะทางที่อบจ.มส. ได้รับการถ่ายโอนจากกรมทางหลวงชนบท จำนวน 16 สายทาง

ชื่อสายทาง	ถนน ลูกรัง	ถนน คสล	ถนน ลาดยาง	รวม ระยะทาง
1. มส.3015 บ้านไม้ช้างหนาม – บ้านกลาง อบจ.มส 4001	-	1.500	15.400	16.900
2. มส 3012 บ้านทุ่งไม้สัก – คอยแสง อบจ.มส. 4002	4.046	4.994	15.885	24.925
3. มส 5035 บ้านหัวน้ำแม่สะกิด – หัวตอง อบจ.มส. 4003	19.121	8.100	8.879	36.100
4. มส 3011 บ้านทุ่งไม้สัก – หัวขาน อบจ.มส.4004	-	12.835	-	12.835

ชื่อสายทาง	ถนน ลูกรัง	ถนน คสล	ถนน ลาดยาง	รวม ระยะทาง
5. มส 4044 บ้านท่าข้าม – เสาหิน อบจ.มส. 4005	33.525	2.500	18.200	54.225
6. มส 4057 บ้านทุ่งพร้าว – บ้านลุ่ม อบจ.มส. 4006	-	0.950	-	0.950
7. มส 4018 บ้านทุ่งแล้ง – บ้านหมาก อบจ.มส. 4007	-	-	1.480	1.480
8. มส 2003 บ้านแพะ – บ้านศรีดอนชัย อบจ.มส. 4008	-	-	4.150	4.150
9. มส 3028 บ้านห้วยหวก – แม่โถกลาง อบจ.มส. 4009	-	2.890	12.960	15.850
10. มส 2009 บ้านแม่โถกลาง - ขุนแม่ลำน้อย อบจ.มส. 4010	-	-	12.325	12.325
11. บ้านหัวปอน – มะหินหลวง อบจ.มส. 4011	8.000	-	2.000	10.000
12. บ้านขุนขวม หมู่ 1- บ้านขุนขวม หมู่ 2 อบจ.มส. 4012	-	1.300	-	1.300
13. มส 4005 บ้านทุ่งยาวใต้ – ห้วยไม้คำ อบจ.มส. 4013	-	26.300	-	26.300
14. มส 3065 บ้านห้วยปู้ – แม่ของ อบจ.มส. 4014	-	6.529	2.248	2.248
15. มส. 3023 สายแยกทางหลวง 1095- บ้านถ้ำลอด อบจ.มส. 4015	-	-	-	6.529
16. มส. 3106 บ้านไร่ – บ้านกะปวง อบจ.มส. 4016	-	-	2.000	2.000
รวม	64.692	67.898	95.527	228.117

ทางอากาศ

มีเที่ยวบิน แม่ฮ่องสอน - เชียงใหม่ โดยบริษัท การบินไทย จำกัด และ บริษัท นกแอร์ จำกัด ทุกวัน
มีสนามบินพาณิชย์ 1 แห่ง

การไฟฟ้า

ในปี พ.ศ. 2550 (มกราคม 2550 - ธันวาคม 2550) จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีแหล่งให้บริการ 7 แห่ง

ตาราง การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า และจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า เป็นรายอำเภอ ปี 2550

อำเภอ	จำนวน ผู้ใช้ไฟ	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (1,000,000 กิโลวัตต์/ชั่วโมง) Electricity sales (1,000 kw/h.)				
		รวม	ที่อยู่อาศัย	สถานธุรกิจและ อุตสาหกรรม	สถานที่ราชการ และสาธารณะ	อื่น ๆ
เมืองแม่ฮ่องสอน	12,837	2,439,851.87	980,697.20	864,876.85	577,187.82	17,090.00
ขุนยวม	4,888	387,290.32	252,196.00	84,062.06	49,860.26	1,172.00
ปางมะผ้า	2,168	208,118.06	108,354.00	44,880.36	53,580.70	1,303.00
ปาย	7,783	1,059,664.95	593,543.80	313,409.22	138,722.93	13,989.00
แม่ลาน้อย	5,413	375,328.17	233,555.00	67,835.70	71,956.74	1,980.73
แม่สะเรียง และสบเมย	11,831	1,475,497.22	779,584.70	413,735.59	276,887.33	5,289.60
รวม	44,920	5,945,750.59	2,947,930.70	1,788,799.78	1,168,195.78	40,824.33
ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดแม่ฮ่องสอน						

แหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้าในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 2 แห่ง

1. การไฟฟ้าผลิตแห่งประเทศไทย
2. การพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

การประปา

จำนวนกำลังการผลิต และปริมาณการใช้น้ำประปาในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอนแยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	กำลังการผลิต/วัน	ปริมาณการใช้น้ำประปา เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวนผู้ใช้น้ำ
เมืองแม่ฮ่องสอน	4,800 ลบ.ม./วัน	105,300 ลบ.ม./เดือน	4,694 ราย
ขุนยวม	740 ลบ.ม./วัน	22,200 ลบ.ม./เดือน	1,200 ราย
ปางมะผ้า	1,200 ลบ.ม./วัน	7,100 ลบ.ม./เดือน	245 ราย
ปาย	1,800 ลบ.ม./วัน	27,200 ลบ.ม./เดือน	1,500 ราย
แม่สะเรียง	1,800 ลบ.ม./วัน	58,675 ลบ.ม./เดือน	3,303 ราย
แม่ลาน้อย	300 ลบ.ม./วัน	10,720 ลบ.ม./เดือน	650 ราย
รวม	10,640 ลบ.ม./วัน	231,195 ลบ.ม./เดือน	11,592 ราย

ที่มา : สำนักงานประปาแม่ฮ่องสอน ,เทศบาลขุนยวม, เทศบาลปาย (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2551)

แหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิตน้ำประปา

จังหวัดแม่ฮ่องสอน	
อำเภอ	แหล่งน้ำที่ กปภ. ใช้ผลิตน้ำประปา
เมืองแม่ฮ่องสอน	1. อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ฮ่องสอน (โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน)
	2. แม่น้ำปาย (ท้องที่ตำบลปางหมู)
ปางมะผ้า	1. ลำน้ำลาง (โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน)
แม่สะเรียง	1. แม่น้ำยวม
แม่ลาน้อย	1. แม่น้ำยวม

การสื่อสาร

การใช้โทรศัพท์ภายในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มี 2 ระบบ คือ บริษัท กสท.โคเปอร์เรชั่น จำกัด มหาชน(TOT) และ บริษัท TT & T จำกัด มีดังนี้

ตารางการใช้เลขหมาย TOT ภายในจังหวัด แยกเป็นรายอำเภอ

เลขหมายโทรศัพท์ (TOT)	เลขหมายเต็ม		เลขหมายเปิดใช้	
	ในเครือข่าย	นอกข่ายสาย	ในข่ายสาย	นอกเครือข่าย
เมืองแม่ฮ่องสอน	5,381		3,170	
ขุนยวม			557	
ปางมะผ้า			225	134
ปาย			1,429	
แม่ลาน้อย	3,273		570	
แม่สะเรียง			2,469	45
สบเมย			234	
รวม	8,654		8,654	179

ที่มา : บริษัท ทศท. คอร์ปอเรชั่น จำกัด มหาชน (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)

ตารางการใช้เลขหมาย TT & T ภายในจังหวัด แยกเป็นรายอำเภอ

เลขหมาย TT&T แยกเป็นรายอำเภอ	เลขหมายเต็ม	เลขหมายเปิดใช้
เมืองแม่ฮ่องสอน	768	599
ขุนยวม	512	246
ปางมะผ้า	-	-
ปาย	-	-
แม่ลาน้อย	-	-
แม่สะเรียง	768	507
สบเมย	-	-
รวม	2,048	1,352

ที่มา : บริษัท ทศท. คอร์ปอเรชั่น จำกัด มหาชน (จังหวัดแม่ฮ่องสอน)

การพัฒนาแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำชลประทานที่มีอยู่ภายในจังหวัด ประกอบด้วยแหล่งน้ำตามโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลางโครงการอื่นเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนและโครงการขนาดเล็ก ที่สร้างเสร็จแล้วถึงสิ้นปีงบประมาณ 2550 รวม 216 โครงการ สามารถเก็บกักน้ำได้ 10,598 ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ 104,745 ไร่

ตาราง จำนวนแหล่งน้ำ จำแนกตามประเภทแหล่งน้ำ เป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2550

อำเภอ	รวม	ประเภทแหล่งน้ำ Type of water resources							
		อ่างเก็บน้ำ		ฝาย คอนกรีต	ทำนบ	สระ/หนอง/ บึง	คู/ คลอง	บ่อ บาดาล	บ่อ น้ำตื้น
		ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก						
เมือง	71	2	12	38	-	10	-	-	-
ขุนยวม	25	-	4	16	1	2	-	-	-
ปาย	20	-	2	10	-	2	-	-	-
แม่สะเรียง	44	-	4	20	-	14	-	-	-
แม่ลาน้อย	29	-	-	20	-	4	-	-	-
สบเมย	15	-	3	9	-	2	-	-	-
ปางมะผ้า	12	-	-	7	2	-	-	-	-
รวม	216	2	25	120	3	34	-	-	-

ที่มา : โครงการชลประทาน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ด้านเศรษฐกิจ

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมาณร้อยละ 75.5 พืชที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ถั่วเหลือง กระเทียม ถั่วงอก งา และกะหล่ำปลี พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ถั่วเหลือง กระเทียม เป็นรายได้ต่อครอบครัว ปัญหาส่วนใหญ่ขาดแคลนพื้นที่เพาะปลูก พื้นที่ราบ ลักษณะชุมชนส่วนใหญ่ตั้งอยู่กระจัดกระจายตามภูมิประเทศที่เป็นภูเขา

การท่องเที่ยว

จังหวัดแม่ฮ่องสอนตามสภาพภูมิศาสตร์ถูกโอบล้อมด้วยแนวทิวเขาสูงชันในทุกๆ ด้าน ทำให้มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญมากมาย นอกจากนี้การปิดกั้นทางด้านกายภาพ ส่งผลให้วัฒนธรรมประเพณี และความเป็นอยู่ของประชากรภายในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างจากจังหวัดอื่นๆ เช่น การแต่งกายแบบพื้นเมือง ซึ่งเรียกว่า ชุกไต คือ ผู้ชายนุ่งกางเกงคล้ายกางเกงจีน หรือกางเกงชาวเล สวมเสื้อคอกลมแขนยาวป้ายแบบจีน ผู้หญิงนุ่งผ้าถุงยาว สวมเสื้อทรงกระบอกตัวสั้นเพียงเอว สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเสน่ห์ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเยี่ยมชมจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นอย่างมากและเดินทางกลับด้วยความประทับใจ

ซึ่งจากสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในปี 2550 จังหวัดแม่ฮ่องสอนประสบผลสำเร็จในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีผู้เยี่ยมชมทั้งชาวไทยและต่างประเทศ จำนวนรวมทั้งสิ้น 414,680 คน มีวันพักเฉลี่ย 2.63 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน คนละ 1,771.33 บาท ก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวเข้าจังหวัดแม่ฮ่องสอนทั้งสิ้น 1,897.19 ล้านบาท โดยแยกเป็นตลาดในประเทศ และต่างประเทศ ได้ดังนี้

ฤดูกาลท่องเที่ยว

ช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ที่เดินทางเข้ามายังจังหวัดแม่ฮ่องสอนจะเข้ามาตลอดทั้งปีสามารถแยกเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่นิยมเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวแต่ละช่วงเวลา ดังนี้

ตลาดในประเทศ

ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางเข้ามาเยี่ยมชมเยือนจังหวัดแม่ฮ่องสอนมากที่สุด ตั้งแต่เดือน ตุลาคม - มกราคม

ตลาดต่างประเทศ

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมเดินทางเข้ามาเยี่ยมเยือนจังหวัดแม่ฮ่องสอนมากที่สุดในช่วงเดือน
มิถุนายน - มกราคม

การค้าชายแดนไทย – สหภาพพม่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เนื่องจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีแนวเขตพรมแดนในทุกอำเภอติดต่อกับสหภาพพม่ารวมความยาว 483 กิโลเมตร ราษฎรที่อยู่ตามแนวชายแดนของประเทศไทยและสหภาพพม่ามีการติดต่อซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกันมาเป็นเวลานาน การค้าตามแนวชายแดนที่ผ่านมาจะเป็นการค้ากับประชาชนชาวพม่าที่เป็นชนกลุ่มน้อยที่มีหลายเชื้อชาติซึ่งบางกลุ่มมีปัญหาเกี่ยวกับรัฐบาลพม่า ลักษณะการค้าที่ผ่านมาส่วนใหญ่จึงเป็นรูปแบบการค้าอิสระแบบเพื่อไม่ให้กระทบกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในปี พ.ศ.2536 ที่มีการสู้รบระหว่างรัฐบาลพม่า กับกองกำลังต่อต้านซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนไทย-พม่า ทำให้ฝ่ายความมั่นคงกองทัพภาคที่ 3 สั่งปิดจุดผ่อนปรนทุกจุดตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2537 และทำให้ภาวะการค้าชายแดนต้องหยุดชะงักลงโดยปริยายส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของจังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งเศรษฐกิจส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับการค้าชายแดนและการท่องเที่ยว จากเหตุผลดังกล่าวภาคเอกชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยหอการค้าจังหวัดได้เสนอเปิดจุดผ่อนปรนเพื่อทำการค้าชายแดนผ่านคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน(กรอ.จว.มส)และกระทรวงมหาดไทย ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบเปิดจุดผ่อนปรน จำนวน 3 จุด ดังนั้น ช่องทางการค้าระหว่างไทย - พม่า ด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอน จะติดต่อผ่านช่องทาง ดังนี้

- จุดผ่อนปรนบ้านห้วยต้นนุ่น หมู่ที่ 4 ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม ตามประกาศจังหวัดแม่ฮ่องสอน ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2537 เปิดเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2538 ซึ่งเปิดทำการทุกวันพุธ เวลา 06.00 – 18.00 น.
- จุดผ่อนปรนบ้านห้วยผึ้ง หมู่ 4 ตำบลห้วยผา อำเภอเมือง ตามประกาศจังหวัดแม่ฮ่องสอน ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2539 เปิดเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2539 ซึ่งเปิดทำการทุกวัน ระหว่าง เวลา 06.00 – 18.00 น.
- จุดผ่อนปรน บ้านเสาหิน หมู่ที่ 1 ตำบลเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง ตามประกาศจังหวัดแม่ฮ่องสอน ลงวันที่ 28 กันยายน 2548 เปิดเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2548 ซึ่งเปิดทำการทุกวัน เวลา 06.00 – 18.00 น.

การค้าชายแดนไทย-พม่า ด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในอดีตเป็นผลมาจากความเจริญเติบโตของธุรกิจนำเข้าจากพม่าเป็นสำคัญ ความเจริญเติบโตของธุรกิจค้าไม้ทั้งในฝั่งพม่าและฝั่งไทยเป็นผลให้ความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคจากฝั่งไทยเพิ่มขึ้น ภายหลังจากพม่าห้ามส่งออกไม้ ธุรกิจค้าไม้ตามแนวชายแดนของทั้งสองประเทศซบเซาลง ภาวะการค้าชายแดนทำให้ลดลงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2539 - 2541 และมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ ปี 2542 เป็นต้นมา และมีการขยายตัวสูงสุดในปี 2548 : โดยมีมูลค่าการค้ารวม 1,249.18 ล้านบาท ; มูลค่าการส่งออก 884.65 ล้านบาท ; มูลค่าการนำเข้า 364.53 ล้านบาท ; มูลค่าการค้า (เกินดุล) 520.12 ล้านบาท

สำหรับการค้าขายแดน ในปี 2549 :มูลค่าการค้ารวม 809.54 ล้านบาท แยกเป็น : มูลค่าการส่งออก 572.03 ล้านบาท ; มูลค่าการนำเข้า 237.51 ล้านบาท ; มูลค่าการค้า (เกินดุล) 334.53 ล้านบาท

ในปี 2550 มูลค่าการค้ารวม 613.00 ล้านบาท ; มูลค่าการส่งออก 550.57 ล้านบาท ประเภทสินค้าที่มีการส่งออก ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้า เสื้อผ้าเก่าใช้แล้ว น้ำมันพืช น้ำมันปาล์ม สินค้าอุปโภค – บริโภค รองเท้าแตะฟองน้ำ รถบรรทุกเก่าใช้แล้ว หลอดฟลูออเรสเซนต์ไม่เกิน 100 วัตต์ อะไหล่รถยนต์เก่าใช้แล้ว น้ำอัดลม ข้าวเจ้าชัณนาท 35 % ; มูลค่าการนำเข้า 62.43 ล้านบาท สินค้าที่นำเข้า ได้แก่ สิ่งประดิษฐ์ทำด้วยไม้ กระบือมีชีวิต โคมีชีวิต พริกแห้ง สินค้าอุปโภค – บริโภค (เบ็ดเตล็ด) วงล้อเกวียน น้ำมันงา เปลือก ไม้ยาง ; ค่าการค้า (เกินดุล) 608.70 ล้านบาท

เมื่อเปรียบเทียบการค้าชายแดน ในปี 2549 และ 2550 พบว่ามูลค่าการค้ารวม ลดลง 196.54 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (613.00 ล้านบาท) ,มูลค่าการส่งออก ลดลง 21.46 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (550.57 ล้านบาท) ,มูลค่าการนำเข้า ลดลง 175.08 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 58 ,มูลค่าการค้า (เกินดุล) จำนวน 608.71 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2550 จำนวน 274.18 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (334.53 ล้านบาท) ทั้งนี้ จุดที่มีการทำการค้า : นำเข้า – ส่งออก ในปี 2550

ด้านบุคลากรแม่ฮ่องสอน

- จุดผ่อนปรนบ้านห้วยผึ้ง (เส้นทางอนุมัติ) ตำบลห้วยผา อำเภอเมือง
- จุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวม
- จุดผ่อนปรนบ้านน้ำเพียงดิน เส้นทางอนุมัติของศุลกากร อำเภอเมือง

ด้านศุลกากรแม่สะเรียง

- จุดผ่อนปรนบ้านเสาหิน (เส้นทางอนุวัติ) หมู่ที่ 1 ตำบลเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง
- จุดผ่อนปรนบ้านแม่สามแลบ ตำบลแม่สามแลบ อำเภอสามเมย

ด้านสังคม

ประชากร

ประชากรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มี 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. คนไทยเชื้อสายไทยใหญ่ หรือคนไต เป็นกลุ่มที่อยู่บนพื้นที่ราบ และเป็นประชากรส่วนใหญ่ของ
จังหวัด ชาวไทยใหญ่เรียกตัวเองว่า "ไตโหลง" เรียกสั้นๆ ว่า "ไต" พม่า เรียกว่า "ฉาน" หรือ "ชาน" ชาวไทยใหญ่
อพยพมาจากธิญาน ซึ่งเป็นบ้านเมืองเดิมในประเทศ

2. ชาวไทยภูเขา ส่วนใหญ่จะอาศัยและประกอบอาชีพอยู่บนพื้นที่สูงมีจำนวนใกล้เคียงกับคนเชื้อสายไทยใหญ่ โดยชาวไทยภูเขาจะอยู่ในทุกอำเภอ มีทั้งหมด 576 กลุ่มบ้านประกอบด้วยเผ่าต่าง ๆ ดังนี้

- **กะเหรี่ยง** เป็นชนเผ่าที่มีประชากรมากที่สุดของชาวไทยภูเขา คือประมาณร้อยละ 79.3 จะตั้งถิ่นฐานอยู่ทุกอำเภอ เป็นกลุ่มชนที่อาศัยในดินแดนนี้มาช้านาน บางหมู่บ้านมีอายุมากกว่า 100 ปีกะเหรี่ยงในแม่ฮ่องสอนมีสองกลุ่ม คือ กะเหรี่ยงโปว์ พบมากที่ อ.แม่สะเรียง, อ.สบเมย กับกะเหรี่ยงสะกอ พบอยู่ทุกอำเภอ

- **มูเซอ** แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ มูเซอแดง และมูเซอดำ

- **ลีซอ** พบได้ใน อ.ปาย และ อ.ปางมะผ้า

- **ลัวะ** เป็นกลุ่มชนที่อาศัยในดินแดนล้านนา รวมถึงแม่ฮ่องสอนมาตั้งแต่โบราณ ปัจจุบันชาวลัวะอพยพขึ้นไปอยู่บนพื้นที่ภูเขาสูง ตั้งชุมชนเป็นแนวยาวไปตามสันเขาพบได้มากที่เขตรอยต่ออำเภอแม่ลาน้อย กับอำเภอแม่แจ่ม จ.เชียงใหม่

- **มั่วหรือม้ง** เป็นกลุ่มชาวเขาที่มีประชากรน้อยที่สุดในแม่ฮ่องสอนแต่มีอยู่ทุกอำเภอแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ม้งขาวและม้งลาย ซึ่งเรียกจาก สีกระโปรงของผู้หญิงชาวม้งนั่นเอง

- **ปาดอง หรือกะเหรี่ยงคอยาว** ปัจจุบันมีอยู่ที่บ้านในสอย บ้านน้ำเพียงดิน และบ้านห้วยเสือเต่าในเขตอำเภอเมือง

- **จีนฮ่อ** เป็นกลุ่มชาวจีนที่เป็นอดีตทหารกองพล 93 ที่หนีภัยทางการเมืองเข้ามาในประเทศไทยอยู่ที่ อ.ปาย , อ.ปางมะผ้า และ อ.เมือง บางแห่งตั้งเป็นชุมชนถาวรมีเฉพาะชาวจีนฮ่อเท่านั้น เช่น หมู่บ้านสันติชล อ.ปาย และหมู่บ้านเม่ออ อ.เมือง

จำนวนประชากร จำแนกตามเขตการปกครอง เป็นรายอำเภอ

อำเภอ และเขตการปกครอง	รวม	ชาย	หญิง	จำนวนครัวเรือน
อำเภอเมือง	55,554	29,081	26,473	20,016
อำเภอขุนยวม	21,754	11,349	10,405	6,779
อำเภอปาย	29,981	15,595	14,386	11,064
อำเภอแม่สะเรียง	51,595	26,272	25,323	18,025
อำเภอแม่ลาน้อย	34,500	17,645	16,855	9,619
อำเภอสบเมย	41,370	21,030	20,340	12,956
อำเภอปางมะผ้า	20,173	10,742	9,431	6,280
รวม	254,927	131,714	123,213	84,739

ที่มา: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (ข้อมูล ณ 31 มีนาคม 2551)

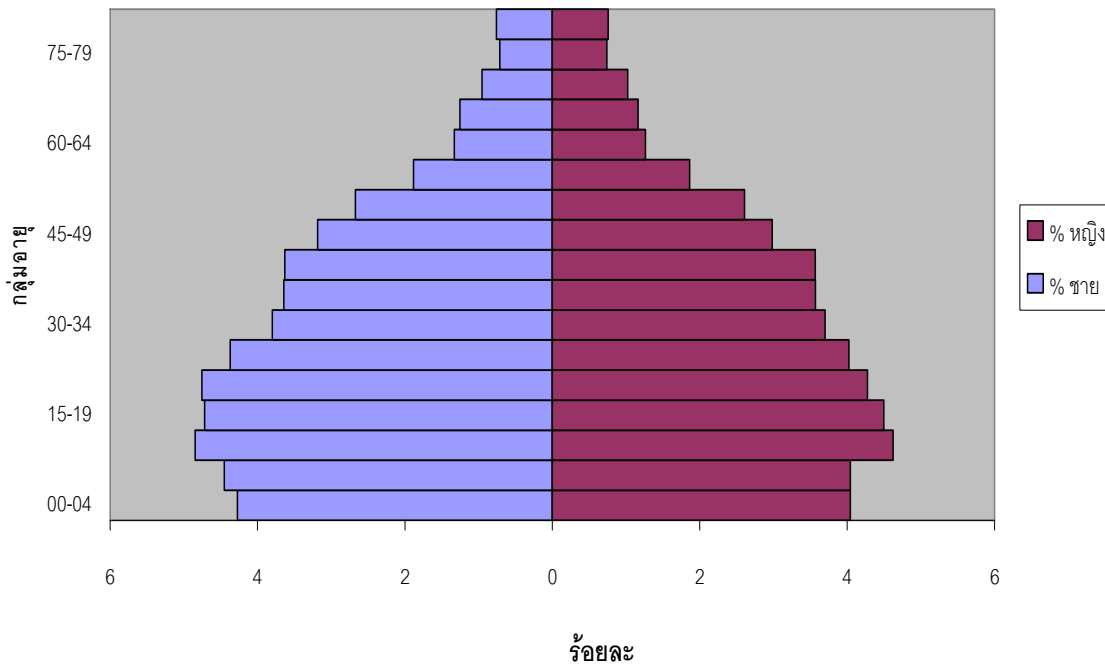
ตารางประชากรจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2550 จำแนกตามเพศและช่วงอายุ

กลุ่มอายุ	ชาย	หญิง	รวม	% ชาย	% หญิง
00 –04	9,096	8,608	17,704	4.27	4.04
05 –09	9,471	8,607	18,078	4.45	4.04
10 –14	10,315	9,839	20,154	4.85	4.62
15 –19	10,042	9,569	19,611	4.72	4.49
20 –24	10,118	9,100	19,218	4.76	4.28
25-29	9,304	8,565	17,869	4.38	4.02
30 –34	8,084	7,873	15,957	3.80	3.70
35 –39	7,753	7,601	15,354	3.64	3.57
40 –44	7,724	7,594	15,318	3.63	3.57
45 –49	6,778	6,350	13,128	3.19	2.99
50 –54	5,686	5,551	11,237	2.67	2.61
55 -59	4,006	3,961	7,967	1.89	1.87
60 –64	2,830	2,688	5,518	1.33	1.27
65 –69	2,666	2,475	5,141	1.25	1.17
70 –74	2,029	2,176	4,205	0.95	1.02
75 –79	1,518	1,577	3,095	0.71	0.74
80 +	1,616	1,611	3,227	0.76	0.75
รวม	109,036	103,745	212,781	51.25	48.75

ที่มา: กรมการปกครอง

ปิรามิดประชากร

จากตารางจะเห็นได้ ว่าแนวโน้มประชากร ใน 20 ปี ข้างหน้า ประชากรในวัยเด็กมีแนวโน้มที่ลดลงในอนาคต ประชากรที่เป็นเยาวชนมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นแต่ไม่มาก อัตราประชากรในวัยแรงงานมีแนวโน้มที่ลดลงในอนาคต จำนวนผู้สูงอายุมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต 20 ปี ข้างหน้า อาจเกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนเพิ่มมากขึ้น ปัญหาการขาดแรงงาน เพราะประชากรมีแนวโน้มที่ลดลง ปัญหาของผู้สูงอายุอาจมีเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องการดูแลเรื่องสุขภาพของผู้สูงอายุ สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

การศึกษา

ในปีการศึกษา 2550 จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดำเนินการด้านการศึกษาออกเป็น 2 ระบบ คือในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน อีกทั้งยังแบ่งการจัดการศึกษาออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอุดมศึกษา (ปวส.) ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท

จังหวัดแม่ฮ่องสอนแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็น 2 เขตพื้นที่ ดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ให้การบริการ การศึกษา จำนวน 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอขุนยวม อำเภอปางมะผ้า อำเภอปาย

- สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1	มีจำนวน	147	แห่ง
- อัตราจำนวนครู	มีจำนวน	1,015	คน
- ครูที่ปฏิบัติงานจริง	มีจำนวน	983	คน
- จำนวนนักเรียน	มีจำนวน	21,171	คน

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ให้การบริการ การศึกษา จำนวน 3 อำเภอ คือ อำเภอแม่สะเรียง อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอสบเมย

- สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 มีจำนวน 188 แห่ง
 - อัตราจำนวนครู มีจำนวน 1,014 คน
 - ครูที่ปฏิบัติงานจริง มีจำนวน 944 คน
 - จำนวนนักเรียน มีจำนวน 22,649 คน
- (ข้อมูล ณ วันที่ 10 เดือน มิถุนายน 2551)

การถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา โรงเรียนบ้านจองคำ จาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยภารกิจที่ถ่ายโอน ในเรื่องการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2550 และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียน อบจ. บ้านจองคำ”

ตารางเปรียบเทียบก่อน – หลัง การถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

อัตรากำลัง	ก่อนการถ่ายโอน	หลังการถ่ายโอน
จำนวนครู	12	10
จำนวนนักเรียน	152	433
จำนวนลูกจ้างประจำ	1	-
จำนวนลูกจ้างชั่วคราว	-	-
จำนวนพนักงานราชการ	-	-
จำนวนพนักงานจ้างตามภารกิจ	-	8
รวม	165	451

(ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2551)

นอกจากนี้แล้ว ด้านการศึกษา โรงเรียนสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีโรงเรียนในสังกัด โดยส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 5 แห่ง ดังนี้

โรงเรียนในสังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน 332 จำนวน 3 แห่ง

1. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตุน ตำบลห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย
2. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่ลาจิว ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย
3. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโตแฮ ตำบลสบเมย อำเภอสบเมย

โรงเรียนในสังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน 336 จำนวน 2 แห่ง

1. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแสนคำลือ ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า
2. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปงยาม ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า

สาธารณสุข

สาธารณสุข โรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลชุมชนครบทุกอำเภอ คนในชนบทเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขมากขึ้น พบว่าหญิงมีครรภ์ได้รับบริการทำคลอดมากขึ้น เด็กประถมได้รับวัคซีนครบเพิ่มขึ้น มีโรงพยาบาลรัฐบาล 7 แห่ง สถานีอนามัย 71 แห่ง คลินิกทุกประเภท 33 แห่ง สถานบริการชุมชน 67 แห่ง

จำนวนสถานพยาบาล จำแนกเป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2550

อำเภอ	โรงพยาบาล รัฐบาล	โรงพยาบาล เอกชน	สถานี อนามัย	สถานบริการ สาธารณสุขชุมชน	คลินิก/ร้านขายยา สถานพยาบาล
เมืองแม่ฮ่องสอน	1	-	16	17	6
ขุนยวม	1	-	10	7	5
ปางมะผ้า	1	-	5	10	2
ปาย	1	-	11	2	7
แม่ลาน้อย	1	-	10	3	3
แม่สะเรียง	1	-	11	15	10
สบเมย	1	-	8	13	-
รวม	7	-	71	67	33

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก

ตามบัญชีแยกโรค 21 กลุ่มโรค พบสาเหตุการเจ็บป่วยที่สำคัญของผู้ป่วยนอก 5 อันดับแรก คือ ป่วยด้วยสาเหตุโรคระบบหายใจมากที่สุด รองลงมา คือ โรคระบบย่อยอาหาร โรคระบบกล้ามเนื้อ อาการแสดงและสิ่งผิดปกติที่พบได้จากการตรวจทางคลินิก และโรคระบบไหลเวียนเลือด

สาเหตุการป่วย / ตาย ด้วยโรคติดต่อที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา

จำนวน และอัตราป่วย / ตาย ด้วยโรคติดต่อที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ในปี พ.ศ. 2550 พบว่าโรคที่มีอัตราป่วย อัตราตายสูงสุด คือ โรคอุจจาระร่วง รองลงมา คือ โรคมาลาเรีย โรคไข้ไม่ทราบสาเหตุ โรคปอดบวม และโรคเยื่อตาอักเสบ

ศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน คือประมาณร้อยละ 77.50 จะนับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือ ศาสนาคริสต์ประมาณร้อยละ 20.90 นับถือศาสนาอิสลาม ประมาณร้อยละ 0.50 และที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 1.10 นับถือศาสนาอื่นๆ โดยมีจำนวนศาสนสถานใช้ในการปฏิบัติศาสนกิจ ดังนี้

1. มีวัด จำนวน 136 วัด แยกเป็นพระอารามหลวง 1 วัด วัดราษฎร์ 135 วัด และแยกเป็น วัดมหานิกาย 130 วัด วัดธรรมยุต 6 วัด สำนักสงฆ์ 126 แห่ง วัดร้าง 11 แห่ง วัดพัฒนาตัวอย่าง 11 วัด วัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น 2 วัด และวัดที่เป็นอุทยานการศึกษา 7 วัดมีพระภิกษุ 387 รูป แยกเป็นมหานิกาย 365 รูป ธรรมยุต 22 รูป สามเณร 341 รูป แยกเป็นมหานิกาย 334 รูป ธรรมยุต 7 รูป
2. โบสถ์คริสต์ จำนวน 128 แห่ง แยกเป็นโบสถ์คาทอลิก 71 แห่ง โบสถ์โปรเตสแตนต์ 57 แห่ง
3. มัสยิดของศาสนาอิสลาม จำนวน 5 แห่ง

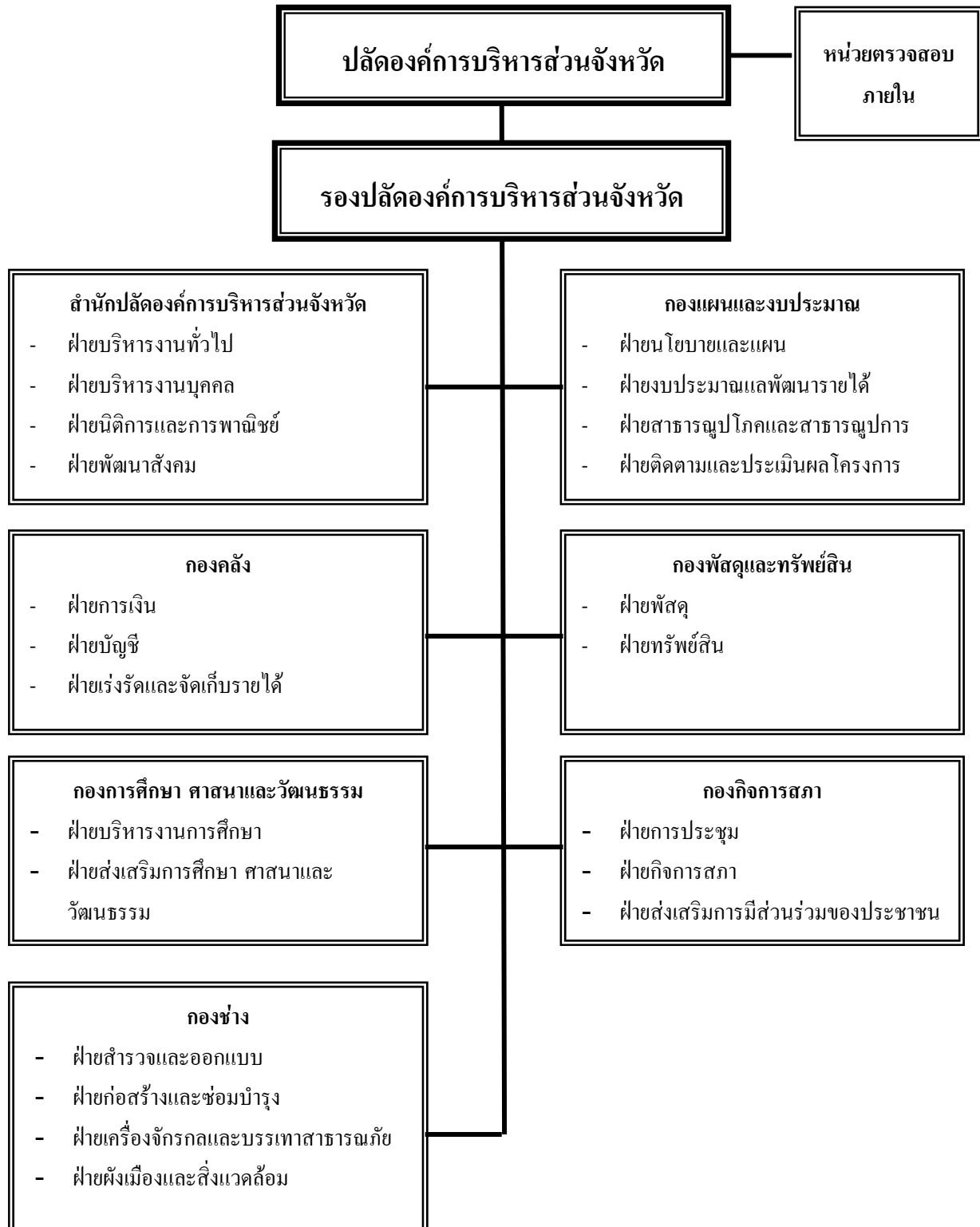
ด้านการเมือง - การบริหาร

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ประกาศจัดแบ่งส่วนราชการภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 39 มาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2541 มติ ก.จ. ประชุมครั้งที่ 7 / 2548 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2548 และ มติ ก.จ. แม่ฮ่องสอน ดังนี้

ส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สถานภาพอัตรากำลัง

ตารางแสดงกรอบอัตรากำลัง องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ วันที่ 2 มิถุนายน 2551

ส่วนราชการ	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	พนักงานจ้าง	รวม
1. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	19	6	16	41
2. กองกิจการสภาฯ	10	-	2	12
3. กองแผนและงบประมาณ	10	-	2	12
4. กองคลัง	14	2	1	17
5. กองช่าง	19	14	17	50
6. กองพัสดุและทรัพย์สิน	10	-	3	13
7. กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	7	-	8	15
8. หน่วยตรวจสอบภายใน	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	89	22	46	160

สถานะการคลัง

ตารางแสดงรายรับรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
(เปรียบเทียบตั้งแต่ปี 2547 – 2551)

รายการ	พ.ศ. 2547	พ.ศ. 2548	พ.ศ. 2549	พ.ศ. 2550	พ.ศ. 2551
รายรับ (บาท)	86,925,719.17	155,621,652.06	157,292,643.56	182,550,460.50	152,586,973.55
รายจ่าย (บาท)	85,295,026.24	153,357,308.02	154,775,415.87	168,636,146.93	100,315,213.85

หมายเหตุ พ.ศ. 2551 นับจาก 1 ตุลาคม 2550 – 15 กรกฎาคม 2551

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แหล่งน้ำธรรมชาติ

เป็นแหล่งกำเนิดลำน้ำหลายสาย เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นภูเขาและป่าไม้อุดมสมบูรณ์ เช่น แม่น้ำปาย แม่น้ำยม น้ำแม่สะงา น้ำนาง น้ำของ น้ำแม่สะมาด น้ำแม่สุรินทร์ โดยทั้งหมดจะเป็นสาขาย่อยของแม่น้ำสาละวิน ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัด

ป่าไม้

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงชันสลับซับซ้อน พื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงเป็นป่าไม้ตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ป่าไม้ มีหลากหลายประเภท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพวกป่าแดงและป่าเบญจพรรณ มีพื้นที่รวมกันประมาณร้อยละ 88.02 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด มีไม้สักคุณภาพเยี่ยม ส่วนไม้เนื้อแข็งที่มีคุณภาพดีซึ่งหาได้ยากในท้องที่อื่น แต่ยังมีอยู่มากในจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้แก่ ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้ตะเคียน ไม้พลวง ไม้ประดู่ ไม้แดง เป็นต้น

ด้วยเหตุที่มีไม้หายากนี้เอง ทำให้มีการบุกรุกตัดต้นไม้เพื่อการค้าเป็นจำนวนมาก แม้ว่ารัฐบาลจะหาทางป้องกันและปราบปรามอย่างหนักและต่อเนื่องก็ตาม นอกจากนี้จำนวนป่าที่ลดลงยังมีสาเหตุมาจากการเกิดไฟไหม้ป่า โดยพบว่าส่วนใหญ่เกิดจากการหาของป่ามากที่สุด ประมาณร้อยละ 38.23 รองลงมาเป็นการเผาไร่ ร้อยละ 25.28 ที่เหลือมีสาเหตุเกิดจากการล่าสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ จากนักท่องเที่ยว เป็นต้น

รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการในการป้องกันและรักษาพื้นที่ป่า โดยการกำหนดประเภทของป่าไว้เพื่อให้่ายต่อการควบคุมดูแล อีกทั้งยังเป็นการช่วยเพิ่มจำนวนพื้นที่ป่าไม้ให้มากขึ้นด้วย ซึ่งได้กำหนดพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. พื้นที่ป่าไม้อนุรักษ์ ประกอบด้วย

1.1 อุทยานแห่งชาติ จำนวน 5 แห่ง รวมเนื้อที่ 2,132,950 ไร่ คือ

- อุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์ มีเนื้อที่ 247,875 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนและอำเภอขุนยวม
- อุทยานแห่งชาติสาละวิน มีเนื้อที่ 450,950 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย
- อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง มีเนื้อที่ 782,575 ไร่ ครอบคลุมอำเภอปาย จ.แม่ฮ่องสอนและอำเภอแม่แตง อำเภอเชียงดาว จ.เชียงใหม่
- อุทยานแห่งชาติแม่เงา มีเนื้อที่ 257,650 ไร่ อยู่ในเขตอ.ท่าสองยาง จ.ตาก อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ ค.แม่สวด อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน
- อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา – น้ำตกผาเสื่อ มีเนื้อที่ 393,900 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมือง

1.2 วนอุทยาน จำนวน 12 แห่ง รวมเนื้อที่ 50,798 ไร่ คือ

- วนอุทยานน้ำตกไผ่กาย มีเนื้อที่ 3,125 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอปางมะผ้า
- วนอุทยานน้ำตกแม่น้ำจาง มีเนื้อที่ 1,300 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่ลาน้อย
- วนอุทยานน้ำตกไผ่ชางหนาม มีเนื้อที่ 4,500 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมือง
- วนอุทยานน้ำตกแม่ขมหลวง มีเนื้อที่ 1,312 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม
- วนอุทยานน้ำตกกลอไค้ มีเนื้อที่ 6,250 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอสบเมย
- วนอุทยานไม้สักใหญ่ มีเนื้อที่ 14,375 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอสบเมย
- วนอุทยานถ้ำธารลอด มีเนื้อที่ 2,436 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง
- วนอุทยานน้ำตกห้วยแม่แสด มีเนื้อที่ 6,700 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอสบเมย
- วนอุทยานถ้ำแม่ลาน้อย (ถ้ำแก้วโกมล) มีเนื้อที่ 51 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่ลาน้อย
- วนอุทยานทุ่งบัวตอง มีเนื้อที่ 4,437 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม
- วนอุทยานน้ำตกแม่สวรรค์น้อย มีเนื้อที่ 2,812 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง
- วนอุทยานผาหินตั้ง มีเนื้อที่ 3,500 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

1.3 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 6 แห่ง รวมเนื้อที่ 2,080,430 ไร่ คือ

- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน มีเนื้อที่ 546,875 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย มีเนื้อที่ 738,195 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอปางมะผ้า และอำเภอปาย
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ขมฝั่งขวา มีเนื้อที่ 182,500 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวมและอำเภอแม่ลาน้อย
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ลา - แม่สะ มีเนื้อที่ 148,125 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอปาย
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสันปันแดน มีเนื้อที่ 173,125 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอปางมะผ้า
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยแสง มีเนื้อที่ 291,610 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม

1.4 สวนรุกขชาติ จำนวน 4 แห่ง รวมเนื้อที่ 2,489 ไร่ คือ

- สวนรุกขชาติห้วยชมภู มีเนื้อที่ 1,200 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง
- สวนรุกขชาติห้วยโป่งแช่ มีเนื้อที่ 216 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
- สวนรุกขชาติห้วยหินหอม มีเนื้อที่ 73 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
- สวนรุกขชาติแม่สุรินทร์ มีเนื้อที่ 1,000 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม

2. พื้นที่ป่าไม้เศรษฐกิจ ประกอบด้วยป่าสงวน จำนวน 9 ป่า คือ

- 2.1 ป่าสาละวิน มีเนื้อที่ 1,139,000 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย
- 2.2 ป่าแม่สุรินทร์ มีเนื้อที่ 177,500 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม
- 2.3 ป่าแม่ขวมฝั่งซ้าย แปลง 1 มีเนื้อที่ 725,156 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวมและอำเภอ แม่ลาน้อย
- 2.4 ป่าแม่ขวมฝั่งซ้าย แปลง 2 มีเนื้อที่ 1,659,375 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง และ อำเภอสบเมย
- 2.5 ป่าแม่ขวมฝั่งขวา มีเนื้อที่ 655,125 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย
- 2.6 ป่าแม่ปายฝั่งซ้าย ตอนบน มีเนื้อที่ 662,812 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอปาย
- 2.7 ป่าแม่ปายฝั่งซ้าย ตอนล่าง มีเนื้อที่ 605,313 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอปาย
- 2.8 ป่าแม่ปายฝั่งขวา มีเนื้อที่ 801,747 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอปางมะผ้า
- 2.9 ป่าแม่เงาและป่าแม่คำพึ่ง มีเนื้อที่ 562,500 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม และอำเภอแม่ลาน้อย

ส่วนที่ 3

สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา

3.1. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนา

ในอนาคตของท้องถิ่นวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT)

จุดแข็ง

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.1 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีทางหลวงแผ่นดินเชื่อมระหว่างอำเภอครบทุกอำเภอ ได้แก่

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 จาก จ.เชียงใหม่ ผ่าน อ. สอด อ. แม่สะเรียง อ. เมืองแม่ฮ่องสอน ระยะทาง ประมาณ 350 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 7 ชั่วโมง ในเส้นทางสายนี้มีสภาพถนนลาดชัน และมีทางโค้งจำนวนมาก

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1095 จาก จ.เชียงใหม่ ผ่าน อ.แม่แตง อ.ปาย ถึง อ.เมืองแม่ฮ่องสอนระยะทางประมาณ 245 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 5 ชั่วโมง สภาพถนนจะมีความลาดชันกว่าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108

- ทางหลวงหมายเลข 1085 จาก อ.แม่สวด จ.ตาก อ.สบเมย อ.แม่สะเรียง ถึง อ.เมืองแม่ฮ่องสอน ระยะทาง ประมาณ 394 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 7 ชั่วโมง

1.2 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแหล่งน้ำที่สามารถนำมาผลิตน้ำประปา ได้ตลอดทั้งปี ส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ แม่น้ำปาย ลำน้ำลาง แม่น้ำยวม และอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ฮ่องสอน มีระบบผลิต จำหน่ายน้ำประปา โดยมีกำลังการผลิตน้ำประปรารวมทั้งสิ้น 337.5 ลูกบาศก์เมตร /ต่อชั่วโมง หรือ 8,100 ลูกบาศก์เมตร /ต่อวัน

1.3 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดเล็ก แหล่งน้ำชลประทานที่มีอยู่ภายในจังหวัดประกอบด้วยแหล่งน้ำตามโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลางโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนและโครงการขนาดเล็ก ที่สร้างเสร็จแล้วถึงสิ้นปีงบประมาณ 2550 รวม 216 โครงการ สามารถเก็บกักน้ำได้ 10,598 ล้านลูกบาศก์เมตรและมีพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ 104,745 ไร่

ตาราง จำนวนแหล่งน้ำ จำแนกตามประเภทแหล่งน้ำ เป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2550

อำเภอ	รวม	ประเภทแหล่งน้ำ Type of water resources							
		อ่างเก็บน้ำ		ฝาย คอนกรีต	ทำนบ	สระ/ หนอง/บึง	คู/ คลอง	บ่อ บาดาล	บ่อ น้ำตื้น
		ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก						
เมือง	71	2	12	38	-	10	-	-	-
ขุนขวม	25	-	4	16	1	2	-	-	-
ปางมะผ้า	12	-	-	7	2	-	-	-	-
ปาย	20	-	2	10	-	2	-	-	-
แม่ลาน้อย	29	-	-	20	-	4	-	-	-
แม่สะเรียง	44	-	4	20	-	14	-	-	-
สบเมย	15	-	3	9	-	2	-	-	-
รวม	216	2	25	120	3	34	-	-	-

ที่มา : สำนักงานชลประทาน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.4 จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีแหล่งให้บริการไฟฟ้าทั้งหมด 7 แห่ง

ตาราง การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า และจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า เป็นรายอำเภอ ปี 2550

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟ	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (1,000,000 กิโลวัตต์/ชั่วโมง) Electricity sales (1,000 kw/h.)				
		รวม	ที่อยู่อาศัย	สถานธุรกิจและ อุตสาหกรรม	สถานที่ราชการ และสาธารณะ	อื่น ๆ
เมืองแม่ฮ่องสอน	12,837	2,439,851.87	980,697.20	864,876.85	577,187.82	17,090.00
ขุนขวม	4,888	387,290.32	252,196.00	84,062.06	49,860.26	1,172.00
ปางมะผ้า	2,168	208,118.06	108,354.00	44,880.36	53,580.70	1,303.00
ปาย	7,783	1,059,664.95	593,543.80	313,409.22	138,722.93	13,989.00
แม่ลาน้อย	5,413	375,328.17	233,555.00	67,835.70	71,956.74	1,980.73
แม่สะเรียง และสบเมย	11,831	1,475,497.22	779,584.70	413,735.59	276,887.33	5,289.60
รวม	44,920	5,945,750.59	2,947,930.70	1,788,799.78	1,168,195.78	40,824.33
ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดแม่ฮ่องสอน						

จำนวนกำลังการผลิต และปริมาณการใช้น้ำประปาในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอนแยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	กำลังการผลิต/วัน	ปริมาณการใช้น้ำประปาเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวนผู้ใช้น้ำ
เมืองแม่ฮ่องสอน	4,800 ลบ.ม./วัน	105,300 ลบ.ม./เดือน	4,694 ราย
ขุนยวม	740 ลบ.ม./วัน	22,200 ลบ.ม./เดือน	1,200 ราย
ปางมะผ้า	1,200 ลบ.ม./วัน	7,100 ลบ.ม./เดือน	245 ราย
ปาย	1,800 ลบ.ม./วัน	27,200 ลบ.ม./เดือน	1,500 ราย
แม่สะเรียง	1,800 ลบ.ม./วัน	58,675 ลบ.ม./เดือน	3,303 ราย
แม่ลาน้อย	300 ลบ.ม./วัน	10,720 ลบ.ม./เดือน	650 ราย
รวม	10,640 ลบ.ม./วัน	231,195 ลบ.ม./เดือน	11,592 ราย

ที่มา : สำนักงานประปาแม่ฮ่องสอน ,เทศบาลขุนยวม, เทศบาลปาย (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2551)

2. ด้านเศรษฐกิจ

2.1 ทรัพยากรดินและ พันธุกรรมของพืชในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ยังไม่ได้รับการทำลายมากนัก ยังคงรักษาระบบการผลิตแบบดั้งเดิมสามารถส่งเสริมเกษตรปลอดสารพิษ เกษตรอินทรีย์ ซึ่งได้รับความต้องการจากผู้บริโภคทั่วไปค่อนข้างมาก ขณะเดียวกันยังสามารถพัฒนาการเพาะปลูกพืชเมืองหนาว แหล่งผลิตพันธุ์พืช ได้ อีกส่วนหนึ่ง

2.2 พื้นที่ของทุกอำเภอ มีแนวชายแดนติดกับสหภาพพม่า และมีจุดแลกเปลี่ยน ค้าขายสินค้าร่วมกัน หลายจุด สามารถที่จะขยายและจัดระบบการค้า จุดผ่อนปรนได้อีกหลายจุด เพื่อขยายโอกาสการลงทุนด้านธุรกิจ การค้าอื่น ๆ ภาคอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ส่งเสริมทิศทางการพัฒนาภาคเหนือตอนบน ระหว่างความร่วมมือ อนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (ไทย – เมียนมาร์ – ลาว – กัมพูชา – เวียดนาม – จีนตอนใต้)

2.3 แม่ฮ่องสอนเป็นเมืองที่มีความสมดุลมาก ในเรื่องเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเอง การพัฒนาความเจริญด้าน เทคโนโลยี ความทันสมัยที่ไม่มากเกินไป สอดคล้องกับความต้องการและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ที่อ้างอิง ธรรมชาติและความเรียบง่าย

2.4 จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดหนึ่งที่เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศพืชเศรษฐกิจหลักที่ปลูก ได้แก่ ข้าวเจ้า ข้าวไร่ ลิ้นจี่ ยาสูบ แดงโม ข้าวโพด ถั่วต่าง ๆ กระเทียม กะหล่ำปลี งามา กาแฟ

2.5 มีสถาบันการศึกษาและหน่วยงานราชการภาครัฐที่เกี่ยวข้อง กับการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจและการพัฒนาอาชีพเป็นจำนวนมาก เช่น ศูนย์พัฒนาฝีมือและแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยการอาชีพพนมมิตราชนิ วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง วิทยาลัยชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2.6 มีแหล่งวัตถุดิบ (แร่ธาตุ) จำนวนมากและหลากหลาย เช่นแหล่งดินขาว ถ่านลิกไนต์

2.7 มีสหกรณ์ การรวมกลุ่มและแหล่งเงินทุนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนในการดำเนินการด้านการประกอบอาชีพ การลงทุนต่าง ๆ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2550 จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสหกรณ์ ทั้งสิ้น 32 สหกรณ์ มีสมาชิกทั้งสิ้น 12,190 คน แบ่งเป็น สหกรณ์ภาคการเกษตร 20 สหกรณ์(62.50%) มีสมาชิก 6,599 คน (54.13%) และเป็นสมาชิกสหกรณ์นอกภาคการเกษตร 12 สหกรณ์ (37.50%) มีสมาชิก 5,591 คน (45.87%)

สหกรณ์ภาคการเกษตร 1. สหกรณ์การเกษตร 20 สหกรณ์ สมาชิก 6,599 คน

สหกรณ์นอกภาคการเกษตร

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ 7 สหกรณ์ สมาชิก 4,985 คน

2. สหกรณ์ร้านค้า 2 สหกรณ์ สมาชิก 373 คน

3. สหกรณ์บริการ 3 สหกรณ์ สมาชิก 233 คน

รวม 32 สหกรณ์ สมาชิก 12,190 คน

2.8 จังหวัดแม่ฮ่องสอน มี จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งหมด 136 แห่ง แยกเป็นรายอำเภอ ดังนี้

อำเภอ	จำนวน	ชาย	หญิง	รวม
เมือง	65	493	80	573
ขุนยวม	15	45	3	48
ปาย	15	53	2	55
แม่สะเรียง	29	194	35	229
แม่ลาน้อย	6	26	5	31
สบเมย	2	20	7	27
ปางมะผ้า	4	9		9
รวม	136	840	132	972

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2551

3. ด้านคุณภาพชีวิต

3.1 การจัดการศึกษา ในปีการศึกษา 2551 จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดำเนินการด้านการศึกษาออกเป็น 2 ระบบ คือ ในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน อีกทั้งยังแบ่งการจัดการศึกษาออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีจำนวนสถานศึกษา ครู นักเรียน จำแนกตามสังกัด ระบบการศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาในระบบโรงเรียน มีทั้งสิ้น 346 แห่ง 27 สาขา แยกตามสังกัด ดังนี้

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 314 แห่ง 27 สาขา
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 6 แห่ง
- กรมสามัญศึกษา 12 แห่ง
- กรมอาชีวศึกษา 2 แห่ง
- กระทรวงมหาดไทย 1 แห่ง
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 4 แห่ง
- สำนักพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด 7 แห่ง

2. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางแสดงจำนวน อาจารย์ และนักเรียน แยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	อาจารย์ (คน)	นักเรียน (คน)
เมืองแม่ฮ่องสอน	6	724
ขุนยวม	5	655
ปางมะผ้า	4	553
ปาย	5	609
แม่สะเรียง	8	913
แม่ลาน้อย	6	585
รวม	39	4,592

3. หลักสูตรที่เปิดสอน ประจำภาคเรียน ปีการศึกษา 2550 และ 2551

สาขาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี	จำนวนอาจารย์ที่สอน(คน)		จำนวนนักศึกษา	
	ปีการศึกษา 2550	ปีการศึกษา 2551	ปีการศึกษา 2550	ปีการศึกษา 2551
ภาคปกติ(จันทร์-ศุกร์) สาขาวิชาการท่องเที่ยวในมิติ เศรษฐกิจพอเพียง	13	9	13	24
สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	19	6	28	28
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	13	5	14	14
สาขาวิชาการบัญชี	14	9	50	51
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	20	9	28	42
สาขาวิชาการประถมศึกษา	15	8	44	86
รวม	94	48	177	245

สาขาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี	จำนวนอาจารย์ที่สอน(คน)		จำนวนนักศึกษา	
	ปีการศึกษา 2550	ปีการศึกษา 2551	ปีการศึกษา 2550	ปีการศึกษา 2551
ภาคพิเศษ(เสาร์-อาทิตย์)				
สาขาวิชาการบัญชี	11	4	34	12
สาขาวิชาการจัดการทั่วไป	19	6	73	49
สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน	6	จบ	13	จบ
สาขาวิชาการปฐมวัย	2	จบ	12	จบ
สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม	7	จบ	8	จบ
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	8	จบ	50	จบ
รวม	53	10	190	61

สาขาที่เปิดสอนระดับปริญญาโท	จำนวนอาจารย์ที่สอน(คน)		จำนวนนักศึกษา	
	ปีการศึกษา 2550	ปีการศึกษา 2551	ปีการศึกษา 2550	ปีการศึกษา 2551
ภาคพิเศษ(เสาร์-อาทิตย์)				
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา	15	5	80	40
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน	-	3	-	10
รวม	15	8	80	50

สาขาวิชาที่เปิดสอนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	จำนวนอาจารย์ที่สอน(คน)		จำนวนนักศึกษา	
	ปีการศึกษา 2550	ปีการศึกษา 2551	ปีการศึกษา 2550	ปีการศึกษา 2551
ภาคพิเศษ(เสาร์-อาทิตย์)				
สาขาวิชาชีพครู	9	-	110	-
รวม	9	0	110	0

3.2 จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีโรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลชุมชนครบทุกอำเภอ คนในชนบทเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขมากขึ้น พบว่าหญิงมีครรภ์ได้รับการทำคลอดมากขึ้น เด็กประถมได้รับวัคซีนครบเพิ่มขึ้น มีโรงพยาบาลรัฐบาล 7 แห่ง สถานีอนามัย 71 แห่ง คลินิกทุกประเภท 33 แห่ง สถานบริการชุมชน 67 แห่ง

จำนวนสถานพยาบาล จำแนกเป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2550

อำเภอ	โรงพยาบาล รัฐบาล	โรงพยาบาล เอกชน	สถานี อนามัย	สถานบริการ สาธารณสุขชุมชน	คลินิก/ร้านขายยา สถานพยาบาล ทุกประเภท
เมืองแม่ฮ่องสอน	1	-	16	17	6
ขุนยวม	1	-	10	7	5
ปางมะผ้า	1	-	5	10	2
ปาย	1	-	11	2	7
แม่ลาน้อย	1	-	10	3	3
แม่สะเรียง	1	-	11	15	10
สบเมย	1	-	8	13	-
รวม	7	-	71	67	33
ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน					

3.3 จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้รับการส่งเสริมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา จากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่การณรงค์ให้ออกกำลังกาย การจัดการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ การก่อสร้างสนามกีฬาลานกีฬาเอนกประสงค์ ครอบคลุมทุกอำเภอ

3.4 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีการรวมพลังต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งราชการ เอกชน ประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีการจัดตั้งศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมทั้งมีการใช้กระบวนการประชาคมหมู่บ้าน / ชุมชน ในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด

3.5 จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีศูนย์พัฒนาตามพระราชดำริ จำนวน 4 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ , ศูนย์พัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ , ศูนย์พัฒนาในสอยตามพระราชดำริ, ศูนย์พัฒนาห้วยมะเขือส้มตามพระราชดำริ

3.6 จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีศูนย์ศิลปาชีพในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 7 แห่ง โดยมีสมาชิก 2,425 คน และกลุ่มศิลปาชีพ จำนวน 110 กลุ่ม ซึ่งเป็นกลุ่มที่เข้มแข็ง เช่น กลุ่มทอผ้าบ้านสันติสุข อำเภอแม่อาย , กลุ่มทอผ้าไหมบ้านนาป่าเป้า อำเภอเมือง , กลุ่มจักสานบ้านเลโ๊ะ อำเภอสบเมย

4. ด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.1 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความหลากหลายทางด้านศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน คือประมาณร้อยละ 77.50 จะนับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือ ศาสนาคริสต์ประมาณร้อยละ 20.90 นับถือศาสนาอิสลาม ประมาณร้อยละ 0.50 และที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 1.10 นับถือศาสนาอื่นๆ โดยมีจำนวนศาสนสถานใช้ในการปฏิบัติศาสนกิจ ดังนี้

1. มีวัดทั้งสิ้น 136 วัด แยกเป็นพระอารามหลวง 1 วัด วัดราษฎร์ 135 วัดและแยกเป็นวัดมหานิกาย 130 วัด วัดธรรมยุต 6 วัด สำนักสงฆ์ 126 แห่ง วัดร้าง 11 แห่ง วัดพัฒนาตัวอย่าง 11 วัด วัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น 2 วัด และวัดที่เป็นอุทยานการศึกษา 7 วัดมีพระภิกษุ 387 รูป แยกเป็นมหานิกาย 365 รูป ธรรมยุต 22 รูป สามเณร 341 รูป แยกเป็นมหานิกาย 334 รูป ธรรมยุต 7 รูป

2. โบสถ์คริสต์ จำนวน 128 แห่ง แยกเป็นโบสถ์คาทอลิก 71 แห่ง โบสถ์โปรเตสแตนต์ 57 แห่ง

3. มัสยิดของศาสนาอิสลาม จำนวน 5 แห่ง

4.2 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น ประเพณีของชาวไทยใหญ่ วิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ เป็นต้น

4.3 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีเทศกาล ประเพณีที่สำคัญหลายงาน ได้แก่

1. **ประเพณีปอยส่างลอง** หรือประเพณีบรรพชาสามเณร ตามประเพณีชาวไทยใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็นประเพณีที่ได้กุศลแรงกว่าการอุปสมบท พระภิกษุ จัดอย่างยิ่งใหญ่ในช่วงเดือนมีนาคม เมษายนและพฤษภาคม เด็กที่จะบรรพชาเรียกว่า “ส่างลอง” จะโกนผมแต่ไม่โกนคิ้ว แล้วแต่งกายประดับประดาด้วยเครื่องประดับอันมีค่าเช่น สวมสร้อยกำไล แหวน และใช้ผ้าโพกศีรษะแบบพม่า สวมถุงเท้ายาว นุ่งโสร่ง ทาแป้งขาว เขียนคิ้ว ทาปาก ทั้งนี้เชื่อกันว่าพระพุทธเจ้ามีฐานะเป็นกษัตริย์ยังละกิเลสได้ การประดับประดาแสดงว่ามีฐานะดี กิเลสไปบวชได้เช่นกัน ถ้าไม่มีม้าก็จะจี้คอคน ซึ่งเรียกว่า “พี้เลียง” หรือ “ตะแปส่างลอง” แห่ไปตามถนนสายต่าง ๆ มีกลดทองหรือ “ทีคำ” แบบพม่ากันแดด

ปัจจุบัน ประเพณีนี้ได้กำหนดให้เป็นการบรรพชาแบบสามัคคี คือจัดการบรรพชาส่างลองจำนวนมากในคราวเดียวกัน ในช่วงต้นเดือนเมษายนของทุกปี ทำให้ประเพณีส่างลองในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความยิ่งใหญ่และงดงามเป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว

2. **ประเพณีออกพรรษา** หรือ งานปอยเหล็กสิบเอ็ด เป็นประเพณีที่สำคัญมากสำหรับชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยในเดือน 11 ระหว่างวันที่ 13-14 ค่ำ จะมีงานตลาดนัดขายของกันทั้งวัน ทั้งคืน ประชาชนจะไปซื้ออาหารและสิ่งของต่าง ๆ เพื่อไปทำบุญที่วัดในวันขึ้น 15 ค่ำ พอรุ่งเช้าของวันขึ้น 15 ค่ำ จะมีการตักบาตรเทโวที่วัดพระธาตุดอยกองมู และเดินทางมาสู่วัดม่วยต่อ ซึ่งอยู่บริเวณเชิงเขาพระภิกษุสามเณรและประชาชนจำนวนมากจะเรียงรายสองข้างทาง เพื่อทำบุญตักบาตร เป็นภาพที่งดงามยิ่ง ตอนกลางคืนบ้านเรือนและวัด ต่าง ๆ จะมีการจุดประทีปโคมไฟสว่างไสว มีการแห่ “จองพารา” หรือ “ปราสาทรับเสด็จพระพุทธเจ้า” ซึ่งตกแต่งประดับประดาอย่างสวยงาม มีการแสดงละเล่นพื้นเมือง และมหรสพต่าง ๆ และ “หลู่เตนเหิง” หรือการแห่เทียนพันเล่มด้วย

3. **งานประเพณีลอยกระทง** ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือนยี่ หรือทางภาคเหนือเรียกว่า “ยี่เป็ง” โดยประชาชนจะทำกระทงเล็ก ๆ ปล่อยให้ลอยตามแม่น้ำ มีการประกวดกระทงใหญ่ ที่หนองจองคำมีมหรสพรื่นเริง ตามบ้านเรือนจะจุดโคมไฟสว่างไสว นอกจากนี้ยังมีการลอยกระทงสวรรค์ คือนำกระทงที่จุดประทีปโคมไฟผูกติดกับลูกโป่งลอยขึ้นไปในอากาศ กล่าวกันว่า การลอยกระทงสวรรค์นี้มีขึ้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดแรก

4. **ประเพณีการถวายข้าวยาสุ** ภาษาไทยใหญ่เรียกว่า “การทานข้าวหย่ากู” งานนี้ทางวัดจะบอกบุญให้ชาวบ้านนำข้าวใส่นมเนย น้ำผึ้ง ทำเป็นก้อน ๆ ประมาณ 49 ก้อน มาถวายพระประธานตั้งแต่ย่ำรุ่ง มักทำกันในเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม

5. **งานประเพณีวันวิสาขบูชา** เริ่มตั้งแต่วันขึ้น 12 ค่ำ จนถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 จะมีการตักบาตรในวันขึ้น 15 ค่ำ การขนทรายเข้าวัดและถวายข้าวมธุปายาสด้วย

6. **งานประเพณีทำบุญข้าวใหม่** จัดขึ้นหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวได้ขึ้นฉางเรียบร้อยแล้ว โดยจะมีการทำบุญเลี้ยงพระที่บ้าน เสร็จแล้วถวายเครื่องไทยทานแก่พระสงฆ์ และเลี้ยงอาหารแก่ผู้มาร่วมงาน

7. งานประเพณีสงกรานต์

วันที่ 1 เป็นวันสงกรานต์ ถือว่าเป็นวันล้างเสนียดของบ้าน

วันที่ 2 เป็นวันเนา วันนี้เป็นวันอ่อนทุกคนจะต้องระมัดระวัง ไม่ให้ร่างกายเจ็บป่วย ต้องสำรวมกิริยามารยาท ทำจิตใจให้ผ่องแผ้ว ไม่โกรธเคืองผู้ใด ให้อภัยต่อกัน

วันที่ 3 เป็นวันเถลิงศก

8. **จำกัาพจอ** เป็นการทำบุญถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ในตอนเช้าและทำการเลี้ยงข้าวอุบาสิกที่ไปจำศีลภาวนาอยู่วัด

9. **แห่เกี๊ยะ** เป็นประเพณีที่ชาวแม่ฮ่องสอนถือปฏิบัติกันมาทุกปี โดยเริ่มเมื่อตอนออกพรรษาชาวบ้านจะไปหาต้นสน(เกี๊ยะ) ขนาดสูง 3-4 เมตร มาตั้งไว้ในบริเวณวัด จัดงานเฉลิมฉลองพร้อมทั้งที่จุดไฟที่ต้นสนให้ลุกโชติช่วงอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นพุทธบูชาจนกว่าไฟจะหมดต้นสน

4.4 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีศิลปะการเล่นพื้นบ้านที่หลากหลาย ได้แก่

1. กำ เป็นการเล่นแบบพื้นเมือง หรือรู้จักกันในนามว่า ฟ้อนโต (ฟ้อนเงี้ยว) เป็นการฟ้อนที่มีลักษณะลีลาการรำรำที่เร็วกว่าการฟ้อนเล็บ และฟ้อนเทียนของชาวเชียงใหม่ เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบระหว่างการฟ้อนก็เป็นเครื่องดีเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งประกอบด้วยกลองยาว ข้อง ฉาบ

2. รำโต เป็นการละเล่นคล้ายกับการเชิดสิงโตของชาวจีน มีเครื่องดนตรีประกอบเหมือนการเล่นของสิงโตของจีน คนเต้นก็เต้นแบบสิงโต แต่สิงโตนั้นมีสีขาวเหมือนขนของแกะ และที่หัวของสิงโตมีเขาคิดอยู่ด้วย เป็นการละเล่นที่สนุกสนานมาก มีกลองยาว ข้อง ฉาบ เป็นเครื่องประกอบ ปกติจะเล่นเมื่อมีงานเทศกาล หรือ มีการฉลองในโอกาสสำคัญ ๆ เช่น ต้อนรับแขกเมืองผู้มีเกียรติ

3. กำเลว คือการฟ้อนดาบนั่นเอง ชาวไทยใหญ่ถือว่าดาบเป็นอาวุธประจำตัว จึงมีการฝึกสอนถ่ายทอดต่อกันมาแต่โบราณ ทั้งเกี่ยวกับการฟ้อนดาบและการใช้ดาบ และยังถือว่าเป็นศิลปะของชายชาตรีที่จะต้องเรียนรู้ไว้ ผู้ที่มีความชำนาญในเพลงดาบจะสามารถรำรำด้วยลีลาและลวดลายที่แปลกตาน่าดูอย่างยิ่ง เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบได้แก่ กลองยาว ข้อง และฉาบ โดยที่เป็นจังหวะเร็วเข้าไปตามลีลา

4. กิ่งกะหล่ำ หรือรำกินรี เป็นการฟ้อนรูปสัตว์ต่าง ๆ เช่น ฟ้อนนางนก ฟ้อนผีเสื้อยักษ์(กะเบือคง) ฟ้อนปลา ฟ้อนม้า ฟ้อนกินรี (กิ่งกาหล่ำ) ในการฟ้อนนี้จะใช้กระดาดหลากสี ประดิษฐ์เป็นรูปสัตว์ตามที่ต้องการสวมทับคนที่ฟ้อนเครื่องประกอบ กลองมอชิง มีลีลาการฟ้อนที่น่าดูมาก

5. จ๊าดโต เป็นการละเล่นประเภทละครหรือลิเก ร้องกลอนเป็นภาษาไทยใหญ่ เรื่องที่แสดงส่วนมากเอามาจากชาดก หรือตำนานทางพุทธศาสนา ทำนองที่นิยมร้องเรียกว่า “ปานแซง” จ๊าดโตนิยมเล่นกันงานใหญ่ ๆ เช่นงานประจำปี เครื่องดนตรีประกอบด้วย ข้องขนาดต่าง ๆ รวม 9 ใบ นอกจากนี้ก็มีฉิ่ง ฉาบ กลองสองหน้า ระนาดแก้ว (ชาวไทยใหญ่เรียกว่า ปัดยา) ไวโอลินติดลำโพงแบนโงและเกราะเล็ก ๆ (ฮอก)

6. เฮ็ดความ เป็นการขับร้องเพลงคล้ายกับการร้อง “คำวซอ” ของชาวไทยพื้นเมืองภาคเหนือในการขับร้องมีทั้งชายและหญิง อาจจะร้องเดี่ยวหรือร้องสลับกัน คำร้องเป็นภาษาไทยใหญ่ เนื้อหาเป็นการเกี่ยวพาราสิกันหรือสวดศีลธรรมเตือนบุคคล เช่น แขกผู้มีเกียรติ เจ้าภาพ เป็นต้น ทำนองที่ใช้ร้องกันมีอยู่ 3 ทำนอง คือ “ล่องคงพม่า” “นกถือ” และ”ปานแซง” ในระหว่างการแสดงก็มีเครื่องดนตรีประกอบในการขับร้องซึ่งได้แก่ กลองยาว ฉาบ ข้อง กลองใหญ่สองหน้า (ยาวประมาณ 1 เมตร) ข้องหมู และฉิ่ง

7. มอชิง เป็นการโชว์ของกลองใหญ่สองหน้า (ความยาวประมาณ 1 เมตร) จำนวน 1 ใบ ฉิ่ง ฉาบ และข้อง ซึ่งมีอยู่หลายลูก

4.5 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีโบราณสถานและโบราณวัตถุทางประวัติศาสตร์มากมาย เช่น วัดพระธาตุดอยกองมู วัดต่อแพ วัดน้ำฮู วัดจองกลาง วัดจองคำ เป็นต้น

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

5.1 จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงชันสลับซับซ้อน พื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงเป็นป่าไม้ตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ป่าไม้ มีหลากหลายประเภท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพวกป่าแดงและป่าเบญจพรรณ มีพื้นที่รวมกันประมาณ 88.02 เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด มีไม้สักคุณภาพเยี่ยม ส่วนไม้เนื้อแข็งที่มีคุณภาพดีซึ่งหาได้ยากในท้องที่อื่น แต่ยังมีอยู่มากในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้แก่ ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้ตะเคียน ไม้พลวง ไม้ประดู่ ไม้แดง เป็นต้น ได้กำหนดพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. พื้นที่ป่าไม้อนุรักษ์ ประกอบด้วย

1.1 อุทยานแห่งชาติ จำนวน 5 แห่ง รวมเนื้อที่ 2,132,950 ไร่ คือ

- อุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์ มีเนื้อที่ 247,875 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนและอำเภอขุนยวม
- อุทยานแห่งชาติสาละวิน มีเนื้อที่ 450,950 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย
- อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง มีเนื้อที่ 782,575 ไร่ ครอบคลุมอำเภอปาย จ.แม่ฮ่องสอนและอำเภอแม่แตง อำเภอเชียงดาว จ.เชียงใหม่
- อุทยานแห่งชาติแม่งาว มีเนื้อที่ 257,650 ไร่ อยู่ในเขตอ.ท่าสองยาง จ.ตาก อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ ต.แม่สวด อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน
- อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา – น้ำตกผาเสื่อ มีเนื้อที่ 393,900 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมือง

1.2 วนอุทยาน จำนวน 12 แห่ง รวมเนื้อที่ 50,798 ไร่ คือ

- วนอุทยานน้ำตกไผ่กาย มีเนื้อที่ 3,125 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอปางมะผ้า
- วนอุทยานน้ำตกแม่เงา มีเนื้อที่ 1,300 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่ลาน้อย
- วนอุทยานน้ำตกไผ่ช้างหนาม มีเนื้อที่ 4,500 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมือง
- วนอุทยานน้ำตกแม่ขยวมหลวง มีเนื้อที่ 1,312 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม
- วนอุทยานน้ำตกกลอโศ๊ะ มีเนื้อที่ 6,250 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอสบเมย
- วนอุทยานไม้สักใหญ่ มีเนื้อที่ 14,375 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอสบเมย
- วนอุทยานถ้ำธารลอด มีเนื้อที่ 2,436 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง
- วนอุทยานน้ำตกห้วยแม่แสด มีเนื้อที่ 6,700 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอสบเมย
- วนอุทยานถ้ำแม่ลาน้อย (ถ้ำแก้วโกมล) มีเนื้อที่ 51 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่ลาน้อย
- วนอุทยานทุ่งบัวตอง มีเนื้อที่ 4,437 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม
- วนอุทยานน้ำตกแม่สวรรค์น้อย มีเนื้อที่ 2,812 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง
- วนอุทยานผาหินตั้ง มีเนื้อที่ 3,500 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

1.3 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 6 แห่ง รวมเนื้อที่ 2,080,430 ไร่ คือ

- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน มีเนื้อที่ 546,875 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย มีเนื้อที่ 738,195 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอปางมะผ้า และอำเภอปาย
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ขวฝ่งขวา มีเนื้อที่ 182,500 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวมและอำเภอแม่ลาน้อย
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ลา - แม่สะ มีเนื้อที่ 148,125 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอปาย
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสันปันแดน มีเนื้อที่ 173,125 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอปางมะผ้า
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยแสง มีเนื้อที่ 291,610 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม

1.4 สวนรุกขชาติ จำนวน 4 แห่ง รวมเนื้อที่ 2,489 ไร่ คือ

- สวนรุกขชาติห้วยชมภู มีเนื้อที่ 1,200 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง
- สวนรุกขชาติห้วยโป่งแซ่ มีเนื้อที่ 216 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
- สวนรุกขชาติห้วยหินหอม มีเนื้อที่ 73 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
- สวนรุกขชาติแม่สุรินทร์ มีเนื้อที่ 1,000 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม

2. พื้นที่ป่าไม้เศรษฐกิจ ประกอบด้วยป่าสงวน จำนวน 9 ป่า คือ

- 2.1 ป่าสาละวิน มีเนื้อที่ 1,139,000 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย
- 2.2 ป่าแม่สุรินทร์ มีเนื้อที่ 177,500 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม
- 2.3 ป่าแม่ขวฝ่งซ้าย แปลง 1 มีเนื้อที่ 725,156 ไร่ อยู่ในเขตอ.ขุนยวม และอ.แม่ลาน้อย
- 2.4 ป่าแม่ขวฝ่งซ้าย แปลง 2 มีเนื้อที่ 1,659,375 ไร่ อยู่ในเขต อ.แม่สะเรียง และ อ.สบเมย
- 2.5 ป่าแม่ขวฝ่งขวา มีเนื้อที่ 655,125 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย
- 2.6 ป่าแม่ปายฝ่งซ้าย ตอนบน มีเนื้อที่ 662,812 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอปาย
- 2.7 ป่าแม่ปายฝ่งซ้าย ตอนล่าง มีเนื้อที่ 605,313 ไร่ อยู่ในเขต อ.เมืองแม่ฮ่องสอน และอ.ปาย
- 2.8 ป่าแม่ปายฝ่งขวา มีเนื้อที่ 801,747 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอปางมะผ้า
- 2.9 ป่าแม่เงา และป่าแม่ลำเพ็ง มีเนื้อที่ 562,500 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม และอำเภอแม่ลาน้อย

5.2 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแหล่งน้ำธรรมชาติหลายสาย จากสภาพที่พื้นที่ที่เป็นภูเขาและป่าไม้ ทำให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นแหล่งกำเนิดแม่น้ำหลายสายโดยมีแม่น้ำสายสำคัญ 2 สาย คือ แม่น้ำปาย และ แม่น้ำยวม นอกจากนี้ยังมีลำน้ำอื่น ๆ เช่น น้ำสะงา น้ำของ น้ำแม่สะมาด และน้ำแม่สุรินทร์ โดยพื้นที่ลุ่มน้ำทั้งหมดจะไหลลงสู่แม่น้ำสาละวิน ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัด

5.3 แร่ธาตุ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีเหมืองแร่ที่ได้รับสัมปทาน จำนวน 3 แปลง โดยร่วมกับห้างหุ้นส่วน จำกัด มหาฉานนา ต.เมืองแปง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน มีคนงานเฉลี่ย 45 คน/เดือน ในปี 2550 จังหวัดมีรายได้ ค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บ จำนวน 653,650 บาท และในปี 2551 จำนวน 1,052,835 บาท โดยเพิ่มขึ้น 399,185 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.4

และค่าภาคหลวงแร่ที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด จัดสรรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปี 2550 จำนวน 170,730 บาท และในปี 2551 จำนวน 210,567 บาท โดยเพิ่มขึ้น 39,837 บาท คิดเป็น ร้อยละ 10.4

6. ด้านแหล่งท่องเที่ยว

6.1 แม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีมนต์เสน่ห์ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาสัมผัสธรรมชาติ แม้ว่าเส้นทางที่จะเข้ามาสู่จังหวัดจะยาวไกลคดเคี้ยวด้วยจำนวนโค้งถึง 1,864 โค้ง แต่ความเป็นธรรมชาติขุนเขาอันกว้างใหญ่อุดมสมบูรณ์ ป่าไม้เขียวชอุ่มสดสวยของดอยบวกดอยและความโอบอ้อมอารี ความมีน้ำใจของชาว จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้งชาวไทยใหญ่และชาวไทยภูเขา เหล่านี้คือสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามา แม่ฮ่องสอนเป็นจำนวนมากในแต่ละปี จากความแตกต่างกันอย่างชัดเจนทางด้านภูมิศาสตร์ ทำให้แม่ฮ่องสอนถูก ปกคลุมด้วยหมอกตลอดทั้ง 3 ฤดูอันเป็นที่มาของเมืองสามหมอก คือหมอกน้ำค้างในฤดูหนาว หมอกควันจาก ไฟป่าในฤดูร้อน และหมอกไอน้ำในฤดูฝน

6.2 แม่ฮ่องสอนมีแหล่งท่องเที่ยวทุ่งดอกบัวตองที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย บริเวณดอยแม่อูคอ อ.ขุนยวม และดอยแม่เหาะ อ.แม่สะเรียง โดยดอกบัวตองจะออกดอกและบานเต็มที่ในช่วงฤดูหนาว ประมาณ เดือน พฤศจิกายน-เดือนธันวาคมของทุกปี

6.3 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติหลายแห่ง ได้แก่

อุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์ น้ำตกดาวดึงส์ วนอุทยานถ้ำปลา ทุ่งบัวตองดอยแม่อูคอ ทุ่งบัวตองดอย แม่เหาะ น้ำตกซูซ่า บ่อน้ำร้อนแม่หุ น้ำพุห้วยใจ ห้วยน้ำดัง ถ้ำแม่ละนา ถ้ำน้ำลอด วนอุทยานน้ำตกผาเสื่อ บ่อน้ำ ร้อนผาบ่อง และเขื่อนพลังน้ำผาบ่อง น้ำตกห้วยปลิง น้ำแม่มาป่าแปก น้ำตกหมอบ่อง น้ำตกแม่เย็นกองแลน น้ำพุ ร้อนเมืองแปง น้ำพุร้อนบ้านหนองแห้ง น้ำพุร้อนโป่งร้อน ห้วยจอกหลวง น้ำตกแม่ยวมหลวง ถ้ำแม่สุล่งแก่งแม่ เภา น้ำตกแม่ริด ถ้ำผาเสือ ถ้ำผีแมน ถ้ำน้ำบ่อผี ถ้ำผามอญ ถ้ำผาแดง ถ้ำปางคำ ถ้ำน้ำลาง ถ้ำน้ำตกซูซ่า ถ้ำแก้ว โคมล

6.4 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์หลายแห่ง ได้แก่

วัดพระธาตุดอยกองมู วัดต่อแพ วัดจองกลาง วัดกิดวงส์ วัดจองสูง วัดกำก้อ วัดจองคำ วัดน้ำสุผาเสื่อ วัด พระนอน วัดหัวเวียง พระธาตุมอญ วัดศรีบุญเรือง วัดกลาง วัดม่วยต่อ เจดีย์พระธาตุแม่เย็น

6.5 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแหล่งท่องเที่ยวทางประเพณีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ได้แก่

หมู่บ้านสบสอย หมู่บ้านกระเหรี่ยงพะมอลอ พระตำหนักปางตอง บ้านในสอย เรือนประทับแรมโป่งแดง บ้านแม่ไมโครเวฟ บ้านน้ำเพียงดิน บ้านรักไทย(แม่ออ) บ้านพะโข่โหล่ บ้านกระเหรี่ยงแม่ปิง บ้านละว้า (ลัวะ) บ้านกระเหรี่ยงห้วยห้อม บ้านกระเหรี่ยงแม่สะกั่ว บ้านสวงามแม่ลามาลวง บ้านกระเหรี่ยงคอยาวบ้านห้วยเสือเต่า บ้านกระเหรี่ยงคอยาวบ้านในสอย บ้านกระเหรี่ยงคอยาวบ้านน้ำเพียงดิน

จุดอ่อน

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.1 พื้นที่ประกอบไปด้วยภูเขา ป่าไม้ ทำให้การคมนาคมเป็นไปด้วยความยากลำบาก ขาดการติดต่อในบางฤดูกาล เช่น ฤดูฝน หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถเข้าไปดำเนินการได้ทั่วถึง เนื่องจากมีข้อจำกัด ในด้านการขออนุญาตเข้าไปใช้พื้นที่ป่าไม้ การดำเนินการต้องใช้งบประมาณ ลงทุนที่สูงกว่าปกติ เพราะเป็นพื้นที่ทุรกันดาร

1.2 ปัญหาความขัดแย้งในเรื่องการสร้างถนน เนื่องจากพื้นที่เป็นพื้นที่ ป่าสงวนเป็นส่วนใหญ่ การก่อสร้างหรือขยายถนนมีปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกับเขตป่าสงวน เกิดปัญหาความขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาป่าสงวน

1.3 ปัญหาการชำรุดของถนน สายหลัก ได้แก่ ถนนทางหลวงแผ่นดินสายต่าง ๆ เกิดการชำรุดขาดงบประมาณในการดูแลรักษา ซ่อมบำรุง ต้องใช้งบประมาณในการดูแลรักษาจำนวนมาก ถนนบางช่วงมีดินถล่ม ทางขาด ไม่สามารถสัญจรไปมาได้

1.4 ปัญหาถนนเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ชนบทส่วนใหญ่ใช้ได้เฉพาะบางฤดูกาลเท่านั้น เนื่องจากถนนเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ชนบทส่วนใหญ่เป็นถนนดิน หรือถนนลูกรัง ประกอบกับสภาพพื้นที่เป็นภูเขาสูงชัน ทำให้ไม่สามารถใช้สัญจรไปมาได้ในฤดูฝน บางแห่งถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ บางแห่งเป็นทางขึ้นเขาถนนลื่น บางแห่งถูกน้ำพัดถล่มทางขาด

1.5 การเดินทางเข้ามาสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอน หรือการเดินทางระหว่าง อำเภอหนึ่ง ไปยังอีกอำเภอหนึ่ง ใช้เวลาการเดินทางมาก เนื่องจากถนนคดเคี้ยว ทางขึ้น-ลงเขาตลอดเวลา

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 จาก จ.เชียงใหม่ ผ่าน อ. สอด อ. แม่สะเรียง อ. เมืองแม่ฮ่องสอน ระยะทาง ประมาณ 350 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 7 ชั่วโมง ในเส้นทางสายนี้มีสภาพถนนลาดชัน และมีทางโค้งจำนวนมากถึง 1,864 โค้ง

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1095 จาก จ.เชียงใหม่ ผ่าน อ.แม่แตง อ.ปาย ถึง อ.เมืองแม่ฮ่องสอน ระยะทางประมาณ 245 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 5 ชั่วโมง สภาพถนนจะมีความลาดชันกว่าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108

- ทางหลวงหมายเลข 1085 จาก อ.แม่สวด จ.ตาก อ.สบเมย อ.แม่สะเรียง ถึง อ.เมืองแม่ฮ่องสอน ระยะทาง ประมาณ 394 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 7 ชั่วโมง

1.6 ปัญหาความปลอดภัยในการสัญจร เนื่องจากถนนที่ใช้เดินทางเข้ามาสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นถนนที่คดเคี้ยว มีโค้งจำนวนมาก ทางลาดชัน ขึ้น-ลงเขาตลอดเวลา ทำให้ผู้ที่ไม่ชำนาญทาง หรือนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ขาดการระมัดระวัง เกิดอุบัติเหตุขึ้นบ่อย

1.7 ประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่ยังไม่มีน้ำประปาใช้ เนื่องจากประปาที่ใช้ในปัจจุบันสามารถให้บริการแก่ผู้ใช้น้ำได้ในเฉพาะเขตเมือง ในเขตพื้นที่รอบนอกต้องใช้ระบบประปาภูเขา ซึ่งไม่สามารถใช้ดื่มกินได้ และบางหมู่บ้านยังขาดแคลนระบบประปาภูเขา

1.8 แหล่งน้ำ อ่างเก็บน้ำ บางแห่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในช่วงฤดูแล้ง น้ำแห้งขอด ตื้นเขิน ทำให้ขาดแคลนน้ำที่ใช้อุปโภค บริโภค และการเกษตร

1.9 ประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังขาดแคลนไฟฟ้าใช้เป็นจำนวนมาก เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ทำให้การขยายเขตไฟฟ้าดำเนินการไปไม่ทั่วถึง เป็นไปด้วยความยากลำบาก ต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการสูงมาก

1.10 การจัดผังเมืองของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ผ่านมาไม่ได้ทำให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง

2. ด้านเศรษฐกิจ

2.1 ข้อจำกัดพื้นที่การเกษตรไม่เพียงพอและไม่มีความมั่นคง (เนื่องจากไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดิน) และไม่สามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรได้ เนื่องจากติดเขตป่าสงวนและป่าอนุรักษ์ประเภทต่างๆ ส่งผลให้เกิดปัญหาในการพัฒนาอาชีพหลัก การผลิตพืชผลทางการเกษตรยังสามารถสร้างเป็นอาชีพหลักที่สร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว

2.2 รายได้ประชากรของคนในชนบท จากข้อมูล จปฐ. ปี 2544 รายได้ต่อครัวเรือนของคนในชนบทต่ำกว่าเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 72.01 ของครัวเรือนในชนบททั้งหมด (ปี 2544 จปฐ. กำหนดไม่ต่ำกว่าครัวเรือนละ 20,000 บาท/ปี)

2.3 ปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ

2.4 ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำเกษตรกรขายผลผลิตได้ในราคาต่ำ แต่ต้นทุนในการผลิตสูง

2.5 ไม่มีศูนย์รวมแสดงและจำหน่ายสินค้า สาธิตงานหัตถกรรม สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก เช่น เครื่องเคลือบดินเผา กระจาดสา การด้ายสับประด ผ้าทอ สินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล เป็นต้น

2.6 คุณภาพสินค้าขาดการพัฒนารูปแบบให้ทันสมัย และตรงตามรสนิยมของลูกค้า

2.7 จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน มีจุดผ่อนปรนหลายแห่งแต่ไม่ได้รับการส่งเสริมเรื่องการค้าขายชายแดน การพัฒนาเครือข่ายการผลิตด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน การเชื่อมโยงเครือข่ายตลาดกลางสินค้า และการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิตร่วมกัน

3. ด้านคุณภาพชีวิต

3.1 จังหวัดแม่ฮ่องสอนขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีโรงเรียนอยู่ห่างไกลการคมนาคมลำบากทำให้ครูส่วนใหญ่ขอย้ายออกนอกพื้นที่ อัตราส่วนของครูมีน้อยมากเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ

3.2 จำนวนโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีน้อย ไม่ครอบคลุม บางแห่งนักเรียนต้องเดินทางมาโรงเรียนเป็นระยะทางหลายกิโล ทำให้ขาดโอกาสในการศึกษา

3.3 โรงเรียนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งอุปกรณ์ทางด้านการกีฬา ทำให้ศักยภาพในการพัฒนาการเรียนการสอนไม่สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มที่

3.4 โรงพยาบาล และสถานอนามัยมีน้อยไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด รวมทั้งยังขาดอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย

3.5 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีจำนวน สัดส่วนแพทย์ ทันตแพทย์ เกษตรกร พยาบาล พยาบาลเทคนิค ต่อประชากรต่ำ แพทย์ 1 คน : 5,188 คน / ทันตแพทย์ 1 คน : 18,159 คน 546 คน / เกษตรกร 1 คน : 9,778 คน / พยาบาลวิชาชีพ 1 คน : 9,778 คน (ที่มาของ ข้อมูล : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2550)

3.6 ประชาชนยังขาดจิตสำนึกในการดูแลสุขภาพ ไม่ให้ความสำคัญกับการออกกำลังกาย สัดส่วนประชาชนที่ออกกำลังกายมีน้อย

3.7 การส่งเสริมการกีฬการแข่งขันกีฬาในระดับต่าง ๆ ยังไม่ทั่วถึงส่วนใหญ่จะมีแต่ในเฉพาะเขตเมือง

3.8 ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านทำให้เกิดปัญหาการลักลอบเข้าเมือง การขายแรงงานเถื่อน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด

3.9 ปัญหายาเสพติด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีชายแดนติดกับพม่า ทำให้เป็นจังหวัดพักและลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่ประเทศ มีช่องทางลำเลียงยาเสพติดตามแนวชายแดนหลายช่องทาง ชาวบ้านไทยตามแนวชายแดนส่วนมากจะเป็นชาวไทยภูเขาเผ่าว่า ม้ง มูเซอ ลีซอ เผ่ากระเหรี่ยง ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดตามแนวชายแดนไทย – พม่า

4. ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี

4.1 การขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี ของชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทำให้วัฒนธรรมประเพณีของชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ขาดผู้สืบทอด

4.2 ชาวชนชาดการรักท้องถิ่นของตนเอง ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมต่างชาติมากกว่า

4.3 ขาดแคลนการบำรุงรักษา วัตถุโบราณ โบราณสถาน

5. ด้านอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1 ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายป่าไม้ เช่นการจำแนกเขตป่าประเภทต่างๆ โดยเฉพาะป่าอนุรักษ์ ที่ไม่เหมาะสมสอดคล้องกับพื้นที่ และมีผลกระทบต่อวิถีชีวิต ตามความเป็นอยู่และการพัฒนาในด้านต่างๆ รวมทั้งมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว การค้าชายแดน นอกจากนี้นโยบายป่าไม้ยังไม่ชัดเจนว่า จะอพยพราษฎรออกจากพื้นที่ป่าหรือไม่ถ้าให้อยู่ที่เดิมก็ควรมีการดำเนินการกันเขตหมู่บ้านพื้นที่ทำกินสาธารณูปโภค ออกจากเขตป่าเพื่อให้สามารถพัฒนาด้านต่างๆ ได้อย่างเต็มที่

5.2 การขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าไม้ มีการตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น

5.3 จากปัญหาขาดแคลนที่ดินทำกิน ทำให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนเพื่อทำไร่เลื่อนลอยเพิ่มมากขึ้นทุกปี

5.4 เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา และมีพื้นที่ป่าไม้มาก ทำให้ในฤดูแล้งเกิดไฟไหม้ป่า หลายจุดครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด ส่งผลให้เกิดหมอกควันปกคลุมไปทั่ว เกิดมลพิษทางอากาศ ทำให้ป่วยเป็นโรคทางเดินหายใจ

5.5 จังหวัดแม่ฮ่องสอนยังไม่มีระบบกำจัดขยะที่ได้มาตรฐาน มีการกำจัดขยะที่ไม่ถูกวิธี

6. ด้านการท่องเที่ยว

6.1 ข้อจำกัดในการจราจรและการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอนทำให้นักท่องเที่ยวไม่นิยมเข้ามาเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

6.2 ปัญหาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

6.3 สถานที่ท่องเที่ยวไม่ได้รับการปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่ดี

6.4 การขาดการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการท่องเที่ยวจากหน่วยงานของรัฐ เอกชน อย่างจริงจัง

6.5 ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนที่พัก สถานที่รองรับนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอ

โอกาส

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับการถ่ายโอนถนนจากกรมทางหลวงชนบทตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

2. การดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง / โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพของประชาชน

3. การสนับสนุนโครงการ 1 ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล ของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ให้ประชาชนในแต่ละชุมชน ได้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาสินค้า โดยการสนับสนุนของรัฐบาล

4. นโยบายแก้ไขปัญหาคความยากจนของรัฐบาล มีการลงทะเบียนคนจนเพื่อแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ของประชาชน เพื่อต่อสู้เอาชนะความยากจน

5. การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาตามความพร้อมและความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

6. จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เข้ามาเปิดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ นอกจากนั้นแล้วยังมีวิทยาลัยชุมชนให้บริการในทุกอำเภอ

7. มีสถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา จำนวน 2 แห่ง ในอำเภอเมืองและอำเภอแม่สะเรียง

8. โครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาทรักษาทุกโรค)

9. รัฐบาลมีการส่งเสริมสนับสนุนการออกกำลังกายทั่วประเทศ ทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประชาชนออกกำลังกายพร้อมกันมากที่สุด

10. รัฐบาลมีนโยบายลดปัญหาอาชญากรรมปราบปรามอาชญากรรม ปราบปรามผู้มีอิทธิพล และประกาศสงครามกับยาเสพติดอย่างเข้มงวด

11. นโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัด โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์จังหวัดโดยเน้นการส่งเสริมทางด้านการท่องเที่ยว การส่งเสริมการเกษตร การค้าการลงทุนและพัฒนาอุตสาหกรรม ด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านความมั่นคงชายแดน เพิ่มบทบาทการค้าชายแดน

12. การกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ไว้อย่างชัดเจนได้แก่ อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนตาม พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม , กฎกระทรวง พ.ศ. 2541 ลงวันที่ 15 กันยายน พ.ศ.2541 ออกตามความใน พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540, พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 , ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ.2546

อุปสรรค

1. การถูกทำลายวัฒนธรรมของชาวแม่ฮ่องสอนโดยอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติ ทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมของตนเองหันไปให้ความสำคัญต่อวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น

2. จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีการเกิดปัญหาอุทกภัย วาตภัย และโคลนถล่ม เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา สูงชันชันชันชัน และมีการตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้นทุกปี ทำให้ในช่วงฤดูฝน เกิดน้ำป่าไหลหลาก เกิดโคลนถล่ม ขึ้นเป็นประจำ สร้างความเสียหายให้แก่ราษฎรเป็นอย่างมาก

3. การเกิดการสู้รบของชนกลุ่มน้อยตามแนวตะเข็บชายแดน ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในหลาย ๆ ด้าน

3.2 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติในเชิงปริมาณและคุณภาพ

ในปี พ.ศ. 2551 องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนา 7 ยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยใช้งบประมาณไปทั้งสิ้น 199,990,000.- บาท แยกเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งหมด ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค จำนวน 53 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 48,986,300 บาท

- (1) ค่าก่อสร้างถนน คสล. บ้านห้วยผา หมู่ 1 ตำบลห้วยผา อำเภอเมือง งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (2) ค่าก่อสร้างถนน คสล. บ้านห้วยปูลิง – บ้านห้วยปูละ (คอยขาว) ต.ห้วยปูลิง อำเภอเมือง งบประมาณ 1,424,300 บาท
- (3) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านแม่จ๋า หมู่ 12 – บ้านหนองเขียว หมู่ 10 - บ้านใหม่ห้วยหวาย หมู่ 14 ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (4) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านแม่โลกกลาง หมู่ 3 – บ้านแม่อุ้มพาย หมู่ 5 – บ้านผาแดงหลวง หมู่ 2 - บ้านน้ำโป่ง – เชื่อมทางไป ตำบลสันติคีรี อำเภอแม่ลาน้อย งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (5) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านห้วยห้า หมู่ 2 – บ้านสาม หมู่ 3 ตำบลห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย งบประมาณ 1,000,000. บาท
- (6) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านแม่ลาผาไหว หมู่ 5 – บ้านส้มป่อย หมู่ 2 ตำบลขุนแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย – ตำบลปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (7) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านห้วยไถ่ป่า หมู่ 6 – บ้านห้วยกองเป้า หมู่ 3 ตำบลแม่ลาหลวง อำเภอแม่ลาน้อย – บ้านเสาหิน ตำบลเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (8) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านแม่ะ หมู่ 7- ผ่านบ้านแม่สะปึ่งใต้ - บ้านแม่สะปึ่งเหนือ - บ้านวาสุกรี – บ้านพระบาทห้วยผึ้ง หมู่ 13 ตำบลแม่ลาน้อย - บ้านแม่สุ หมู่ 3 ตำบลสันติคีรี อำเภอแม่ลาน้อย งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (9) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่าง บ้านหัวลา หมู่ 7 ตำบลสันติคีรี – บ้านแม่ซ้อ-บ้านแม่จิด หมู่ 3 ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่ลาน้อย งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (10) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านแม่สามแลบ หมู่ 1 – บ้านแม่ตอละ หมู่ 2 ตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (11) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านแม่เงา หมู่ 8 – บ้านอุ้มโล๊ะเหนือ หมู่ 5 ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย งบประมาณ 1,000,000 บาท

(12) ค่าก่อสร้างถนน คสล. สายแยกทางหลวง 105-บ้านอุมดาเหนือ- บ้านอุมดาใต้ - บ้านแม่ออกเหนือ - บ้านแม่ออกกลาง - บ้านแม่ออกใต้ ตำบลแม่คะตวน อำเภอสบเมย งบประมาณ 1,000,000 บาท

(13) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านต้นจิว หมู่3 ตำบลป่าโป่ง - แยกบ้านผาเยอ หมู่ 2 ตำบลลบกงก้อย อำเภอสบเมย งบประมาณ 1,000,000 บาท

(14) ค่าสร้างถนน คสล. บ้านผาเยอ หมู่ 2 - บ้านห้วยวอก หมู่ 6 ตำบลลบกงก้อย อำเภอสบเมย งบประมาณ 3,000,000 บาท

(15) ค่าปรับปรุงและขยายถนนลูกรัง ระหว่างตำบลแม็กี อำเภอขุนยวม - ตำบลแม่ลาหลวง อำเภอแม่ลาน้อย งบประมาณ 500,000 บาท

(16) ค่าปรับปรุงและขยายถนนลูกรัง เชื่อมระหว่างบ้านแม่สะเป่ใต้- บ้านห้วยฟาน หมู่5 บ้านห้วยสูง ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม งบประมาณ 1,000,000 บาท

(17) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างทางหลวง 108 - บ้านหางปอน หมู่ 3 -บ้านแม่ลาเกะ หมู่ 6 ตำบลเมืองปอน - บ้านแม่โกปี หมู่ 2 ตำบลแม่ข่มน้อย อำเภอขุนยวม งบประมาณ 1,000,000 บาท

(18) ค่าก่อสร้างถนน คสล. ภายในหมู่บ้านหัวเงา หมู่ 2 ตำบลแม่เงา เชื่อมบ้านไม้สะเป่เหนือ หมู่ 6 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม งบประมาณ 1,000,000 บาท

(19) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านห้วยล้าน หมู่ 2 - บ้านพะโท หมู่ 3 ตำบลแม็กี - บ้านห้วยต้นนุ่น หมู่ 4 ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม งบประมาณ 500,000 บาท

(20) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านไม้ซางหนาม หมู่7 - บ้านปางตอง หมู่1 -บ้านปางปอน หมู่3 ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า งบประมาณ 1,000,000 บาท

(21) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านน้ำริน หมู่2 - บ้านแม่อุ้มอง หมู่ 5 ตำบลสบป่อง อำเภอปางมะผ้า งบประมาณ 1,000,000 บาท

(22) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านแม่ละนา หมู่1 - บ้านยาป่าแหน หมู่ 5 ตำบลปางมะผ้า - บ้านถ้ำลอด หมู่1 ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า งบประมาณ 1,000,000 บาท

(23) ค่าปรับปรุงผิวถนนแอสฟัลติกคอนกรีต ถนนสาย อบจ.มส. 4015 (สายแยกทางหลวง 1095 - บ้านถ้ำลอด) ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า งบประมาณ 1,000,000 บาท

(24) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านเมืองแปง หมู่ 1 ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย - บ้านห้วยไม้คำ หมู่9 ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมือง งบประมาณ 1,000,000 บาท

(25) ค่าก่อสร้างถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านม่วงสร้อย - บ้านป่ายาง ตำบลแม่นาเติง อำเภอปาย งบประมาณ 1,000,000 บาท

(26) ค่าปรับปรุงเสริมผิวจราจรแอสฟัลติกคอนกรีต สาย มส.4080 บ้านทุ่งแกง - บ้านดินธาตุ เชื่อมต่อ ตำบลทุ่งยาว-ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย งบประมาณ 1,000,000 บาท

(27) ค่าก่อสร้างถนน คสล.สายแยกทางเลียงเมือง - วัดป่าเมืองปาย หมู่ที่ 8 ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย งบประมาณ 1,000,000 บาท

(28) ค่าก่อสร้างถนน คสล.บ้านป่าหมาก หมู่ 11 ตำบลบ้านกาศ – บ้านห้วยแห้ง หมู่ 11 ตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง งบประมาณ 1,000,000 บาท

(29) ค่าก่อสร้างถนน คสล. บ้านปากกล้วย หมู่ 8 ตำบลแม่สะเรียง – บ้านแม่อุ้มลงน้อย หมู่ 2 ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง งบประมาณ 1,000,000 บาท

(30) ค่าปรับปรุงและขยายเส้นทางแยกทางหลวงชนบทบ้านไก่อำเภอ หมู่ 7 ตำบลป่าแป๋ ถึงบ้านแม้น้อย หมู่ 1 ตำบลแม่หา อำเภอแม่สะเรียง งบประมาณ 1,000,000 บาท

(31) ค่าก่อสร้างถนน คสล. แยกทางหลวง 108 เข้าบ้านแม่กะโน หมู่ 13 ถึงบ้านห้วยปู (ห้วยบ้านห้วยปางผาง) หมู่ 9 ตำบลแม่หา อำเภอแม่สะเรียง งบประมาณ 1,000,000 บาท

(32) ค่าก่อสร้างถนน คสล.สายบ้านท่าข้าม - บ้านเสาหิน ช่วงกิโลเมตรที่ 48 - 49 อำเภอแม่สะเรียง งบประมาณ 1,000,000 บาท

(33) ค่าซ่อมบำรุงสายทางที่ได้รับการถ่ายโอน สาย อบจ.มส. 4001 บ้านไม้ช้างหนาม – บ้านกลางสาย อบจ.มส. 4002 บ้านทุ่งไม้สัก – คอยแสง สาย อบจ.มส. 4003 บ้านหัวน้ำแม่สะกิด – ห้วยตอง สาย อบจ.มส. 4004 บ้านทุ่งไม้สัก – ห้วยขาน อ.เมือง งบประมาณ 590,000 บาท

(34) ค่าซ่อมบำรุงสายทางที่ได้รับการถ่ายโอน สาย อบจ.มส. 4005 บ้านท่าข้าม – บ้านเสาหิน สาย อบจ.มส. 4006 บ้านทุ่งพร้าว – บ้านลุ่ม สาย อบจ.มส. 4007 บ้านทุ่งแล้ง – บ้านป่าหมาก สาย อบจ.มส 4008 บ้านแพะ – บ้านศรีดอนชัย อ.แม่สะเรียง งบประมาณ 412,000 บาท

(35) ค่าซ่อมบำรุงสายทางที่ได้รับการถ่ายโอน สาย อบจ.มส. 4009 บ้านห้วยหยวก – บ้านแม่โลกกลางสาย อบจ.มส. 4010 บ้านแม่โลกกลาง – บ้านขุนแม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย งบประมาณ 480,000 บาท

(36) ค่าซ่อมบำรุงสายทางที่ได้รับการถ่ายโอน สาย อบจ.มส. 4011 บ้านห้วยปอน – มะหินหลวง สาย อบจ.มส. 4012 บ้านขุนยวม หมู่ที่ 1 – บ้านขุนยวม หมู่ที่ 2 อ.ขุนยวม งบประมาณ 108,000 บาท

(37) ค่าซ่อมบำรุงสายทางที่ได้รับการถ่ายโอน สาย อบจ.มส. 4013 บ้านทุ่งยาวใต้ – ห้วยไม้ดำ สาย อบจ.มส. 4014 บ้านห้วยปู – แม่ของ อ.ปาย งบประมาณ 293,000 บาท

(38) ค่าก่อสร้างสะพาน คสล. ข้ามลำห้วยแม่น้ำจาง บ้านแม่น้ำจาง หมู่ 1 ตำบลแม่น้ำจาง อำเภอแม่ลาน้อย งบประมาณ 1,000,000 บาท

(39) ค่าก่อสร้างสะพาน คสล. ข้ามห้วยแม่เกาะ บ้านท่าผาป๋ม หมู่ 4 ตำบลท่าผาป๋ม อำเภอแม่ลาน้อย - บ้านแม่ต๊อบ อำเภอแม่สะเรียง งบประมาณ 1,133,000 บาท

(40) ค่าก่อสร้างสะพานคสล. ระหว่างบ้านแม่โกปี หมู่ 2 - บ้านห้วยมะบบ หมู่ 7 ตำบลแม่ข่มน้อย อำเภอขุนยวม งบประมาณ 1,164,000 บาท

(41) ค่าก่อสร้างสะพาน คสล. บ้านแม่อุคหลวง หมู่ 5 ตำบลแม่อุค อำเภอขุนยวม บ้านหมู่ 9 ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง งบประมาณ 1,000,000 บาท

(42) ค่าก่อสร้างสะพาน คสล บนเส้นทางบ้านปายสองแ่ง – บ้านเมืองน้อย หมู่ 4 ตำบลเวียงเหนือ อำเภอปาย งบประมาณ 1,000,000 บาท

(43) ค่าก่อสร้างสะพานคสล. บ้านแม่หาร หมู่ 4 ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง งบประมาณ 875,000 บาท

(44) ค่าก่อสร้างคลองส่งน้ำ คสล. บ้านปางหมู หมู่ 1 (นาตกปาย) ตำบลปางหมู อำเภอเมือง งบประมาณ 1,000,000 บาท

(45) ค่าก่อสร้างคลองส่งน้ำ คสล. นาไม้คลี่ หมู่ 1 ตำบลหมอกจำแป๋ อำเภอเมือง งบประมาณ 1,000,000 บาท

(46) ค่าก่อสร้างคลองส่งน้ำคสลบ้านแม่คะตวน หมู่2 ตำบลสบเมย อำเภอสบเมย งบประมาณ 957,000 บาท

(47) ค่าก่อสร้างคลองส่งน้ำ คสล. บ้านขุนสาใน หมู่ 5 ตำบลโป่งสา อำเภอปาย งบประมาณ 1,000,000 บาท

(48) ค่าปรับปรุงท่อจ่ายน้ำประปาในเขตเทศบาลตำบลปาย อำเภอปาย งบประมาณ 1,000,000 บาท

(49) ค่าก่อสร้างรางระบายน้ำบ้านห้วยเคื่อ หมู่ 3 - บ้านท่าโป่งแดง หมู่ 5 ตำบลผาบ่อง - บ้านไม้เจะ หมู่ 8 ตำบลปางหมู อำเภอเมือง งบประมาณ 1,000,000 บาท

(50) ค่าก่อสร้างเขื่อนกันตลิ่งพัง บ้านกะปวง หมู่ 8 ตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง งบประมาณ 1,000,000 บาท

(51) เงินชดเชยค่างานก่อสร้าง งบประมาณ 500,000 บาท

(52) โครงการอบรมวางผังเมืองรวม งบประมาณ 50,000 บาท

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม หัตถกรรมและสินค้า OTOP จำนวน 7 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 7,483,000 บาท

- (1) โครงการส่งเสริมและบริหารจัดการสินค้า OTOP งบประมาณ 1,200,000 บาท
- (2) โครงการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (3) โครงการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (4) โครงการเศรษฐกิจพอเพียง งบประมาณ 500,000 บาท
- (5) โครงการส่งเสริมการผลิตเกษตรอินทรีย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (6) โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์เกษตรอินทรีย์ ขนาด 2 ชั้น ศูนย์เกษตรอินทรีย์ท่าโป่งแดง ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 2,283,000 บาท
- (7) โครงการส่งเสริมและสนับสนุน งานศิลปาชีพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 500,000 บาท

3. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ จำนวน

46 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 32,950,700 บาท

- (1) ค่าเครื่องแบบนักเรียน โรงเรียนอบจ. บ้านจองคำ งบประมาณ 134,000 บาท
- (2) ค่านุ่งห่มกันหนาว สำหรับ นักเรียน โรงเรียนอบจ. บ้านจองคำ งบประมาณ 67,000 บาท
- (3) โครงการอนุรักษ์ภาษาไทย งบประมาณ 350,000 บาท
- (4) ค่าหนังสือสำหรับห้องสมุดโรงเรียนอบจ.บ้านจองคำ ตามโครงการจัดหาสื่อการศึกษาห้องสมุด งบประมาณ 250,000 บาท
- (5) โครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ งบประมาณ 700,000 บาท
- (6) โครงการทุนการศึกษาเด็กนักเรียน นักศึกษา และผู้ด้อยโอกาส งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (7) โครงการอยู่ดีมีสุข งบประมาณ 700,000 บาท
- (8) โครงการสงเคราะห์และจัดสวัสดิการคนพิการ งบประมาณ 200,000 บาท
- (9) โครงการส่งเสริมสิทธิสตรี งบประมาณ 100,000 บาท
- (10) โครงการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด งบประมาณ 700,000 บาท
- (11) โครงการส่งเสริมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ งบประมาณ 200,000 บาท
- (12) โครงการแข่งขันกีฬา อบจ. แม่ฮ่องสอน คัพ งบประมาณ 500,000 บาท
- (13) โครงการวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2551 งบประมาณ 300,000 บาท
- (14) โครงการส่งเสริมกิจกรรมวันสายใยรัก งบประมาณ 50,000 บาท
- (15) โครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน อบจ. บ้านจองคำ งบประมาณ 100,000 บาท
- (16) โครงการรวมพลังสร้างสุขภาพ อำเภอป่า งบประมาณ 200,000 บาท
- (17) โครงการจัดส่งนักกีฬาโรงเรียนอบจ.บ้านจองคำ เข้าร่วมแข่งขันกีฬานักเรียน อปท. รอบคัดเลือกภาคเหนือ และระดับประเทศ ตามโครงการแข่งขันกีฬานักเรียน อปท. งบประมาณ 150,000 บาท
- (18) โครงการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ งบประมาณ 30,000 บาท
- (19) โครงการจัดส่งนักกีฬานักเรียนโรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ เข้าร่วมแข่งขันกีฬานักเรียนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามโครงการแข่งขันกีฬานักเรียนจังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 40,000 บาท
- (20) โครงการฝึกอบรมทักษะกีฬาภาคฤดูร้อน งบประมาณ 100,000 บาท
- (21) โครงการแอโรบิกเพื่อสุขภาพ 7 อำเภอ งบประมาณ 300,000 บาท
- (22) โครงการแข่งขันกีฬาเปตองด้านยาเสพติด งบประมาณ 300,000 บาท
- (23) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาด้านยาเสพติด จำนวน 7 อำเภอ งบประมาณ 1,500,000 บาท
- (24) ค่ารายหัวเด็กระดับอนุบาล โรงเรียน อบจ. บ้านจองคำ งบประมาณ 126,400 บาท
- (25) ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายหัว) ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ งบประมาณ 392,800 บาท

- (26) โครงการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์กีฬา โรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ และ โรงเรียน ตชด. งบประมาณ 300,000 บาท
- (27) ค่าจัดซื้อเวชภัณฑ์สำหรับเด็กนักเรียน โรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ งบประมาณ 2,000 บาท
- (28) โครงการอบรมศึกษาดูงานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะครูในสังกัด และเจ้าหน้าที่ งบประมาณ 300,000 บาท
- (29) ค่าวัสดุประจำห้องเรียนระดับอนุบาล โรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ งบประมาณ 2,500 บาท
- (30) โครงการเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี งบประมาณ 40,000 บาท
- (31) โครงการอาหารกลางวันสำหรับเด็กนักเรียน โรงเรียนอบจ.บ้านจองคำ งบประมาณ 800,000 บาท
- (32) โครงการอาหารเสริมนมสำหรับเด็ก โรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ งบประมาณ 528,000 บาท
- (33) โครงการก่อสร้างสนามฟุตบอลขนาดเล็ก โรงเรียน อบจ. บ้านจองคำ งบประมาณ 934,000 บาท
- (34) ค่าจัดซื้อสารเคมีสนับสนุนแก่งานงานปศุสัตว์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามโครงการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนก งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (35) ค่าจัดซื้อสารเคมี สนับสนุนแก่งานงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามโครงการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก งบประมาณ 1,500,000 บาท
- (36) โครงการเข้าค่ายภาษาอังกฤษนักเรียน งบประมาณ 350,000 บาท
- (37) ค่าหนังสือการเรียนการสอน ตามโครงการจัดหาวัสดุการเรียนการสอนให้ โรงเรียนในสังกัดพื้นที่การศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 7,000,000 บาท
- (38) โครงการส่งเสริมกิจกรรมกีฬาสมาคมกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 1,500,000 บาท
- (39) โครงการจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนในสังกัดพื้นที่การศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (40) โครงการกีฬาท้องถิ่นสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 500,000 บาท
- (41) โครงการแข่งขันกีฬาภายใน อบจ.แม่ฮ่องสอน งบประมาณ 100,000 บาท
- (42) โครงการแข่งขันกีฬา 17 อบจ. ภาคเหนือ งบประมาณ 550,000 บาท
- (43) ก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์บ้านใหม่ หมู่ 5 ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 1,000,000 บาท
- (44) ก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์ วัดโพธาราม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 3,966,000 บาท
- (45) โครงการก่อสร้างสนามกีฬา โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์ ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 3,000,000 บาท
- (46) ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนักเรียน นักศึกษา ตามโครงการจ้างนักเรียน นักศึกษา ฯ งบประมาณ 88,000 บาท

4. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จำนวน 5 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 10,550,000 บาท

- (1) โครงการจัดงานฤดูหนาวและงานกาชาดประจำปี 2551 งบประมาณ 1,500,000 บาท
- (2) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านประเพณี จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 6,000,000 บาท
- (3) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 1,400,000 บาท
- (4) โครงการประเพณีลอยกระทง ประจำปี 2550 งบประมาณ 1,500,000 บาท
- (5) ค่าใช้จ่ายในงานพิธีทางศาสนา งานรัฐพิธี งานวันสำคัญ ของชาติศาสนา งบประมาณ 150,000 บาท

5. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 4,600,000 บาท

- (1) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูและส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม งบประมาณ 2,000,000 บาท
- (2) ค่าจัดซื้อเตาอบขยะพร้อมสายพานลำเลียง งบประมาณ 2,600,000 บาท

6. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว จำนวน 4 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 4,000,000 บาท

- (1) โครงการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว งบประมาณ 2,000,000 บาท
- (2) โครงการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว งบประมาณ 200,000 บาท
- (3) โครงการแผนสำรวจและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน 800,000 บาท
- (4) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ข้างทางหลวง 1095 บ้านแม่ปิง หมู่ 4 ตำบลแม่ฮี้ อำเภอป่าซาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 1,000,000 บาท

7. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี จำนวน 4 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 91,420,000 บาท

- (1) โครงการบริหารองค์กร พัฒนาปรับปรุงเครื่องมือ เครื่องใช้ในสถานที่ปฏิบัติงาน งบประมาณ 81,020,000 บาท
- (2) โครงการตรวจสอบและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน งบประมาณ 9,050,000 บาท
- (3) โครงการปรับปรุงวิธีการทำงานและการสร้างแรงจูงใจ งบประมาณ 850,000 บาท
- (4) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาคม งบประมาณ 500,000 บาท

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี

4.1 วิสัยทัศน์การพัฒนา

วิสัยทัศน์

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

“เมืองแห่งวัฒนธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง
คู่เคียงคุณธรรมนำใจ ใช้นวัตกรรมเพื่อการศึกษา
พัฒนาอาชีพเกษตรกรรม นำแม่ฮ่องสอนสู่เมืองท่องเที่ยว”

พันธกิจในการพัฒนาท้องถิ่น

1. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกระดับในการพัฒนาชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้
2. ปรับปรุงและพัฒนาาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค ให้ได้มาตรฐานและครอบคลุมทั่วถึงในทุกชุมชน
3. พัฒนาด้านเศรษฐกิจการค้า การลงทุน แบบพอเพียง ให้ชุมชนเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้
4. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเชิงอนุรักษ์
5. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา สาธารณสุข อนุรักษ์และ พัฒนาศิลปวัฒนธรรมในทุก ๆ ด้าน
6. ส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
7. ศึกษาและพัฒนาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
1. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภค	1.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง ดำเนินการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง ทั้งการก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง ถนนและสะพาน รวมถึงการจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด โดยบูรณาการร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน 1.2 การพัฒนาปรับปรุงสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำ ระบบประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ โดยบูรณาการร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน
2. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ การส่งเสริม การลงทุน พาณิชยกรรม หัตถกรรมและสินค้า OTOP	2.1 การพัฒนาศักยภาพทางการประกอบอาชีพ การผลิต สินค้าชุมชน (OTOP) ส่งเสริมความรู้ ทักษะด้านอาชีพ การค้า การเกษตร การหัตถกรรม ให้แก่กลุ่มอาชีพ ประชาชน การพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิตให้เป็นผู้ประกอบการที่มีความรู้ ความสามารถ ด้านการผลิต การเงิน การบริหารจัดการ การตลาดและการกระจายสินค้า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ส่งเสริมการลงทุน 2.2 การส่งเสริมการค้าขายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน สร้างและพัฒนา เพิ่มขีดความสามารถในการค้าขายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาด้านการขนส่ง ระบบตลาด การแสวงหาโอกาสทางตลาดใหม่ สร้างนักการตลาดรุ่นใหม่ 2.3 การส่งเสริมเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริ ส่งเสริมการทำเศรษฐกิจแบบพอเพียง พัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงให้เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน การขยายผล โครงการพัฒนาตามพระราชดำริไปยังทุกชุมชน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
3. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้านการ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาคนและสังคม ที่มีคุณภาพ	3.1 การส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา การจัดการศึกษาทั้งในระบบ,นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพ การส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ การศึกษา พัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิต 3.2 การขจัดปัญหาความยากจน 3.2.1 ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ และมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ได้รับการพัฒนาด้านการส่งเสริมอาชีพ 3.2.2 ประชาชนมีความรู้ สามารถบริหารจัดการความเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกอย่างเท่าเทียมกัน สามารถพึ่งตนเองได้ 3.3 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การกีฬาและนันทนาการ การส่งเสริมให้มีระบบบริการสุขภาพทางด้านสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสมรรถภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสุขภาพมากขึ้น สร้างสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างสุขภาพ ส่งเสริมกีฬาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศและอาชีพ สนับสนุนกิจกรรมให้ประชาชนหันมาออกกำลังกาย 3.4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน การส่งเสริมให้ประชาชนมีค่านิยมในการดำเนินชีวิตตามแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สงเคราะห์ ช่วยเหลือคนชรา ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ในสังคม การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงชีวิต ลด ละ เลิก อบายมุข การรณรงค์ป้องกัน ปราบปราม ปัญหายาเสพติด เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รณรงค์เชิดชูคุณค่าความเป็นไทย 3.5 เพิ่มบทบาทในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพิ่มบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.1 การส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรม และการส่งเสริมวัฒนธรรมในท้องถิ่นรวมถึงกิจกรรมทางศาสนาทุกศาสนา 4.2 การสืบทอดวัฒนธรรมและการจัดการแหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมปราชญ์ชาวบ้านเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้รวมถึงการบูรณะฟื้นฟู แหล่งโบราณสถานแหล่งประวัติศาสตร์ที่สำคัญ การอบรมให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมแก่นักเรียน นักศึกษาและเยาวชน การสร้างให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบทอดประเพณี วัฒนธรรม 4.3 สร้างและพัฒนาเครือข่ายด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างและพัฒนาเครือข่ายด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเชื่อมโยงกันระหว่างองค์กรภาคประชาชน เอกชน หน่วยงานภาครัฐ เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5.1 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ ป่า การประสานความร่วมมือและสร้างความเข้าใจระหว่างภาครัฐ และประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนทุนวิจัยเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาระบบติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและบริหารพื้นที่ทำกิน 5.2 การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม น้ำเสีย ขยะ มลพิษทางอากาศ โดยความร่วมมือของชุมชน ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก และตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมชุมชน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกกฎ ระเบียบ หรือมาตรการด้าน สิ่งแวดล้อม ในข้อบัญญัติท้องถิ่น ประสานงานระหว่างองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันในการจัดการปัญหา มลพิษและสิ่งแวดล้อมในลักษณะของการร่วมกลุ่ม เช่น จัดการพื้นที่กำจัดขยะรวม ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบริการ จัดการขยะโดยการลดปริมาณ คัดแยก และสร้างมูลค่าขยะ 5.3 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับชุมชน ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น การประยุกต์ใช้และการคิดค้น นวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน การจัดตั้งชุมชนนำร่องแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การจัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมเครือข่ายชุมชนในระดับกลุ่ม

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	6.1 การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และโครงสร้างพื้นฐาน (ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์, การคมนาคม) เป็นการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น 6.2 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เป็นการบริการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม โดยเน้นความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น 6.3 การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแบบโฮมสเตย์ เน้นส่งเสริมท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติและคนในท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วม 6.4 การพัฒนา การบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ การบริหารจัดการท่องเที่ยวในทุกๆด้าน การประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวประกอบด้วย ● ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ● การสาธารณสุขในเรื่องสุขภาพ น้ำดื่ม อาหาร ของนักท่องเที่ยว ● การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว การศึกษา อบรม ● สนับสนุนเงินทุนเพื่อการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี	7.1 การสร้างจิตสำนึก และพัฒนาขีดความสามารถ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสร้างจิตสำนึกและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การปรับวิธีคิด วิธีการทำงาน สร้างจิตสำนึกของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การฝึกอบรมเฉพาะด้าน 7.2 การตรวจสอบและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความโปร่งใสและเป็นธรรม มีระบบการควบคุมภายใน และมีการตรวจสอบจากทุกภาคส่วน เช่น การให้ความรู้กับเยาวชน 7.3 การปรับปรุง วิธีการทำงานและการสร้างแรงจูงใจ การปรับปรุงกฎระเบียบและวิธีการทำงาน รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้ครอบคลุมใน 4 มิติ คือประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ สมรรถภาพและคุณภาพ มีการสร้างแรงจูงใจให้แก่องค์กรและบุคลากร เช่น การลดขั้นตอนการทำงาน 7.4 การส่งเสริมประชาธิปไตย และกระบวนการประชาสังคม การสร้างค่านิยมในการมีส่วนร่วมและการแสดงความคิดเห็น ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มศักยภาพแก่บุคลากร และหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม รวมทั้งรณรงค์ปลูกฝังสร้างจิตสำนึกแก่บุคลากรทุกระดับในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ภาคประชาคมเพื่อผลักดันให้การส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคมสำเร็จตามเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์แม่ฮ่องสอนอยู่ดีมีสุข

แนวทางที่ 1 สร้างเมืองเศรษฐกิจพอเพียง 2 ระดับ คือ ระดับพื้นฐาน และระดับก้าวหน้า

แผนงาน/โครงการ ภายใต้แนวทางที่ 1

1.1 การสร้างครัวเรือนเศรษฐกิจพอเพียง 1 ครัวเรือน 2 วิธีการผลิต ความพอดี 5 ประการ

- ด้านเศรษฐกิจ
- ด้านเทคโนโลยี
- ด้านทรัพยากรฯ
- ด้านสังคม
- ด้านจิตใจ

1.2 เศรษฐกิจพอเพียงขั้นพื้นฐาน

- บริการจัดการพื้นที่ของครัวเรือนตามแนวทฤษฎี
- ใช้พื้นที่ให้คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด

1.3 เศรษฐกิจพอเพียงขั้นก้าวหน้า

- ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า อาทิ น้ำของเหลือ กิน เหลือใช้มารวมกันทำ รวมกันขาย
- รวมกลุ่มสหกรณ์การผลิต การบริโภคและการตลาด
- จัดระบบพื้นที่การผลิต (Zoning)
- จัดตั้งตลาดกลางนำการผลิต
- ส่งเสริมการค้าขายแดน
- การเชื่อมโยงการค้าขนบสู่เมือง เป็นระบบที่เกื้อกูลกัน (CONTACT FARMING)

แนวทางที่ 2 สร้างเมืองสวรรค์การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ชุมชน

แผนงาน/โครงการ ภายใต้แนวทางที่ 2

2.1 เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว โดยใช้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมชนเผ่า ลักษณะทางกายภาพ และการดำเนินการตลาดเชิงรุกเป็นจุดดึงดูด

2.2 อนุรักษ์การแต่งกายชนเผ่า

2.3 สุขภาพบำบัด

2.4 พัฒนาระบบอำนวยความสะดวกทุกรูปแบบและมีกิจกรรมต่อเนื่องตลอดทั้งปี

2.5 ผลิตภัณฑ์ที่เข้มแข็ง

- Branding/Packaging
- R&D
- ความรู้และทักษะ

แนวทางที่ 3 สร้างเมืองการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาส

แผนงาน/โครงการ ภายใต้แนวทางที่ 3

- 3.1 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และการศึกษาตลอดชีวิต
- 3.2 การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน (ไฟฟ้า) ในชนบทห่างไกล
(Solar Home Systems)
- 3.3 พัฒนาระบบ IT เพื่อการศึกษา
- 3.4 พัฒนาบุคลากรด้านการศึกษา
- 3.5 การสร้างรายได้ระหว่างการศึกษา
- 3.6 ส่งเสริมให้ อปท. เข้ามามีส่วนร่วม
- 3.7 มีการกล่อมเกลาด้านจริยธรรม / ศีลธรรม
- 3.8 มีการระบบติดตามประเมินผล
- 3.9 ครอบครัวผู้ด้อยโอกาส
- 3.10 ทนการศึกษา
- 3.11 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

แนวทางที่ 4 สร้างเมืองน่าอยู่ผู้นุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนงาน/โครงการ ภายใต้แนวทางที่ 4

- 4.1 ส่งเสริมให้คนอยู่กับป่าได้อย่างสมดุลและยั่งยืน
- 4.2 ขยายผลโครงการตามพระราชดำรินในทุกพื้นที่
- 4.3 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4.4 จัดการขยะอย่างเป็นระบบ
- 4.5 กำหนดแนวทางหมู่บ้านดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแนวพระราชดำรินตามแนว
ทาง (พมม*) หมู่บ้านพอเพียง หมู่บ้านมั่นคง และหมู่บ้านมั่งคั่ง
- 4.6 ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 4.7 การใช้ประโยชน์ร่วมลดข้อขัดแย้ง
- 4.8 ฐานการผลิตทางการเกษตร
- 4.9 การมีส่วนร่วมของชุมชน

แนวทางที่ 5 สร้างเมืองชายแดนมั่นคงส่งเสริมบริการประชาชนและผู้คนแข็งแรงปลอดภัย

แผนงาน/โครงการ ภายใต้แนวทางที่ 5

- 5.1 ฝึกอบรมราษฎรอาสาสมัคร
- 5.2 การ X-Ray คราวเรือน

- 5.3 การสร้างเสริมสุขภาพ ส่งเสริมการออกกำลังกาย เล่นกีฬา
- 5.4 การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเชิงรุก
- 5.5 ดำรวจชุมชน ดำรวจบ้าน หมู่บ้านมั่นคง
- 5.6 หมู่บ้านยามชายแดน
- 5.7 อำนวยความสะดวกโดย
 - เคาร์เตอร์เซอร์วิส
 - Amphor Government Outlet
 - ศูนย์บริการร่วม
 - ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน

นโยบายนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
แถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2550

1. วิสัยทัศน์

“เมืองแห่งวัฒนธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง
คู่เคียงคุณธรรมนำใจ ใช้นวัตกรรมเพื่อการศึกษา
พัฒนาอาชีพเกษตรกรรม นำแม่ฮ่องสอนสู่เมืองท่องเที่ยว”

2. นโยบาย

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. ก่อสร้าง ปรับปรุง เชื่อมโยงถนนและเส้นทางคมนาคมให้ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย และสะดวกสบาย
2. ก่อสร้าง ปรับปรุง ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เช่น ไฟฟ้า ประปา เพื่อให้ประชาชน ได้รับบริการที่ดี มีคุณภาพ และถูกสุขลักษณะ
3. พัฒนาแหล่งน้ำทั้งอุปโภค บริโภค เช่น ขุดลอกคูคลอง แหล่งน้ำธรรมชาติ

2. ด้านการเกษตร

1. ส่งเสริมการจัดการระบบน้ำทางการเกษตรให้สามารถเข้าถึงพื้นที่ทางการเกษตรให้มากขึ้น
2. สนับสนุนหน่วยงานของรัฐ ควบคุมราคาผลผลิตทางการเกษตร เพื่อแก้ปัญหาการเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง
3. ส่งเสริมให้เกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะปลูกพืชผักชนิดต่างๆ เพื่อการบริโภคและจำหน่าย ลดการนำเข้าจากจังหวัดใกล้เคียง
4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีค่านิยมในการดำเนินชีวิต ตามแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

1. ส่งเสริมให้มีระบบบริการสุขภาพ ป้องกันโรค เสริมสร้างความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจของคนในชุมชน
2. สงเคราะห์ช่วยเหลือคนชรา ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต ลด ละ เลิกอบายมุข การรณรงค์ป้องกันปัญหายาเสพติด เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
3. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมกีฬาในระดับชุมชน และโรงเรียน มุ่งเน้นการกีฬาเพื่อสุขภาพ และเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ สนับสนุนการจัดการแข่งขัน วัสดุอุปกรณ์การกีฬานันทนาการ

4. ด้านการส่งเสริมรายได้

1. สร้างและพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถในการค้าขายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาด้านการขนส่ง ระบบการตลาด การแสวงหาโอกาสทางตลาดใหม่ๆ สนับสนุนนักการตลาดรุ่นใหม่ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง
2. ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มอาชีพ กลุ่มสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชนในลักษณะกลุ่มเครือข่าย เพื่อให้เกิดการรวมตัวช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันของกลุ่มอาชีพเป็นการเพิ่มศักยภาพทางการผลิต และการตลาด

5. ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนประชาชน ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ มีทักษะเพียงพอ ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อย่างต่อเนื่อง
2. ส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบให้มีคุณภาพ พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การศึกษา เพื่อให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
3. ส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้
4. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการสืบสาน อนุรักษ์ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมทางศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชุมชนที่มีอยู่หลากหลายเผ่าพันธุ์ให้เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับส่วนราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนในการดูแล รักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ ตลอดจนรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าไม้ เพื่อเพิ่มความสมดุลทางธรรมชาติและระบบนิเวศวิทยา
2. รณรงค์และร่วมมือกับส่วนราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ ตลอดจนป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอื่น เช่น ขยะ มลภาวะทางอากาศ

7. ด้านการท่องเที่ยว

1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรมและกรท่องเที่ยวในลักษณะ home stay โดยการเตรียมความพร้อมของชุมชน ประชาชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การท่องเที่ยว รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
2. จัดเส้นทางกรท่องเที่ยว ปฏิทินกรท่องเที่ยวและระบบข้อมูลให้สามารถเชื่อมโยงกรท่องเที่ยว อย่างครบวงจร
3. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้ประกอบการ ในการพัฒนากรท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นไปตามต้องการอย่างแท้จริงของประชาชนและผู้ประกอบการกรท่องเที่ยว

8. ด้านการเมืองและการบริหาร

1. ส่งเสริมและการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีความรู้ เพิ่มพูน ประสิทธิภาพด้านการเมือง การปกครอง
2. พัฒนาศักยภาพทางด้านการเมือง การบริหารของผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นทุกระดับ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการเลือกตั้งทุกระดับให้มีความโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม
4. พัฒนาระบบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เน้นการเป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญกับการบริการประชาชน ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา
5. จัดตั้งศูนย์ประสานงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ในอำเภอที่ห่างไกล เพื่อให้การบริการ เป็นไปอย่างทั่วถึง ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตลอดจนการประสานงานร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว โดยจะใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการติดต่อสื่อสารและประสานงาน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภค	1.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง ดำเนินการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง ทั้งการก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง ถนนและสะพาน รวมถึงการจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด โดยบูรณาการร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน 1.2 การพัฒนาปรับปรุงสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำ ระบบประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ โดยบูรณาการร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม หัตถกรรมและสินค้า OTOP	2.1 การพัฒนาศักยภาพทางด้านการประกอบอาชีพ การผลิต สินค้าชุมชน (OTOP) ส่งเสริมความรู้ ทักษะ ด้านอาชีพ การค้า การเกษตร การหัตถกรรม ให้แก่กลุ่มอาชีพ ประชาชน การพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิตให้เป็นผู้ประกอบการที่มีความรู้ ความสามารถ ด้านการผลิต การเงิน การบริหารจัดการ การตลาดและการกระจายสินค้า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ส่งเสริมการลงทุน 2.2 การส่งเสริมการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน สร้างและพัฒนา เพิ่มขีดความสามารถในการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาด้านการขนส่ง ระบบตลาด การแสวงหาโอกาสทางตลาดใหม่ สร้างนักการตลาดรุ่นใหม่ 2.3 การส่งเสริมเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริ ส่งเสริมการทำเศรษฐกิจแบบพอเพียง พัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงให้เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน การขยายผล โครงการพัฒนาตามพระราชดำริไปยังทุกชุมชน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนา พัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ	3.1 การส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา การจัดการศึกษาทั้งในระบบ,นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพ การส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การศึกษา พัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิต 3.2 การขจัดปัญหาความยากจน 3.2.1 ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ และมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ได้รับการพัฒนาด้านการส่งเสริมอาชีพ 3.2.2 ประชาชนมีความรู้ สามารถบริหารจัดการความเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกอย่างเท่าเทียมกัน สามารถพึ่งตนเองได้ 3.3 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การกีฬาและนันทนาการ การส่งเสริมให้มีระบบบริการสุขภาพทางด้านสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสมรรถภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสุขภาพมากขึ้น สร้าง สิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างสุขภาพ ส่งเสริมกีฬา ขนพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศและอาชีพ สนับสนุนกิจกรรมให้ประชาชนหันมาออกกำลังกาย 3.4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน การส่งเสริมให้ประชาชนมีค่านิยมในการดำเนินชีวิตตามแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สงเคราะห์ ช่วยเหลือคนชรา ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสในสังคม การเสริมสร้างคุณธรรมและ จริยธรรมในการดำรงชีวิต ลด ละ เลิก อบายมุข การรณรงค์ป้องกัน ปราบปราม ปัญหา ยาเสพติด เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รณรงค์เชิดชูคุณค่าความเป็นไทย 3.5 เพิ่มบทบาทในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพิ่มบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ส่งเสริม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.1 การส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมจารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรม และการส่งเสริมวัฒนธรรมในท้องถิ่น รวมถึงกิจกรรมทางศาสนาทุกศาสนา 4.2 การสืบทอดวัฒนธรรมและการจัดการแหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมปราชญ์ชาวบ้านเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้รวมถึง การบูรณะฟื้นฟูแหล่งโบราณสถานแหล่งประวัติศาสตร์ที่สำคัญ การอบรม ให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมแก่ นักเรียน นักศึกษาและเยาวชน การสร้างให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ อนุรักษ์และ สืบทอด ประเพณีวัฒนธรรม 4.3 สร้างและพัฒนาเครือข่ายด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างและพัฒนาเครือข่ายด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยเชื่อมโยงกันระหว่างองค์กรภาคประชาชน เอกชน หน่วยงานภาครัฐ เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5.1 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ ป่า การประสานความร่วมมือและสร้างความเข้าใจระหว่างภาครัฐ และประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนทุนวิจัยเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาระบบติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ 5.2 การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม น้ำเสีย ขยะ มลพิษทางอากาศ โดยความร่วมมือของชุมชน ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก และตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมชุมชน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกกฎ ระเบียบ หรือมาตรการด้าน สิ่งแวดล้อม ในข้อบัญญัติท้องถิ่น ประสานงานระหว่างองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันในการจัดการปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมในลักษณะของการร่วมกลุ่ม เช่น จัดการพื้นที่กำจัดขยะรวม ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบริการ จัดการขยะโดยการลดปริมาณ คัดแยก และสร้างมูลค่าขยะ 5.3 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับชุมชน ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น การประยุกต์ใช้และการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน การจัดตั้งชุมชนนาร่องแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การจัดตั้งกองทุน สิ่งแวดล้อม การส่งเสริมเครือข่ายชุมชนในระดับกลุ่ม

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการท่องเที่ยว	6.1 การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และ โครงสร้างพื้นฐาน (ไฟฟ้า,ประปา,โทรศัพท์, การคมนาคม) เป็นการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติและ ที่ มนุษย์สร้างขึ้น 6.2 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ของ ท้องถิ่น เป็นการบริการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม โดยเน้นความ เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น 6.3 การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแบบโฮมสเตย์ เน้นส่งเสริมท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติและคนใน ท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วม 6.4 การพัฒนา การบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็น ระบบ การบริหารจัดการท่องเที่ยวในทุกๆด้าน การประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวประกอบด้วย ● ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ● การสาธารณสุขในเรื่องสุขภาพ น้ำดื่ม อาหาร ของนักท่องเที่ยว ● การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว การศึกษา อบรบ ● สนับสนุนเงินทุนเพื่อการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี	7.1 การสร้างจิตสำนึก และพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสร้างจิตสำนึกและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การปรับวิธีคิด วิธีการทำงาน สร้างจิตสำนึกของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การฝึกอบรมเฉพาะด้าน 7.2 การตรวจสอบและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความโปร่งใสและเป็นธรรม มีระบบการควบคุมภายใน และมีการตรวจสอบจากทุกภาคส่วน เช่น การให้ความรู้กับเยาวชน 7.3 การปรับปรุง วิธีการทำงานและการสร้างแรงจูงใจ การปรับปรุงกฎระเบียบและวิธีการทำงาน รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้ครอบคลุมใน 4 มิติ คือประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สมรรถภาพและคุณภาพ มีการสร้างแรงจูงใจให้แก่องค์กรและบุคลากร เช่น การลดขั้นตอนการทำงาน 7.4 การส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม การสร้างค่านิยมในการมีส่วนร่วมและการแสดงความคิดเห็นความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มศักยภาพแก่บุคลากรและหน่วยงานที่มีหน้าที่ ส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม รวมทั้งรณรงค์ ปลุกฝังสร้างจิตสำนึกแก่บุคลากรทุกระดับในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ภาคประชาคมเพื่อ ผลักดันให้การส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคมสำเร็จตามเป้าหมาย

ส่วนที่ 5 บัญชีโครงการพัฒนา

บัญชีสรุปโครงการพัฒนา

แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552 - 2554)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ยุทธศาสตร์	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		รวม 3 ปี	
	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค								
1.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง	41	48,600,000	107	128,900,000	101	118,100,000	249	295,600,000
1.2 การพัฒนาปรับปรุงสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	15	15,200,000	46	53,700,000	44	42,700,000	105	111,600,000
ยอดรวมยุทธศาสตร์ที่ 1	56	63,800,000	153	182,600,000	145	160,800,000	354	407,200,000
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การส่งเสริม การลงทุน พาณิชยกรรม หัตถกรรมและสินค้า OTOP								
2.1 การพัฒนาศักยภาพทางการประกอบอาชีพ	4	4,100,000	4	4,100,000	4	4,100,000	12	12,300,000
2.2 ส่งเสริมการค้าขายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน	5	4,800,000	5	11,800,000	5	13,800,000	15	30,400,000
2.3 ส่งเสริมเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวทาง พระราชดำริ	9	8,800,000	9	8,300,000	9	8,300,000	27	25,400,000
ยอดรวมยุทธศาสตร์ที่ 2	18	17,700,000	18	24,200,000	18	26,200,000	54	68,100,000

ยุทธศาสตร์	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		รวม 3 ปี	
	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคม และสังคมที่มีคุณภาพ								
3.1 การส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา	27	64,100,000	27	79,000,000	27	79,000,000	81	222,100,000
3.2 การขจัดปัญหาความยากจน	1	50,000	1	50,000	1	50,000	3	150,000
3.3 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การกีฬาและนันทนาการ	16	28,400,000	16	23,400,000	16	27,400,000	48	79,200,000
3.4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน	14	20,700,000	9	22,200,000	9	22,200,000	32	65,100,000
3.5 เพิ่มบทบาทในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา	1	2,000,000	1	2,000,000	1	2,000,000	3	6,000,000
ยอดรวมยุทธศาสตร์ที่ 3	59	115,250,000	54	126,650,000	54	130,650,000	167	372,550,000
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น								
4.1 ส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3	7,200,000	3	7,200,000	3	7,200,000	9	21,600,000
4.2 การสืบทอดวัฒนธรรมและการจัดการแหล่งเรียนรู้	3	3,200,000	3	3,200,000	3	3,200,000	9	9,600,000
4.3 สร้างและพัฒนาเครือข่ายด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4	2,250,000	3	2,000,000	3	2,000,000	10	6,250,000
ยอดรวมยุทธศาสตร์ที่ 4	10	12,650,000	9	12,400,000	9	12,400,000	28	37,450,000

ยุทธศาสตร์	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		รวม 3 ปี	
	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม								
5.1 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	1	1,000,000	1	1,000,000	1	1,000,000	3	3,000,000
5.2 การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม	1	3,600,000	1	1,000,000	1	1,000,000	3	5,600,000
5.3 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมระดับชุมชน	3	2,000,000	2	2,000,000	2	2,000,000	7	6,000,000
ยอดรวมยุทธศาสตร์ที่ 5	5	6,600,000	4	4,000,000	4	4,000,000	13	14,600,000
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว								
6.1 การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และ โครง สร้างพื้นฐาน (ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์, การคมนาคม)	3	10,000,000	2	9,000,000	2	9,000,000	7	28,000,000
6.2 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมที่เป็น เอกลักษณ์ของท้องถิ่น	1	2,000,000	1	2,000,000	1	2,000,000	3	6,000,000
6.3 การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแบบโฮมสเตย์	1	500,000	1	500,000	1	500,000	3	1,500,000
6.4 การพัฒนา การบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ	2	6,000,000	1	5,000,000	1	5,000,000	4	16,000,000
ยอดรวมยุทธศาสตร์ที่ 6	7	18,500,000	5	16,500,000	5	16,500,000	17	51,500,000

ยุทธศาสตร์	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		รวม 3 ปี	
	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)
7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี								
7.1 การสร้างจิตสำนึกและพัฒนาขีดความสามารถบุคลากร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	21	134,028,000	22	191,228,000	20	151,228,000	63	476,484,000
7.2 การตรวจสอบและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมกับ ภาคประชาชน	7	2,900,000	7	2,800,000	7	2,800,000	21	8,500,000
7.3 การปรับปรุง วิธีการทำงานและการสร้างแรงจูงใจ	6	7,500,000	6	9,500,000	6	9,500,000	18	26,500,000
7.4 การส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม	1	500,000	1	500,000	1	500,000	3	1,500,000
ยอดรวมยุทธศาสตร์ที่ 7	35	144,928,000	36	204,028,000	34	164,028,000	105	512,984,000
ยอดรวมทั้งสิ้น	190	379,428,000	279	570,378,000	269	514,578,000	738	1,464,384,000

ส่วนที่ 5 บัญชีโครงการพัฒนา

บัญชีสรุปโครงการที่เกินศักยภาพ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ยุทธศาสตร์	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		รวม 3 ปี	
	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค โครงการที่ขอรับการสนับสนุนตามยุทธศาสตร์จังหวัด	47	317,878,600	0	0	0	0	47	317,878,600
ยอดรวม	47	317,878,600	0	0	0	0	47	317,878,600
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค โครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนกลาง	45	906,522,300	0	0	0	0	45	906,522,300
ยอดรวม	45	906,522,300	0	0	0	0	45	906,522,300
รวม	92	1,224,400,900	0	0	0	0	92	1,224,400,900

รายละเอียดโครงการพัฒนา

แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2552-2554)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 1 การส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะ จะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
1	โครงการสนับสนุนทุนการศึกษาโรงเรียน ระดับประถมศึกษา/มัธยมศึกษา/อุดมศึกษา	-เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา เด็กด้อยโอกาส ได้มีโอกาสทางการศึกษา	ให้ทุนการศึกษา วัสดุการเรียน ชุดนักเรียนและค่าหนังสือเรียน แก่นักเรียน นักศึกษา เด็กด้อย โอกาสใน 7 อำเภอ	1,000,000	1,000,000	1,000,000	นักเรียน นักศึกษา เด็กด้อยโอกาส ได้รับโอกาสทางการศึกษา	กองการศึกษาฯ
2	โครงการจัดซื้อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	-โรงเรียนทุกโรงในสังกัดฯมีสื่อครบตาม เนื้อหาของหลักสูตรและมีการใช้สื่อประกอบ การเรียนการสอน	สนับสนุนสื่อประกอบการเรียน การสอนของครู/นักเรียน แก่ โรงเรียนในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน	3,000,000	7,000,000	7,000,000	ครูมีสื่อการเรียนการสอนเพื่อใช้ ประกอบการสอนครบทั้ง 8 สาระ การเรียนรู้	กองการศึกษาฯ
3	โครงการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษา	เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษาดูงาน เพื่อนำกลับมาปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอน	จัดอบรมและศึกษาดูงานด้าน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่ โรงเรียนในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน	200,000	200,000	200,000	บุคลากรทางการศึกษามีการ พัฒนาในการจัดการเรียนการสอน มากยิ่งขึ้น	กองการศึกษาฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 1 การส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
4	โครงการพัฒนาศักยภาพและทักษะของนักเรียนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อพัฒนาศักยภาพของเยาวชนให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ	จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านการเรียนแก่เยาวชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1,000,000	1,500,000	1,500,000	เยาวชนในจังหวัดมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น	กองการศึกษาฯ
5	โครงการพัฒนาความรู้เทคโนโลยีแก่ประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อให้มีแหล่งเรียนรู้สำหรับประชาชนเยาวชนในการค้นคว้าข้อมูล ต่อยอดความรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	-สนับสนุนคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์สืบค้นให้แก่โรงเรียนและศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน -จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเรียนรู้คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นและสารสนเทศ	10,000,000	10,000,000	10,000,000	-ประชาชนและเยาวชนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้รับการเรียนรู้พัฒนาความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นสารสนเทศและอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตลอดชีวิต	กองการศึกษาฯ
6	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่นุเคราะห์และกรรมการสถานศึกษา	-เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่นุเคราะห์และกรรมการสถานศึกษา	อบรม และศึกษาดูงานด้านการจัดการศึกษาให้แก่บุคลากรและกรรมการสถานศึกษา	300,000	300,000	300,000	บุคลากรและกรรมการสถานศึกษาได้รับการพัฒนา	กองการศึกษาฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 1 การส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
7	โครงการจัดซื้อจัดหาหนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อการเรียนรู้	-เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้และค้นคว้าสำหรับผู้สนใจมากขึ้น	สนับสนุนห้องสมุด / โรงเรียนจำนวน 7 แห่ง เพื่อซื้อสื่อและหนังสือ	700,000	700,000	700,000	ห้องสมุดประชาชนมีสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ	กองการศึกษาฯ
8	โครงการสนับสนุนอาหารกลางวันและอาหารเสริม (นม)	เพื่อให้นักเรียนมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง	โรงเรียนในสังกัด อบจ. และรร.ตำรวจตระเวนชายแดน	1,000,000	1,000,000	1,000,000	นักเรียนมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์	กองการศึกษาฯ
9	โครงการพัฒนาโรงเรียนในสังกัด (โรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ) องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนการสอน	จัดหาวัสดุอุปกรณ์ / ครุภัณฑ์ที่ดินสิ่งก่อสร้าง / อาคารเรียน โรงอาหาร / ห้องน้ำ / บ้านพักครู / รั้ว ฯลฯ	7,000,000	12,000,000	12,000,000	โรงเรียนมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล	กองการศึกษาฯ
10	โครงการพัฒนาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตามบันทึกข้อตกลง องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนการสอน	จัดหาวัสดุอุปกรณ์ / ครุภัณฑ์ที่ดินสิ่งก่อสร้าง / อาคารเรียน โรงอาหาร / ห้องน้ำ / บ้านพักครู / รั้ว ฯลฯ	3,500,000	5,000,000	5,000,000	โรงเรียนมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล	กองการศึกษาฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 1 การส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
11	โครงการจัดหาเครื่องแบบนักเรียน / ชุดกีฬา / ชุดนุ่งห่มกันหนาว / ชุดครียางค์	เพื่อให้ นักเรียน โรงเรียนบ้านจอมคำมีชุดเครื่องแบบนักเรียน/ชุดกีฬา	จัดหาเครื่องแบบนักเรียน/ชุดกีฬา/ชุดนุ่งห่มกันหนาว/ชุดครียางค์แก่โรงเรียน อบจ.บ้านจอมคำและ รร.ตำรวจตระเวนชายแดน	300,000	1,000,000	1,000,000	นักเรียนมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพมากขึ้น	กองการศึกษาฯ
12	โครงการจัดหาครูผู้ดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัย / บุคลากรทางการศึกษา	-เพื่อให้มีบุคลากรเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	จัดหาบุคลากรทางการศึกษา / ครูดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัยแก่โรงเรียนในสังกัด อบจ.มส.และ รร.ตำรวจตระเวนชายแดน	500,000	1,000,000	1,000,000	มีบุคลากรเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	กองการศึกษาฯ
13	โครงการศูนย์เรียนสารสนเทศประจำอำเภอ	-ใช้เป็นศูนย์ IT ประจำอำเภอ, บริการข้อมูลข่าวสารให้กับชุมชนภายในเขต และเพื่อให้ชุมชนและเยาวชนใช้ IT ในการสืบค้นข้อมูล	จัดตั้งอาคารพร้อมวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	600,000	2,000,000	2,000,000	เป็นศูนย์อินเทอร์เน็ตประจำอำเภอ คณะครู นักเรียน ชุมชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	กองการศึกษาฯ
14	โครงการมหกรรมทักษะทางวิชาการและนิทรรศการทางการศึกษา	เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา นำความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการไปใช้ให้เกิดประโยชน์	นักเรียน นักศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา	200,000	200,000	200,000	นักเรียน นักศึกษา สามารถนำประโยชน์ที่ได้ ไปประกอบอาชีพและรายได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ทางด้านวิชาการกับ โรงเรียนอื่นๆ	กองการศึกษาฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 1 การส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
15	โครงการส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยใน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพ พลามัย ที่สมบูรณ์แข็งแรง และมีพัฒนาการที่ดี	จัดซื้อ / สร้างเครื่องสนามให้ โรงเรียนในเขตจังหวัด แม่ฮ่องสอน	1,000,000	1,000,000	1,000,000	นักเรียนก่อน ประถมศึกษาได้มี เครื่องเล่นสนาม	กองการศึกษาฯ
16	ฝึกอบรมพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศ และภาษาท้องถิ่น	ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะความรู้ และสามารถ ใช้ภาษาอังกฤษ/ภาษาท้องถิ่นในการเรียน การสอนของครูและนักเรียน	จัดฝึกอบรมบุคลากรทางการ ศึกษา และนักเรียนประถม	500,000	500,000	500,000	บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษ/ ภาษาท้องถิ่นในการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ	กองการศึกษาฯ
17	โครงการสอนคอมพิวเตอร์ช่วงปิดภาคเรียน	เพื่อให้นักเรียนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ห่างไกลยา เสพติด	นักเรียนในพื้นที่จังหวัด แม่ฮ่องสอน	200,000	200,000	200,000	นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์ ห่างไกลยาเสพติด และเพิ่มพูนความรู้ด้านคอม พิวเตอร์	กองการศึกษาฯ
18	โครงการจัดหาครุภัณฑ์ดนตรีไทย / ดนตรี สากลในสถานศึกษา 7 อำเภอ	ปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย ร่วมอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมไทย	จัดซื้อดนตรีไทย / ดนตรีสากล แก่สถานศึกษาใน 7 อำเภอ	500,000	1,000,000	1,000,000	นักเรียนได้รับการพัฒนาและ ร่วมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม	กองการศึกษาฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 1 การส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
19	โครงการจัดงานวันเด็กประจำปี	-เพื่อพัฒนาทักษะของเด็กและสร้างเสริม ความสามัคคี	จัดกิจกรรม 1 ครั้ง	300,000	300,000	300,000	เด็กได้รับการพัฒนาทักษะ เกิด ความสามัคคี	กองการศึกษาฯ
20	โครงการก่อสร้างห้องสมุดมีชีวิตโรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ	-เพื่อเป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้าหาความรู้	ก่อสร้างอาคารห้องสมุดและ จัดซื้อหนังสือพร้อมอุปกรณ์	30,000,000	30,000,000	30,000,000	นักเรียน และประชาชนได้ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้	กองการศึกษาฯ
21	โครงการเสริมสร้างและพัฒนาทักษะการ เรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ	-เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดทางวิชา การแก่นักเรียน -เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความรู้ ความสามารถและกล้าแสดงออก -เพื่อให้ให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นเพื่อ พัฒนาการเรียนของตนเอง -เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ -เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ	-กิจกรรมเตรียมความพร้อม ก่อนเปิด-ปิดภาคเรียน -การแข่งขันทักษะทางวิชาการ -การเข้าค่าย -การส่งเสริมและพัฒนาความรู้ เช่น ภาษาไทย,ภาษาอังกฤษ, คณิตศาสตร์ เป็นต้น -กิจกรรมวันวิทยาศาสตร์ ฯลฯ	500,000	500,000	500,000	-นักเรียนมีทักษะกระบวนการ ผลิดมากขึ้น -นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ ด้านวิชาการ -นักเรียนมีความกระตือรือร้น ในการพัฒนาตนเองที่จะเรียนรู้	กองการศึกษาฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 1 การส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
22	โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ	-เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และได้ประสบการณ์	-อบรมศึกษาดูงาน -ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน -การพัฒนาผู้เรียน -การบริหารงานภายในโรงเรียน ฯลฯ	300,000	300,000	300,000	คณะครูมีศักยภาพในการสอนมากขึ้น	กองการศึกษาฯ
23	โครงการทุนการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสของโรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ	-เพื่อให้ให้นักเรียนด้อยโอกาสมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น -เพื่อให้ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน	ทุนการศึกษาจำนวน 50 ทุน	100,000	100,000	100,000	นักเรียนด้อยโอกาสได้รับทุนการศึกษาทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน	กองการศึกษาฯ
24	โครงการจัดซื้อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนโรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ	-เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีหนังสือเรียนครบทั้ง 8 สารวิชา -เพื่อให้ให้นักเรียนมีอุปกรณ์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ใช้ในการเรียน	-จัดซื้อหนังสือเรียนสำหรับนักเรียนโรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ -จัดซื้อเครื่องมือวิทยาศาสตร์	400,000	400,000	400,000	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย	กองการศึกษาฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 1 การส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
25	โครงการจัดหาครุภัณฑ์ไว้ในโรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ	-เพื่อใช้ในการบริหารงานของโรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ -เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียน การสอนให้กับนักเรียน -เพื่อให้ให้นักเรียนมีอุปกรณ์ประกอบการเรียน รู้ที่ทันสมัย -เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับบริการที่ดีที่สุด	จัดซื้อครุภัณฑ์ เช่น เครื่องพิมพ์ เลเซอร์สี / สื่อโสตทัศนวัสดุ / เครื่องปรับอากาศ / เครื่องเล่นซีดี, วีซีดี / เครื่องขยายเสียง / เครื่อง ตำรองไฟฟ้า / แก้วอิเล็กทรอนิกส์ห้อง ปฏิบัติการ / เครื่องกรองน้ำดื่ม / เครื่องถ่ายเอกสาร / เครื่องคอม พิวเตอร์ / ตู้โชว์ / ตู้เก็บเอกสาร ฯลฯ	500,000	1,000,000	1,000,000	-การบริหารงานภายในโรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ เกิดความคล่อง ตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น -นักเรียนได้รับความสะดวก สบายในการเรียนรู้มากขึ้น -นักเรียนได้รับบริการที่ดีที่สุดใน ในการเรียนรู้	กองการศึกษาฯ
26	โครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยนักเรียน โรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ	-เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพที่แข็งแรง สมบูรณ์	-กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัย เช่น อาหารกลางวัน / อาหารเสริม นม / สุขภาพฟัน เป็นต้น -กิจกรรมป้องกันและแก้ไข ปัญหาโรคติดต่อ ฯลฯ	300,000	600,000	600,000	นักเรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูงได้ มาตรฐาน นักเรียนมีสุขภาพ ที่แข็งแรงสมบูรณ์	กองการศึกษาฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 1 การส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
27	โครงการอนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น โรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ	-เพื่อปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนตระหนักถึง คุณค่าประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น -เพื่อให้นักเรียนสามารถเผยแพร่วัฒนธรรม ท้องถิ่นได้	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ -จัดซื้อชุดและอุปกรณ์ประกอบ การแสดง -จัดซื้อเครื่องดนตรี ฯลฯ	200,000	200,000	200,000	นักเรียนมีเครื่องดนตรีและชุด ครุภัณฑ์ไว้ใช้ในกิจกรรมของ โรงเรียน นักเรียนมีทักษะด้านดนตรีมากขึ้น	กองการศึกษาฯ
			ยอดรวมแนวทางที่ 1	64,100,000	79,000,000	79,000,000		

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 2 การจัดปัญหาความยากจน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
1	โครงการส่งเสริมนักเรียน นักศึกษา ทำงานช่วงปิดภาคเรียนเพื่อแก้ไขปัญหา ความยากจน	-เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน นักศึกษาที่ยากจนและสนับสนุนการแก้ไข ปัญหาสาเหตุในหมู่นักเรียน นักศึกษา	นักเรียน นักศึกษาที่มีผลการ ศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษา ปีที่ 3 / นักเรียน นักศึกษา ที่จดทะเบียนปัญหาสังคม และความยากจนอำเภอ / ผู้ที่ มีรายชื่อบริษัทต้องการทำงานของ หน่วยงานในสังกัดกระทรวง แรงงาน	50,000	50,000	50,000	นักเรียน นักศึกษา มีคุณภาพ ชีวิตที่ดีขึ้น และมีอัตราเสี่ยงน้อย ลงในการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	สำนักปลัด
			ยอดรวมแนวทางที่ 2	50,000	50,000	50,000		

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 3 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การกีฬาและนันทนาการ

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
1	โครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยสำหรับ ประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชน มีสุขภาพอนามัยที่ดีและดูแลรักษาสุขภาพ ที่ถูกสุขลักษณะ	-ให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ เยาวชน / ประชาชน -จัดมหกรรมสุขภาพ	200,000	200,000	200,000	ประชาชนได้รับการส่งเสริม สนับสนุนด้านสุขภาพอนามัย	สำนักปลัดฯ
2	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการ สาธารณสุขในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการสาธารณสุข	-จัดตั้งศูนย์กายภาพบำบัด -จัดหาครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ หรือทางการแพทย์	3,000,000	1,000,000	1,000,000	ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างมี ประสิทธิภาพ	สำนักปลัดฯ
3	โครงการณรงค์และป้องกันโรคเอดส์ ในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อให้ผู้ป่วยโรคเอดส์ได้รับการช่วย เหลือในการดำรงชีพ และให้เด็ก เยาวชน ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการป้องกัน	-อบรมกลุ่มผู้นำ ตัวแทนนักเรียน นักศึกษา และประชาชน	700,000	700,000	700,000	กลุ่มผู้นำ ตัวแทน นักเรียน นักศึกษา เกิดการตื่นตัวและ ตระหนักในสถานการณ์ภัยของ โรคเอดส์ และนำมาซึ่งมาตรการ ป้องกัน	สำนักปลัดฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 3 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การกีฬาและนันทนาการ

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
4	โครงการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคติดต่อในคน / สัตว์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อที่เกิดจากคน / สัตว์	ป้องกันและควบคุมโรค เช่น โรคไข้เลือดออก / โรค ไข้หวัดนก / มาลาเรีย / โรค พิชุนัขบ้า / โรคเท้าช้าง ฯลฯ	10,000,000	5,000,000	5,000,000	สามารถป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคติดต่อที่เกิดขึ้นในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	สำนักปลัดฯ
5	โครงการอบรม อสม. จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพแก่ อสม. ในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน	จัดอบรมและศึกษาดูงาน ให้กับกลุ่ม อสม./ตัวแทน อสม. ในแต่ละอำเภอ รวมทั้งหมด 7 อำเภอ	500,000	500,000	500,000	เกิดประสิทธิภาพและศักยภาพ ในการปฏิบัติงาน และนำความรู้ ที่ได้ไปพัฒนาองค์กรของตัวเอง และถ่ายทอดแก่คนอื่นๆต่อไป	สำนักปลัดฯ
การกีฬาและนันทนาการ								
6	โครงการแข่งขันกีฬาท้องถิ่นสัมพันธ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อประสานสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่น / ผู้นำชุมชน	จัดการแข่งขันกีฬา อปท. / ผู้นำท้องถิ่น / หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	700,000	700,000	700,000	อปท. / ผู้นำท้องถิ่น มีการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานสัมพันธ์ระหว่างกัน	กองการศึกษาฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 3 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การกีฬาและนันทนาการ

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
7	โครงการแข่งขันกีฬา อบจ. คัพ ประจำปี	-เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน เยาวชน ประชาชน ได้เล่นกีฬาและออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ -เพื่อพัฒนาทักษะกีฬาจากขั้นพื้นฐานสู่ความ เป็นเลิศ	จัดการแข่งขันกีฬา - ฟุตบอล - เซปักตะกร้อ - ตะกร้อลอดห่วง ฯลฯ	1,000,000	1,000,000	1,000,000	นักเรียน เยาวชน ประชาชน สุขภาพแข็งแรง มีนักกีฬาตัวแทนจังหวัดเข้าร่วม การแข่งขันกีฬาในระดับภาค และระดับประเทศ	กองการศึกษาฯ
8	โครงการแข่งขันกีฬาด้านยาเสพติด	-เพื่อให้ให้นักเรียน เยาวชน ประชาชน ได้ออก รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ -นักเรียน เยาวชน ประชาชน ได้ออกกำลังกาย ห่างไกลยาเสพติด และพัฒนาทักษะ กีฬา เกิดความสามัคคี	จัดการแข่งขันกีฬาสากล กีฬาพื้นบ้าน สำหรับ นักเรียน / เยาวชน / ประชาชน จำนวน 7 ครั้ง	1,500,000	1,500,000	1,500,000	นักเรียน เยาวชน ประชาชน รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ได้ออกกำลังกายและได้พัฒนา ทักษะการกีฬา เกิดความสามัคคี	กองการศึกษาฯ
9	โครงการแข่งขันกีฬา อบจ. 17 จังหวัด ภาคเหนือ	-เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการในองค์กร ได้เชื่อมสัมพันธ์กับองค์กรเดียวกัน - เพื่อส่งเสริมบุคลากรออกกำลังกาย	ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขัน กีฬาสากล / กีฬาพื้นบ้าน / กองเชียร์และขบวนพาเหรด	1,000,000	1,000,000	1,000,000	เกิดความสามัคคีในองค์กร เกิดการเชื่อมความสัมพันธ์ ระหว่างองค์กรแน่นแฟ้นขึ้น	กองการศึกษาฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 3 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การกีฬาและนันทนาการ

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
10	โครงการส่งเสริมสุขภาพบุคลากร องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อส่งนักกีฬา อบจ.เข้าร่วมแข่งขันกีฬา ที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ภายใน จังหวัดจัดขึ้น และการออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพ	-จัดการแข่งขันกีฬาภายใน อบจ. -ส่งบุคลากรเข้าร่วมการแข่งขัน กีฬาในจังหวัดและต่างจังหวัด ฯลฯ	300,000	300,000	300,000	บุคลากรให้ความสนใจในการ ออกกำลังกายและเล่นกีฬา มีการสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น	กองการศึกษาฯ
11	โครงการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกีฬา และนันทนาการในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้เด็ก เยาวชน ประชาชน ได้ตื่นตัวในการเล่นกีฬา และออกกำลังกายเพื่อพัฒนาให้เป็นทรัพยากร บุคคลที่มีคุณภาพ	- อุดหนุนสมาคมกีฬาจังหวัด - สนับสนุนกิจกรรมกีฬา และนันทนาการในจังหวัด	2,000,000	2,000,000	2,000,000	เด็ก-เยาวชน-ประชาชน ได้ออก กำลังกายและได้พัฒนาทักษะ กีฬา เกิดความสามัคคีกัน	กองการศึกษาฯ
12	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการ แข่งขันกีฬานักเรียนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่นักเรียน และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - เพื่อพัฒนาทักษะกีฬา	-ส่งนักกีฬา รร.อบจ.บ้านจองคำ เข้าร่วมการแข่งขันกีฬานักเรียน ระดับจังหวัด และกีฬานักเรียน อปท. ระดับภาค และประเทศ - ส่งนักกีฬา รร. ดชด. เข้าร่วม การแข่งขันกีฬานักเรียนระดับ จังหวัด	500,000	500,000	500,000	นักเรียน รร.อบจ.มีสุขภาพแข็งแรง มีนักกีฬาดำแทนจังหวัดเข้าร่วม การแข่งขันกีฬาในระดับภาค และระดับประเทศ	กองการศึกษาฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 3 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การกีฬาและนันทนาการ

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
13	โครงการจัดหาอุปกรณ์กีฬาและอุปกรณ์ออกกำลังกายในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนมีที่ออกกำลังกาย	จัดหาอุปกรณ์กีฬาและอุปกรณ์ออกกำลังกายสำหรับประชาชน	700,000	700,000	700,000	เยาวชน ประชาชนมีอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย	กองการศึกษาฯ
14	โครงการก่อสร้างสนามกีฬามาตรฐาน	-เพื่อให้ประชาชนมีสถานที่ฝึกซ้อมออกกำลังกาย และเล่นกีฬา	-ก่อสร้างสนามกีฬาระดับอำเภอ ระดับจังหวัด - ก่อสร้างสนามเทนนิส - ก่อสร้างศูนย์ฝึกกีฬาฯ - ก่อสร้างสระว่ายน้ำ - ก่อสร้างลานกีฬาเอนกประสงค์ ฯลฯ	5,000,000	6,000,000	10,000,000	มีสนามกีฬาที่ได้มาตรฐานในการฝึกซ้อม และออกกำลังกาย มีสถานที่ออกกำลังกายและ สุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีสถานที่ฝึก / พัฒนาทักษะกีฬา	กองการศึกษาฯ
15	โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาสวนสุขภาพ / สวนสาธารณะ ระดับอำเภอ / ระดับจังหวัด	-เพื่อใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกายของประชาชน	ก่อสร้างสวนสุขภาพ / สวนสาธารณะ จำนวน 2 แห่ง	1,000,000	2,000,000	2,000,000	ประชาชนมีสถานที่พักผ่อน หย่อนใจ	สำนักงานปลัดฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 3 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การกีฬาและนันทนาการ

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
16	โครงการพัฒนาทักษะด้านกีฬาสำหรับเด็กนักเรียน โรงเรียน อบจ.บ้านจองคำ	-นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ -เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ -เพื่อสรรหานักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นและส่งเสริมพัฒนาไปสู่การแข่งขัน	-กิจกรรมส่งเสริมแข่งขันกีฬาทั้งในและนอกโรงเรียน -จัดซื้ออุปกรณ์กีฬา -สนามกีฬาภายในโรงเรียน	300,000	300,000	300,000	นักเรียน รร.อบจ.มีสุขภาพแข็งแรงและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	กองการศึกษาฯ
			ยอดรวมแนวทางที่ 3	28,400,000	23,400,000	27,400,000		

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
1	โครงการศูนย์กิจกรรมชุมชน	-เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุด	ก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์ / อาคารอเนกประสงค์	3,000,000	9,000,000	9,000,000	ชาวบ้านได้รับประโยชน์เพื่อใช้ในกิจกรรมต่างๆ	กองช่าง
2	โครงการก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์ตำบลแม่เงา ต.แม่เงา อ.ขุนยวม องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เงา อ.ขุนยวม	-เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีสถานที่ประกอบกิจกรรม	ขนาดกว้าง 8 เมตร ยาว 16 เมตร	1,000,000			ประชาชนมีสถานที่ใช้ในการทำกิจกรรม	กองช่าง
3	โครงการก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์วัดม่วยต่อ เทศบาลตำบลขุนยวม อ.ขุนยวม	-เพื่อให้ประชาชนมีสถานที่ในการประกอบกิจกรรมทางศาสนา	ขนาดกว้าง 10 เมตร ยาว 25 เมตร	1,000,000			มีสถานที่ให้ประชาชนใช้ในการประกอบกิจกรรมทางศาสนา	กองช่าง
4	โครงการก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์บ้านหุ้งแล้ง หมู่ 1 ต.แม่คง อ.แม่สะเรียง องค์การบริหารส่วนตำบลแม่คง อ.แม่สะเรียง	-เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุด	ขนาดกว้าง 8 เมตร ยาว 20 เมตร	1,000,000			ชาวบ้านได้รับประโยชน์เพื่อใช้ในกิจกรรมต่างๆ	กองช่าง
5	โครงการก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์วัดชัยลาก หมู่ 12 ต.บ้านกาศ อ.แม่สะเรียง เทศบาลตำบลแม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง	-เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุด	ขนาดกว้าง 10 เมตร ยาว 18.75 เมตร	1,100,000			ชาวบ้านได้รับประโยชน์เพื่อใช้ในกิจกรรมต่างๆ	กองช่าง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
6	โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และ ผู้ด้อยโอกาส ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อให้เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ได้รับการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	ส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ / กิจกรรม วันผู้สูงอายุ / วันสตรี / อยู่ดีมีสุข / เพิ่มศักยภาพเด็กและสตรี / ทน การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส / ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	3,500,000	3,500,000	3,500,000	ประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	สำนักปลัดฯ
7	โครงการฝึกทบทวนอาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน	เพื่อป้องกันภัยพิบัติไม่ให้เกิดขึ้น หรือลด ความเสียหายและจำกัดขอบความ เสียหายให้เหลือน้อยที่สุด	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่าย พลเรือน ในพื้นที่ 7 อำเภอ	700,000	700,000	700,000	ผู้รับการฝึกทบทวนฯ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกัน และบรรเทาภัย อันเกิดจาก ธรรมชาติหรือภัยจากการกระทำ ของผู้ก่อความไม่สงบเรียบร้อย ในบ้านเมือง	กองช่าง
8	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้าน อาชญากรรม	-เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านอาชญา กรรม ดัดช่องทางการประกอบอาชญา กรรมของคนร้าย	-พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ ทันสมัย -สร้างความรู้ความเข้าใจให้ กับประชาชน	1,000,000	1,000,000	1,000,000	ประชาชนมีความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน	สำนักปลัดฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
9	โครงการพัฒนาเด็ก เยาวชน และประชาชน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้กับเด็กและเยาวชน ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ลดพฤติกรรมก้าวร้าวในกลุ่ม ส่งเสริมประชาธิปไตยสำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชนส่งเสริมการทำกิจกรรมที่เป็น สาธารณประโยชน์	-อบรมคุณธรรมจริยธรรม -เข้าค่ายเยาวชน -วันเยาวชน -การส่งเสริมประชาธิปไตย -สภาเด็กและเยาวชน -ลูกเสือชาวบ้าน	1,000,000	1,000,000	1,000,000	ปลูกฝังจิตสำนึกให้มีความสามัคคี เข้มแข็ง มีระเบียบวินัย มีคุณ ธรรมจริยธรรม เยาวชนเกิดจิต สำนึกรักประชาธิปไตย	กองกิจฯ
10	โครงการอบรมเสริมสร้างความรู้ในการ ใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยแก่เยาวชนและ ประชาชน สำนักงานขนส่งจังหวัดแม่ฮ่องสอน	เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ เครื่องหมายจราจร, เสริมทักษะการ ขับซื่ออย่างถูกต้องและปลอดภัย	-อบรมเยาวชนของจังหวัด แม่ฮ่องสอน จำนวน 450 คน -อบรมประชาชนจังหวัด แม่ฮ่องสอน จำนวน 450 คน	400,000			ได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎจราจร ใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องและ ปลอดภัย และฝึกทักษะการซื่อ ตามเครื่องหมายจราจรที่กำหนด	สำนักปลัดฯ
11	โครงการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน <u>ป้องกัน ปรามปราม ปัญหายาเสพติด</u>	-เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ เกิดอุบัติเหตุ ลดจำนวนผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บ	-พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ ทันสมัย -สร้างความรู้ความเข้าใจกับ ผู้ใช้รถใช้ถนน	1,000,000	1,000,000	1,000,000	ประชาชนมีความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน	สำนักปลัดฯ
12	โครงการสร้างอาชีพใหม่	- เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับผู้ด้อยโอกาส	ส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้ผ่านการ บำบัดยาเสพติด	300,000	300,000	300,000	กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีอาชีพ ช่วยเหลือตัวเองได้	สำนักปลัดฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
13	โครงการรณรงค์ ป้องกัน ปรามปราม บำบัด แก้ไข และให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	-เพื่อให้ความรู้ ป้องกัน บำบัด แก้ไขและ ปรามปรามยาเสพติดในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-อบรม และศึกษาดูงานสำหรับ นักเรียน / นักศึกษา / กลุ่ม เสี่ยง / กลุ่มบำบัด / กลุ่มปราม ปรามในจังหวัดแม่ฮ่องสอน -จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงาน / องค์กรที่ เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน -สื่อสารตรวจยาเสพติด -ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการป้องกัน และปรามปรามยาเสพติด	5,000,000	5,000,000	5,000,000	การป้องกันปรามปรามยาเสพติด มีประสิทธิภาพมากขึ้น	สำนักงานปชต.
14	โครงการจัดตั้งศูนย์ ศตส. อบจ.แม่ฮ่องสอน	เพื่อใช้เป็นสถานที่ฝึกทักษะและประสบการณ์ การเรียนรู้ให้กับเด็ก เยาวชน ประชาชน และใช้เป็นแหล่งข้อมูลด้านการปรามปราม ยาเสพติด	วางระบบสารสนเทศศูนย์ ศตส.อบจ.มส.	700,000	700,000	700,000	มีฐานข้อมูลเพื่อป้องกันและ ปรามปรามยาเสพติด	สำนักงานปชต.
			ยอดรวมแนวทางที่ 4	20,700,000	22,200,000	22,200,000		

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาสังคมและสังคมที่มีคุณภาพ

แนวทางที่ 5 เพิ่มบทบาทในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2552	2553	2554		
1	โครงการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา	-เพื่อพัฒนาศักยภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2,000,000	2,000,000	2,000,000	นักศึกษาที่มีประสิทธิภาพในด้านการศึกษา	กองการศึกษาฯ
			ยอดรวมแนวทางที่ 5	2,000,000	2,000,000	2,000,000		
			งบประมาณรวมทั้งสิ้น	115,250,000	126,650,000	130,650,000		

ส่วนที่ 6

การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

เนื่องด้วย การติดตามและประเมินผลโครงการเป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และเป็นเครื่องมือที่ใช้กำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน สำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสามปี พ.ศ.2552 – 2554 ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ คือ

1. องค์กรที่รับผิดชอบการติดตามประเมินผล

สำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนนั้น ได้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 หมวดที่ 6 ข้อ 28 โดยให้คณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยหลายฝ่าย เช่น สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกกันเอง, ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก, ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเอง และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งการมีคณะกรรมการมาจากหลายฝ่ายจะทำให้เกิดการติดตามและประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและผลของการประเมินสามารถวัดผลบรรลุและวัดความสำเร็จของโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขหรือปรับปรุงการปฏิบัติงานของโครงการได้อย่างแท้จริง

ซึ่งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่ ดังนี้

- 1) กำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 2) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 3) รายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน
- 4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ยังได้วางระบบติดตามและประเมินผลเอง ในหน่วยงาน สำหรับการแปลงแผนพัฒนาสามปีไปสู่การปฏิบัติ ตามแผนการดำเนินงานประจำปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนแต่งตั้งคณะทำงานจาก ส่วนราชการต่าง ๆ ภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีหน้าที่รายงานผลการติดตามและ ประเมินผลโครงการตามแผนการดำเนินงานของแต่ละกองในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้นายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนทราบตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็น เครื่องมือในการติดตามความก้าวหน้าของงาน รับทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งการให้ คำแนะนำต่อไป

2. การกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล

การติดตาม

เป็นการเฝ้าระวังและกำกับกระบวนการทำงานเพื่อให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด ทราบความ ก้าวหน้าตามขั้นตอน ทราบปัญหาและอุปสรรค ติดตามผลงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ การใช้ ทรัพยากรต่าง ๆ เป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงใด อยู่ภายใต้ระยะเวลา และงบประมาณหรือไม่

การประเมินผล

เป็นการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับผลที่ตั้งไว้ก่อนการดำเนินงาน ว่าเป็นไปตามกำหนดหรือไม่ ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมทั้งวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของแผนงานโครงการตาม แผนพัฒนาที่นำไปปฏิบัติ ผลการประเมินผลจะเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำไปปรับปรุง แก้ไข และ ประกอบการตัดสินใจต่อไป โดยสามารถตรวจวัดได้ทั้งระหว่างดำเนินงานและเมื่อแล้วเสร็จ โดย

- กระทำเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นเป็นระยะ
- ทบทวน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมที่จะดำเนินการต่อไปหรือไม่
- เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายโดยอาศัยตัวชี้วัด
- เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเกณฑ์อื่นๆ
- เกณฑ์ที่ใช้ในการเปรียบเทียบได้แก่ จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เกณฑ์มาตรฐาน และดัชนีชี้วัดผล

สำเร็จ

ซึ่งเกณฑ์ชี้วัดการประเมินผลโครงการที่นำมาใช้สำหรับแผนพัฒนาสามปี พ.ศ.2552 – 2554 ครั้งนี้ นอกจากจะมีการติดตามและประเมินผลตามแนวทางการติดตามและประเมินผลการจัดทำและแปลงแผนไปสู่ การปฏิบัติของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังได้มี เกณฑ์และตัวชี้วัดเพื่อเป็นเครื่องมือกำหนดกรอบทิศทางในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบประเมินผลโครงการ ดังนี้

1) เกณฑ์ความก้าวหน้า

เป็นการพิจารณาเปรียบเทียบผลของการดำเนินกิจกรรมกับเป้าหมายที่กำหนดตามแผนกระประเมินความก้าวหน้า ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ประการ คือ

- 1.1 ผลผลิตเทียบกับเป้าหมายรวมในช่วงเวลา
- 1.2 จำนวนกิจกรรมแล้วเสร็จ
- 1.3 ทรัพยากรที่ใช้ไปในช่วงเวลา
- 1.4 ระยะเวลาที่ใช้ไป

2) เกณฑ์ประสิทธิภาพ

เป็นการประเมินประสิทธิภาพกับผลลัพธ์ที่ได้กับทรัพยากรที่ใช้ไปในการดำเนินงาน ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ประการ คือ

- 2.1 สัดส่วนผลผลิตต่อค่าใช้จ่าย
- 2.2 ผลผลิตต่อกำลังคน
- 2.3 ผลผลิตต่อหน่วยเวลา
- 2.4 การประหยัดทรัพยากรการจัดการ

3) เกณฑ์ประสิทธิผล

เป็นการพิจารณาระดับการบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะด้าน โดยดูจากผลลัพธ์จากการดำเนินงาน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของประชากรกลุ่มเป้าหมายตามโครงการ ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ประการ คือ

- 3.1 ระดับการบรรลุเป้าหมาย
- 3.2 ระดับการมีส่วนร่วม
- 3.3 ระดับความพึงพอใจ
- 3.4 ความเสี่ยงของโครงการ

3. การกำหนดช่วงเวลาในการติดตามประเมินผล

การกำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการตามกรอบแผนดำเนินงานที่วางไว้ และรายงานความก้าวหน้าต่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผลครั้งที่ 1 ในเดือนมิถุนายนของทุกปี เนื่องจากโครงการได้มีการดำเนินการหลังจากเริ่มปีงบประมาณมาเป็นระยะเวลาพอสมควร และประมวลสรุปผลในภาพรวมต่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผลครั้งที่ 2 ในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ซึ่งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะรายงานและเสนอความเห็นที่ได้จากการติดตามและประเมินผลต่อนายกองคการบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนเพื่อเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

.....

**รายชื่อคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
ที่พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2552-2554)
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน**

(1) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด		ประธานกรรมการ
(2) รองนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด คนที่ 1		กรรมการ
(3) รองนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด คนที่ 2		กรรมการ
(4) นางบัวสาย โพธิขจร	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	กรรมการ
(5) นายถนอม วงศ์แสนใจ	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	กรรมการ
(6) นายดนุภัทร์ เชียงชุม	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	กรรมการ
(7) นายประกอบ มุกดา	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
(8) นายนิพนธ์ คำพา	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
(9) นายยุทธชัย ปาณศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
(10) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจ	กรรมการ
(11) ท้องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจ	กรรมการ
(12) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน	ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจ	กรรมการ
(13) นายจรูญ คำนวนดา	ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น	กรรมการ
(14) นายบุญยืน คงเพชรศักดิ์	ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น	กรรมการ
(15) นางเทพินท์ พงษ์วดี	ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น	กรรมการ
(16) ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด		กรรมการและเลขานุการ
(17) ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ		ผู้ช่วยเลขานุการ

**รายชื่อคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
ที่จัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2552-2554)
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน**

(1) ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด		ประธานกรรมการ
(2) รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด		กรรมการ
(3) หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด		กรรมการ
(4) ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		กรรมการ
(5) ผู้อำนวยการกองช่าง		กรรมการ
(6) ผู้อำนวยการกองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด		กรรมการ
(7) ผู้อำนวยการกองคลัง		กรรมการ
(8) ผู้อำนวยการกองพัสดุและทรัพย์สิน		กรรมการ
(9) นายพงษ์พัฒน์ มีเบญจมาศ	ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น	กรรมการ
(10) นายอริพงษ์ ฟองสมุทร	ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น	กรรมการ
(11) นายจรัส อนันตสถาพร	ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น	กรรมการ
(12) ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ		กรรมการและ เลขานุการ
(13) นายสันติ ไชยวงศ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ
(14) นายธนายุทธ ทิพย์บุตร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ
(15) นางสาวกนกวรรณ พันธุ์พาณิชย์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ
(16) นางประภาภรณ์ วิมลพันธ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะผู้จัดทำ

นางอารีย์	แสนสม	นักบริหารงานนโยบายและแผน 7 รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ
นางกรรณิกา	สุนทร	เจ้าพนักงานธุรการ 5
นายสันติ	ไชยวงศ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
นายธนายุทธ	ทิพย์บุตร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 4
นางสาวกนกวรรณ	พันธุ์พาณิชย์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 3
นางประภาภรณ์	วิมลพันธ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 3
นางสาวโนมา	เพ็ชรำพัน	เจ้าหน้าที่ธุรการ 3
นางสาวสุนทร	ฝั้นอุดมะ	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล 2
นางพรรณพร	ไกรบุญ	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล 1
นางสาวจิตติภรณ์	สุวรรณลพ	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวประภัสสร	เย็นใจ	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์